REG NO. 3833
ABC Certified
روزاني
سنڌيار
ايڊيٽر: اعجاز مهر
سکر
www.dailysindhyar.com
sindhyarskr@gmail.com
(جلد 02) ڇنڇر 30 مارچ 2024ع بمطابق 19 رمضان المبارڪ 1445هه (قيمت 10 روپيا) شمارو: 305

ورچ واري سياست جو خاتمو ۽ گڏجي ملڪ کي درپيش مسئلن ۽ چئلينجن جو مقابلو ڪري ملڪ کي ترقي ۽ خوشحالي جي راهه تي گامزن ڪرڻ اسان جو هدف آهي

معيشت ۽ عوام جي بهتري لاءِ ڪيل فيصلن ۾ بيوروڪريسي کي رڪاوٽ بڻجڻ نه ڏينداسين: وزيراعظم

هن وقت اسان جي سڀ کان وڏي ۽ اهم مصروفيت مختلف چئلينجز کي سمجهڻ ۽ تيز رفتاري سان انهن چئلينجز کي منهن ڏيڻ جي لاءِ قدم ۽ پاليسيون ناهڻ آهي ته جيئن معيشت کي گڏجي سنڀالي سگهجي

2022ع ۾ ڪڻڪ جي پيداوار کي سامهون رکي اتحادي حڪومت اڍائي لک ٽن ڪڻڪ جي برآمد جي اجازت ڏني، بعد ۾ ڪابينا تي نظرثاني ڪانپوءِ ان تي پابندي هڻي وئي پر ان جي باوجود افغانستان کي ڪڻڪ جي اسمگلنگ ٿي

بجلي جي شعبي ۾ 400 کان وٺي 500 ارب رپين تائين جي چوري جو اندازو آهي، سسٽم ۽ ٽرانسميشن جا نقصان ان کانسواءِ آهن، پيٽروليم جي شعبي ۾ به چوري ٿي رهي آهي

جيترين اوڳاڙيون اچڻ گهرجن اوترين اسان کي نه ملي رهيون آهن، اهڙي طرح ڪرپشن ۽ ليڪيجز جي ڪري چار ڪرب جي لڳ ڀڳ اهي اوڳاڙيون حاصل نه ٿي رهيون آهن جيڪي ملڻ گهرجن ها

هن وقت 2700 ارب رپين جي اوڳاڙين جا ڪيس عدالتن ۾ هلي رهيا آهن، جيڪڏهن ان جو اڌ حصو به اسان کي ملي وڃي ته اسپتالون، رستا، نوان منصوبا شروع ڪرڻ سان گڏوگڏ قرضن تي دارومدار کي گهٽ ڪري سگهجي ٿو

اسلام آباد (م ر د) وزيراعظم محمد شهباز شريف چيو آهي ته اسمگلنگ جي خاتمي لاءِ وفاق، صوبن ۽ سمورن ادارن کي گڏجي ڪم ڪرڻو پوندو ملڪي معيشت ۽ عوام جي بهتري لاءِ ڪيل فيصلن ۾ بيوروڪريسي کي رڪاوٽ بڻجڻ نه ڏينداسين. ورچ واري سياست جو خاتمو ۽ گڏجي ملڪ کي درپيش مسئلن ۽ چئلينجن جو مقابلو ڪري ملڪ کي ترقي ۽ خوشحالي جي راهه تي گامزن ڪرڻ اسان جو هدف آهي ۽ اهو تڏهن ئي ممڪن آهي جڏهن وفاق، صوبا، پاڪ فوج ۽ سمورا ادارا ان عظيم مشن جي لاءِ گڏجي ڪم ڪن. وزيراعظم اهڙن خيالن جو اظهار اسمگلنگ جي خاتمي جي حوالي سان اعليٰ سطحي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 01

اسلام آباد: وزيراعظم شهباز شريف اجلاس جي صدارت ڪندي

پي ٽي آءِ قومي اسيمبليءَ ۾ ججن جي خط تي بحث لاءِ رٽ جمع ڪرائي ڇڏي

اسلام آباد (م ر د) پاڪستان تحريڪ انصاف طرفان قومي اسيمبليءَ ۾ ججن جي خط تي بحث لاءِ التوا جي رٽ جمع ڪرائي وئي آهي. التوا واري رٽ جي متن موجب، قومي اجلاس ۾ معمول جي ڪارروائي روڪ تي ججن خط تي بحث ڪيو ويندو. متن ۾ ڄاڻايو ويو آهي ته سپريم /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 02

آءِ ايم ايف جي وڏي پروگرام ۾ شامل ٿي رهيا آهيون: ناڻي وارو وزير

14 ۽ 15 اپريل تي ورلڊ بئنڪ، آءِ ايم ايف سان ڳالهيون ٿينديون، واشنگٽن ۾ جلد آءِ ايم ايف اختيارين سان ملاقات ٿيندي، بهتر معاشي پاليسين سبب جلد معيشت مستحڪم ٿيندي

نگران حڪومت معيشيت جي بهتري لاءِ بهتر قدم کنيا، آءِ ايم ايف جي وڏي پروگرام ۾ شامل ٿيڻ وڃي رهيا آهيون، آءِ ايم ايف سان مائيڪرو اڪنامڪ اسٽيبلٽي کي جاري رکيو ويندو

آءِ ايم ايف سان اسٽاف ليول معاهدو معاشي استحڪام لاءِ اهميت رکي ٿو، معاملا ڏسي ڪري لڳي رهيو آهي ته اسٽاڪ مارڪيٽ صحيح رخ ۾ وڃي رهي آهي

زرعي شعبي ۾ 5 سيڪڙو جي گروٿ آهي، چانور ۽ ڪڻڪ جي بهتر پيداوار ٿي آهي، ايف بي آر ۾ سڌارن لاءِ تيزي سان ڪم ڪيو پيو وڃي، ايف بي آر ۾ ٽيڪس ليڪيجز کي روڪڻو آهي

هڪ ڪرب، 7 ارب اوڳاڙي جا ڪيس رولڙي جو شڪار آهن، ڪوشش آهي ته ٽن مهينن ۾ فيصلا ٿي وڃن، توانائي جي شعبي ۾ به سڌارن جي ضرورت آهي، بجلي چوري کي روڪڻو پوندو

ايئرپورٽس جي آئوٽ سورسنگ ايڊوانس مرحلي تي آهي، ڊسڪوز کي پرائيويٽائيزيشن طرف وٺي وڃڻو آهي، بينڪنگ سيڪٽر ۾ بهتري اچي رهي آهي، پي آءِ اي کي خانگائڻ تي ڪم ٿي رهيو آهي

ڪراچي (رپورٽر) ناڻي واري وفاقي وزير محمد اورنگزيب چيو آهي ته آءِ ايم ايف جي وڏي پروگرام ۾ شامل ٿيڻ وڃي رهيا آهن. ڪراچيءَ ۾ اسٽاڪ ايڪسچينج جي تقريب ڪي خطاب ۽ ميڊيا سان ڳالهائيندي محمد اورنگزيب چيو ته 14 ۽ 15 اپريل تي ورلڊ بئنڪ، آءِ ايم ايف سان ڳالهيون ٿينديون، واشنگٽن ۾ جلد آءِ ايم ايف اختيارين سان ملاقاتون ٿينديون. سندس چوڻ هو ته بهتر معاشي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 29

ڪراچي: ناڻي وارو وفاقي وزير محمد اورنگزيب ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

پاڪ چين سهڪار ختم ڪرڻ جون ڪوششون ڪڏهن به ڪامياب نه ٿينديون: چيني سفارتخانو

وفاقي گهرو وزير محسن نقوي چيني سفارتخاني ۾ جاچ لاءِ چين مان پهتل خاص جاچ ٽيم سان ملاقات ڪئي

وفاقي گهرو وزير چيني ٽيم کي ڪيس باري ۾ تيل اپڊيٽ بابت بريفنگ ڏني، چيني شهرين جي تحفظ ۽ سيڪيورٽي قدمن بابت ڳالهيون

پاڪستان سان ڪم ڪرڻ ۽ ٻنهي ملڪن جي عوام کي وڌيڪ فائدو پهچائڻ لاءِ پرعزم آهيون: چيني سفارتخانو

اسلام آباد (م ر د) چيني سفارتخاني طرفان جاري ڪيل بيان ۾ چيو ويو آهي ته پاڪ-چين سهڪار کي ختم ڪرڻ جي ڪوشش ڪڏهن به ڪامياب نه ٿيندي. وفاقي گهرو وزير محسن نقوي چيني سفارتخاني جو دورو ڪري شانگلا حملي جي جاچ لاءِ چين مان پهتل خاص جاچ ٽيم سان ملاقات ڪئي آهي. وفاقي گهرو وزير محسن نقوي چيني ٽيم کي حملي بابت هن وقت تائين /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 05

پشاور: وفاقي گهرو وزير محسن نقوي ايف سي هيڊ ڪوارٽر ۾ شهيدن جي يادگار تي دعا گهرندي

نواز شريف کي پاناما ڪيس ۾ اقامه تي سزا ڏيڻ غلطي هئي: عليما خان

اصلي ڪيس تي نواز شريف کي سزا نه ٻڌائي وئي، جيڪڏهن اصل ڪيس ۾ سزا ٿئي ها ته اڻين نه گهمندو ڦرندو وتي ها

6 ججن جي خط ڪيترن ئي ماڻهن کي به وائکو ڪري ڇڏيو آهي، جيستائين جج انصاف لاءِ نه اٿندو ته انصاف نٿو ملي

سائفر جون 9 ڪاپيون هيون، پڇيو ته ڪيترين واپس آيون آهن سائفر جون ٻيون ڪاپيون ڪاٿي آهن

اسلام آباد (م ر د) پي ٽي آءِ باني جي ڀيڻ عليمه چيو آهي ته نواز شريف کي پاناما ڪيس ۾ اقامه تي سزا ڏيڻ تي ججن جي غلطي هئي. هاءِ ڪورٽ ٻاهران ميڊيا سان ڳالهائيندي عليمه چيو ته 6 ججن جي خط ڪيترن ئي ماڻهن کي به وائکو ڪري /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 22

عليما خان

بلوچستان: طوفاني برساتن دوران ڇت ڪرڻ سبب 5 ڄڻا فوت

ڪوئلي جي کاڻ ۾ 5 مزدور به برساتي پاڻي داخل ٿيڻ سبب ڦاسي ويا

هرنائي پنجاب کي ڳنڍيندڙ هاءِ وي به ٻوڏ جي وهڪري ۾ لڙهي ويو

ڪوئيٽا (م ر د) اتر اوڀر بلوچستان جي ضلعي دڪي ۾ طوفاني برساتن سبب گهر جي ڇت ڪرڻ جي نتيجي ۾ 5 ڄڻا فوت ٿي ويا. دڪي ۾ ئي ڪوئلي جي کاڻ ۾ 5 مزدور به برساتي پاڻي کاڻ ۾ داخل ٿيڻ سبب ڦاسي ويا جن کي ريسڪيو ڪرڻ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 23

اين اي 207: آصفه ڀٽو بنا مقابلي قومي اسيمبليءَ جي ميمبر چونڊجي وئي

آصفه ڀٽو جي مقابلي ۾ ٻارنهن اميدوارن نامزدگي ڪاغذ جمع ڪرايا هئا

اميدوارن پاران آصفه ڀٽو جي حمايت ۾ هٿ ڪڻڻ ڪانپوءِ پ پ اميدوار بنا مقابلي ڪامياب ٿي وئي

اسلام آباد (م ر د) صدر آصف علي زرداري ۽ اڳوڻي وزيراعظم بينظير ڀٽو جي نياڻي آصفه ڀٽو زرداري قومي اسيمبلي جي ٽڪ اين اي 207 نواب شاهه تان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 08

طالبان دهشتگردي جي خاتمي لاءِ دنيا سان ڪيل واعدا پورا ڪن: آمريڪا

اميد ته افغانستان يقيني بڻائيندو ته ان جي سرزمين دهشتگردي لاءِ استعمال نه ٿيندي

افغانستان جي ذميواري آهي ته القاعدا، داعش ۽ ٻين دهشتگرد گروپن جي محفوظ پناهه گاهه نه بڻجڻ ڏي

آمريڪا اڀرندڙ خطرن کي منهن ڏيڻ لاءِ تيار آهي، 2022ع ۾ داعش سميت دهشتگرد گروپن کي صدر جي حڪم تي نشانو بڻايو

واشنگٽن (م ر د) آمريڪي پرڏيهي کاتي جي ترجمان ميٿيو ملر چيو آهي ته اميد ته افغانستان يقيني بڻائيندو ته ان جي سرزمين دهشتگردي لاءِ استعمال نه ٿيندي. طالبان دهشتگردي جي خاتمي لاءِ دنيا سان ڪيل واعدا پورا ڪن. ميٿيو ملر پريس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 24

پي ٽي آءِ ڪور ڪميٽي اجلاس، وڪيلن جي ڪارڪردگيءَ خدشن جو اظهار

لطيف کوسا جي پي ٽي آءِ باني عمران خان جي ڪيسن ۾ پيش نه ٿيڻ تي خدشن جو اظهار

پي ٽي آءِ ڪور ڪميٽي ميمبر لطيف کوسا جي جواب مان مطمئن نه ٿيا

اسلام آباد (م ر د) تحريڪ انصاف جي ڪور ڪميٽي جي اجلاس ۾ وڪيلن جي ڪارڪردگي تي خدشن جو اظهار ڪيو ويو آهي. ذريعن موجب /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 12

ڪراچي جي علائقي گلستان جوهر ۾ بخشاپور واسي نوجوان قتل

ڪراچي جي علائقي گلستان جوهر ۾ بخشاپور واسي نوجوان راڻو ڊومڪي قتل ٿي ويو

واقعو ذاتي دشمني جو نتيجو لڳي ٿو، نوجوان راڻو ڊومڪي قتل ٿي ويو آهي: پوليس

ڪراچي (م ر د) ڪراچي جي علائقي گلستان جوهر ۾ بخشاپور واسي نوجوان راڻو ڊومڪي قتل ٿي ويو. فائرنگ ۾ هڪ ٻيو زخمي ٿي پيو. عمران ۽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 11

پي ايس 80 ڪي اين شاهه تي پ پ اميدوار زبير احمد جوڻيجو ڪامياب، نوٽيفڪيشن جاري

ڪراچي (رپورٽر) پي ايس 80 ڪي اين شاهه تي پ پ اميدوار زبير احمد جوڻيجو جي ڪاميابي جو نوٽيفڪيشن جاري ڪيو ويو آهي. پ پ جي اڳوڻي ايم پي اي عبدالعزيز جوڻيجو جي لاڏاڻي ڪانپوءِ پي ايس 80 جي سيٽ خالي ٿي هئي جنهن تي 21 اپريل تي ضمني چونڊون ٿيڻيون هيون. ٻن آزاد اميدوارن پاران پ پ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 25

ڪراچي: صوبائي وزير سعيد غني اجلاس جي صدارت ڪري رهيو آهي

پرويز الاهي ۽ ٻيا جوابدار 4 اپريل تي فرد جرم لاءِ طلب

سينٽرل جيل راولپنڊي پرويز الاهي جون ميڊيڪل رپورٽون جمع ڪرايون: عدالت

جوابدار کي عدالت ۾ پيش نه ڪيو ويو جنهن سبب فرد جرم لاڳو نه ٿي سگهيو

چوڌري پرويز الاهي فائيل فوٽو

لاهور (م ر د) اينٽي ڪرپشن عدالت غير قانوني ڀرتين واري ڪيس ۾ پنجاب جي اڳوڻي وڏي وزير چوڌري پرويز الاهي ۽ ٻين جوابدارن کي فرد جرم لاءِ طلب ڪري ورتو آهي. لاهور جي اينٽي ڪرپشن ڪورٽ جي جج ارشد حسين ڀٽي گذريل ٻڌڻي جو لکت ۾ حڪم جاري ڪري ڇڏيو. عدالت چوڌري پرويز الاهي ۽ ٻين جوابدارن کي 4 اپريل تي فرد جرم لاءِ طلب ڪري ورتو. عدالت فيصلي ۾ لکيو ته سينٽرل جيل راولپنڊي پرويز الاهي جون ميڊيڪل رپورٽون جمع ڪرايون. /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 13

گڏيل مفادن واري ڪائونسل جي نئين سر جوڙجڪ، پهريون ڀيرو پرڏيهي وزير شامل

8 رڪني ڪائونسل جو چيئرمين وزيراعظم هوندو، چئني صوبن جا وڏا وزير گڏيل مفادن واري ڪائونسل جا ميمبر هوندا

وزيراعظم شهباز شريف اسحاق ڊار جي تجربي ۽ صوبن سان معاملاطئي ڪرڻ جي صلاحيت کي نظر ۾ رکندي کيس شامل ڪيو

وفاقي ناڻي وارو وزير محمد اورنگزيب پهريون ڀيرو ڪابينا جو حصو بڻيو آهي انڪري سندس جاءِ تي تجربيڪار کي شامل ڪيو ويو

اسلام آباد (م ر د) ملڪي تاريخ ۾ پهريون ڀيرو گڏيل مفادن واري ڪائونسل ۾ ناڻي واري وزير جي جاءِ تي پرڏيهي وزير کي شامل ڪيو ويو آهي. وزيراعظم گڏيل مفادن واري ڪائونسل جي نئين سر جوڙجڪ ڪري ڇڏي، وزيراعظم جي منظور ڪانپوءِ گڏيل مفادن واري ڪائونسل جي نئين سر جوڙجڪ جو نوٽيفڪيشن جاري ڪيو ويو آهي. نوٽيفڪيشن موجب، گڏيل مفادن واري ڪائونسل /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 26

پنجاب پوليس جا ٻه سئو کان وڌيڪ آفيسر ۽ اهلڪار منشيات فروشن جا سهولتڪار بڻيل

پنجاب پوليس جي سرويلنس برانچ جي تيار ڪيل رپورٽ اعليٰ اختيارين کي موڪلي وئي

رپورٽ ۾ لاهور سميت صوبي جي ڏهن ضلعن جا 234 پوليس آفيسر ۽ اهلڪارن جا نالا شامل

لاهور (م ر د) پنجاب ۾ ٻه سئو کان وڌيڪ پوليس آفيسرن ۽ اهلڪارن جي منشيات فروشن جي سهولتڪار هجڻ جو انڪشاف ٿيو آهي. پنجاب پوليس /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 16

ڪچي ۾ ڌاڙيلن خلاف غيرمعمولي حڪمت عملي اختيار ڪرڻي پوندي: آءِ جي سنڌ

آءِ جي سنڌ غلام نبي ميمڻ جي صدارت ۾ ڪچي ۾ آپريشنز جي جائزي لاءِ اجلاس، ايس ايس پيز جي وڊيو لنڪ ذريعي شرڪت

ڪچي ۾ ڌاڙيلن خلاف ڪارروائين ۽ مغوين جي بازيابي لاءِ سي پي ايل سي جي مدد کي ممڪن بڻايو وڃي: غلام نبي ميمڻ

ڌاڙيلن پاران عورتاڻي آواز ۾ هرڪائي ۽ لالچ ڏئي شهرين کي اغوا ڪرڻ وڏو چئلينج آهي: اجلاس ۾ ڳالهيون

ڪراچي (رپورٽر) آءِ جي سنڌ غلام نبي ميمڻ چيو آهي ته ڪچي ۾ ڌاڙيلن خلاف غيرمعمولي حڪمت عملي اختيار ڪرڻي پوندي. آءِ جي سنڌ غلام نبي ميمڻ ڪچي ۾ آپريشنز جي جائزي لاءِ اجلاس دوران ڳالهائيندي چيو ته ڌاڙيلن خلاف هاڻ سخت ايڪشن ٿيندو. جڏهن ته اجلاس ۾ سکر، گهوٽڪي، شڪارپور ۽ ڪشمور ائٽ ڪندڪوٽ جي ايس ايس پيز پاران وڊيو لنڪ ذريعي شرڪت /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 27

ڪراچي: گورنر ڪامران ٽيسوري ميڊيا سان ڳالهائي رهيو آهي

اڪبر ناصر بدلي، سيد علي ناصر رضوي کي آءِ جي اسلام آباد مقرر ڪيو ويو

اسلام آباد (م ر د) وفاقي راڄڌاني واري شهر اسلام آباد جي پوليس انسپيڪٽر جنرل (آءِ جي) اڪبر ناصر کي تبديل ڪيو ويو آهي. آءِ جي اڪبر ناصر جي بدلي جو نوٽيفڪيشن جاري ڪيو ويو آهي. سندس جاءِ تي سيد علي ناصر رضوي کي آءِ جي اسلام آباد مقرر ڪيو ويو آهي. ياد رهي ته اڪبر ناصر کي 21 مئي 2022ع تي آءِ جي اسلام آباد مقرر ڪيو ويو هو

سنڌ ۾ 15 جيلن ۾ مرمت لاءِ هڪ ارب 30 ڪروڙ روپيا منظور

سينٽرل جيل ڪراچي ۾ اندريان رستا، گهٽين ۽ پاڻي جي نيڪال جي اڏاوت ڪئي ويندي

سينٽرل جيل ميرپورخاص، ڊسٽرڪٽ جيل نوشهرو، ڊسٽرڪٽ جيل نوابشاهه جي مرمت ڪئي ويندي

ڪراچي (م ر د) نگران حڪومت جي ويندي ئي بند ڪرايل ترقياتي رٿائن جي ڪم شروع ڪيو ويو. جڏهن ته گهرو کاتي 15 جيلن جي مرمت لاءِ هڪ ارب 30 /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 17

ڏکڻ آفريڪا، مسافر بس کاهيءَ ۾ ڪري پئي، 45 ڄڻا اجل جو شڪار

حادثي بعد بس کي باهه لڳي وئي، حادثي ۾ 8 ورهين جي ٻارڙي معجزاتي طور بچي وئي

ڏکڻ آفريڪي حڪومت لاشن کي واپس آڻڻ ۾ مدد ڪندي: وزير

ڪيپ ٽائون (م ر د) ڏکڻ آفريڪا ۾ مسافر بس کاهي ۾ ڪري پئي، جنهن جي نتيجي ۾ 45 ڄڻا فوت ٿي ويا. برطانوي نشرياتي اداري موجب افسوسناڪ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 20

اسلام آباد: وفاقي وزير شزا فاطمه خواجا سان آذربائيجان جو سفير ملاقات ڪندي

ملير ۾ ايڪسائيز نارڪوٽڪس ڪنٽرول ٽيم جو ڪامياب آپريشن، گرفتاريون

جوابدارن جي قبضي مان ساڍا ڏهه ڪلوگرام چرس هٿ ڪيو ويو، گرفتار جوابدارن خلاف ڪيس داخل

صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ طرفان منشيات خلاف ڪامياب آپريشن تي ٽيم کي مبارڪون ڏنيون ويون

اسان جي نوجوانن کي منشيات جي لعنت خلاف سرگرم ٿيڻ گهرجي، منشيات کان پاڪ معاشري لاءِ هر فرد جو ڪردار اهم آهي: شرجيل

ڪراچي (رپورٽر) ملير ۾ سينيئر وزير شرجيل انعام ميمڻ جي هدايتن تي ايڪسائيز نارڪوٽڪس ڪنٽرول ٽيم ڪامياب آپريشن ڪندي بدنام منشيات فروشن کي گرفتار ڪري ورتو. جوابدارن جي قبضي مان ساڍا ڏهه ڪلوگرام /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 28

آمريڪي صدر جو وزيراعظم کي خط، نئين چونڊيل حڪومت لاءِ نيڪ خواهشن جو اظهار

ٻنهي ملڪن جي عوام وچ ۾ پائيداري دنيا ۽ اسان جي عوام جي سلامتي يقيني بڻائڻ ۾ اهم آهي: جو بائيڊن

آمريڪا ۽ پاڪستان گرين الائنس فريم ورڪ سان ماحولياتي بهتري لاءِ اسان پنهنجي اتحاد کي وڌيڪ مضبوط ڪنداسين: خط ۾ اظهار

اسلام آباد (م ر د) آمريڪي صدر جو بائيڊن طرفان وزيراعظم شهباز شريف کي خط لکي نئين چونڊيل حڪومت لاءِ نيڪ خواهشن جو اظهار ڪيو آهي. آمريڪي صدر پنهنجي خط ۾ نئين چونڊيل حڪومت لاءِ نيڪ خواهشن جو اظهار ڪندي /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 03

سنڌ جي بيراجن ۾ پاڻيءَ جي ڪوٽ، ڪيترن ئي علائقن ۾ پيئڻ جو پاڻي اڻ لڀ

پاڻي ڪوٽ سبب ڏڪار واري صورتحال پيدا ٿي پئي، ڪوٽڙي ڊائون اسٽريم ۾ پاڻي جو وهڪرو ٽپ بند ٿي ويو

ٽنڊو محمد خان، بدين، سجاول، ٺٽو ۽ ٻيا علائقا ڏڪار واري صورتحال جي اثر هيٺ آهن

بيگاري سنڌ فيڊر ۽ رائيس ڪئنال کي پاڻي جي فراهمي بند پيل، ماڻهو پاڻي لاءِ ميلن جا ميل پنڌ ڪرڻ تي مجبور بڻيل

ڪوٽڙي (رپورٽر) سنڌ جي بيراجن ۾ پاڻيءَ جي ڪوٽ پيدا ٿي پئي آهي جنهن سبب جانور ۽ پکي به پاڻي ڦڙي کان محروم ٿي ويا آهن. سنڌ جي ڪيترن ئي علائقن ۾ پيئڻ جو پاڻي اڻ لڀ ٿي ويو آهي. پاڻي ڪوٽ سبب ڏڪار واري صورتحال /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 04

پاڪستان پنهنجي فلسطيني ڀائرن سان گڏ بيٺل رهندو: صدر آصف علي زرداري

فلسطيني سفير سان ملاقات ۾ ڳالهائيندي صدر فلسطيني عوام جي بهادري ۽ اسرائيلي قبضي جي خلاف ڊگهي جدوجهد کي ساراهيو

عالمي برادري سمورين رڪاوٽن کي هٽائي ۽ غزه جي پٽيءَ ۾ فلسطيني شهرين جي تحفظ کي يقيني بڻائيندي غزه ۾ انساني امداد جي آزاداڻي پهچ جي لاءِ ڪوششون ڪري

پاڪستان فلسطيني عوام جي لاءِ خوراڪ ۽ دوائن سميت اضافي امدادي سامان موڪليندو: ملاقات دوران ڳالهيون

اسلام آباد: صدر آصف علي زرداري سان فلسطيني سفير ملاقات ڪندي

اسلام آباد (م ر د) صدر آصف علي زرداري چيو آهي ته پاڪستان پنهنجي فلسطيني ڀائرن سان گڏ بيٺل رهندو ۽ هر فورم تي انهن جي لاءِ آواز بلند ڪندو /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 06

وزيراعظم سرڪاري تقريبن ۾ پروٽوڪول لاءِ ڳاڙهي قالين تي پابندي مڙهي ڇڏي

اسلام آباد (م ر د) وزيراعظم شهباز شريف سرڪاري تقريبن ۾ پروٽوڪول لاءِ ڳاڙهي قالين (ريڊ ڪارپيٽ) /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 07

ڪجهه ماڻهو جعلي ٽڪبندين ۽ ووٽر لسٽ سبب مڙهيل آهن: خالد مقبول

شهر ۾ چور ۽ سپاهي ٻئي مقامي ناهن، ڪجهه ماڻهو جعلي ٽڪبندين ۽ آدم شماري سان شهر تي مڙهيل آهن

سنڌ حڪومت جيڪڏهن اسٽريٽ ڪرائم ڪنٽرول نه ڪيو ۽ تحفظ فراهم نه ڪيو ته رستي تي نڪري پنهنجي حفاظت ڪنداسين

عيد کان پوءِ ايم ڪيو ايم پاڪستان پنهنجي تحفظ ۾ آزاد هوندي، اسان پنهنجي عزت ۽ سر ساهه مال ملڪيت بچائڻ رستن تي نڪرنداسين

وفاقي وزير خالد مقبول صديقي

ڪراچي (رپورٽر) سائنس ۽ ٽيڪنالوجي واري وفاقي وزير ۽ ايم ڪيو ايم پاڪستان جي ڪنوينر خالد مقبول صديقي سنڌ حڪومت کي وارننگ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 09

سوشل ميڊيا تي تنقيد، پي ٽي آءِ نامزد اميدوار کان ٽڪيٽ واپس وٺي ڇڏي

سوشل ميڊيا تي تنقيد ڪانپوءِ محمد افضل خان جي ٽڪيٽ رد ڪئي وئي

ڀڪر جي مقامي نمائندن ۽ قيادت جي اصرار تي افضل ڍانڊلا کي ٽڪيٽ ڏيڻ جو فيصلو

لاهور (م ر د) پاڪستان تحريڪ انصاف ٿيندڙ چونڊ لاءِ پنجاب اسيمبليءَ جي ٽڪ پي پي 93 ڀڪر تان محمد افضل خان جي ٽڪيٽ رد ڪري ڇڏي. پي ٽي آءِ اڳواڻ حماد اظهر چيو آهي ته سوشل ميڊيا تي تنقيد ڪانپوءِ محمد افضل خان جي ٽڪيٽ /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 10

مخصوص سيٽن جو معاملو، صوبائي حڪومت فيصلو چيلينج ڪرڻ جو فيصلو ڪري ورتو

مخصوص سيٽن بابت پشاور هاءِ ڪورٽ جو فيصلو سپريم ڪورٽ ۾ چئلينج ڪيو ويندو: ڪي پي جو وزير

سپريم ڪورٽ جي فيصلي کان اڳ حلف نه ورتو ويندو، سينيٽ چونڊون ملتوي ٿيڻ بابت اڄ صوبائي ڪابينا جي مشاورت ٿيندي

پشاور (م ر د) خيبرپختونخوا حڪومت طرفان مخصوص سيٽن تي چونڊيل ميمبرن جي قسم کڻڻ بابت پشاور هاءِ ڪورٽ جو فيصلو سپريم ڪورٽ ۾ چئلينج ڪرڻ جو فيصلو ڪيو ويو آهي. ڪي پي جي قانون واري وزير آفتاب عالم ميڊيا سان /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 14

ڊي جي رينجرز سنڌ جي صدارت ۾ اجلاس، ڪراچي جي امن امان جي صورتحال جو جائزو ورتو ويو

يوم علي، ايسٽر، رمضان جي آخري ڏهاڪي، چنڊ رات ۽ عيد جي مناسبت سان سيڪيورٽي جو تفصيلي جائزو ورتو ويو

اجلاس ۾ اسٽريٽ ڪرائيم جي خاتمي لاءِ جديد ٽيڪنالاجي بابت گڏيل حڪمت عملي جوڙي وئي

شدت پسندي پکيڙيندڙ عنصرن تي نظر رکڻ جي حوالي سان حڪمت عملي جو به نئين سر جائزو ورتو ويو

ڪراچي (رپورٽر) رينجرز هيڊ ڪوارٽر ۾ ڊي جي رينجرز سنڌ ميجر جنرل اظهر وقاص جي صدارت هيٺ سيڪيورٽي ڪانفرنس ٿي جنهن ۾ ڪراچي ۾ امن امان جي مجموعي صورتحال جو جائزو ورتو ويو. ڪانفرنس ۾ ڪمشنر ڪراچي، ايڊيشنل /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 15

اسرائيل غزه ۾ خوراڪ جي امداد جي بنا رڪاوٽ فراهمي جي اجازت ڏي: انصاف جي عالمي عدالت جو حڪم

دي هيگ ۾ قائم انصاف جي عالمي عدالت حڪم ڏکڻ آفريڪا طرفان ڪيل تازي درخواست جي جواب ۾ جاري ڪيو

غزه ۾ فلسطينين کي بدترين حالتون درپيش آهن ۽ ڏڪار ۽ بک پکڙجي رهي آهي: انصاف جي عالمي عدالت جا جج

اسرائيل بنا ڪنهن دير جي گڏيل قومن سان مڪمل تعاون کي يقيني بڻائڻ جي لاءِ سمورا ضروري ۽ موثر قدم کڻي: حڪم

گڏيل قومون (م ر د) انصاف جي عالمي عدالت (آءِ سي جي) غزه ۾ خوراڪ پهچائڻ کي نه روڪڻ جي اسرائيلي دعويٰ جي واضح ۽ قانوني طور تي مذمت ڪندي اسرائيل کي حڪم ڏنو آهي ته هو غزه ۾ خوراڪ جي امداد جي بنا رڪاوٽ فراهمي جي اجازت /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 18

اسلام آباد: پي ٽي آءِ جي ڪور ڪميٽي اجلاس ۾ بئريسٽر گوهر ۽ ٻيا ويٺل آهن

ماسڪو ڌماڪا، حملي آورن جي يوڪريني شهرين سان واسطي جا ثبوت مليا آهن: جاچ ٽيم

ماسڪو (م ر د) روس جي گاديءَ واري شهر ماسڪو جي ڪنسرٽ هال تي حملي جي جاچ ڪندڙ روسي ڪميٽي چيو آهي ته حملي آورن جي يوڪريني شهرين سان تعلق جا ثبوت مليا آهن. روسي جاچ ٽيم موجب حملي آورن کي يوڪرين مان روڪ رقم ۽ ڪرپٽو ڪرنسي ملي هئي. /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 19

داسو ۽ تربيلا ڊيم کانپوءِ چيني ڪمپنين ديامر ڀاشا ڊيم تي به ڪم روڪي ڇڏيو

ديامر ڀاشا ڊيم تي اٽڪل 500 سئو چيني شهري ڪم ڪندڙ، مقامي عملي کي گهرن ۾ رهڻ جي هدايت

چيني ڪمپني طرفان داسو ڊيم تي ڪم روڪيو ويو آهي: رٿا تي ڪم ڪندڙ هڪ اهلڪار پاران تصديق

پشاور (م ر د) داسو ۽ تربيلا ڊيم ڪانپوءِ چيني ڪمپنين ديامر ڀاشا ڊيم تي سول ورڪ معطل ڪري ڇڏيو جڏهن ته چيني شهري اڃا تائين خيبرپختونخوا ۾ مهمند ڊيم تي ڪم ڪري رهيا آهن. ديامر ڀاشا ڊيم تي اٽڪل 500 سئو چيني /بقايا پڙهو صفحو 2 نمبر 21

ٺٽي ضلعي جي اهم شهر گهارو جي مختلف علائقن ۾ منشيات عام وڪرجيان وڪرو ٿيڻ لڳي

رمضان شريف جي پلاري مهيني ۾ به سماجي برائيون چوٽ چڙهيل قتل، چوريون ڦرون عام بڻجي ويون

منشيات جو ڪاروبار عروج تي پهتل، شهر جي مختلف علائقن ۾ منشيات اڏا قائم، ساڃاهه ون کي ڳڻتي ورائي وئي

منشيات جي سرعام وڪري ۽ فحاشي اڏن سبب ٻين ضلعن جي اوباش ۽ موالين شهر ۾ ڊيرا ڄمائي ڇڏيا آهن: شهري

گهارو(رپورٽر: بشام جوکيو) ٺٽي ضلعي جي اهم شهر گهارو جي مختلف علائقن ۾ رمضان شريف جي پلاري مهيني ۾ به سماجي برائيون چوٽ چڙهيل قتل، چوريون ڦرون ۽ عام بڻجي ويون، منشيات جو ڪاروبار عروج تي، شهر جي مختلف علائقن ۾ قائم ٿيل منشيات اڏن تي هيروئين، آئيس چرس، ٺري جو وڏي پيماني تي سرعام وڪرو جاري آهي، شهر ۾ منشيات جي سرعام /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 01

سکر پوليس سان 3 مبينا مقابلا، 3 ڌوهاري زخمي حالت ۾ گرفتار، هٿيار هٿ

سکر جي مختلف ٿاڻن جي حدن ۾ 3 مقابلا ٿيا: محمد بخش بلوچ ترجمان سکر پوليس

سي سيڪشن جي حد پير شاهه زيرو پوائنٽ وٽ پوليس ۽ ڌاڙيلن وچ ۾ مقابلو ٿي پيو

مقابلي ۾ هڪ ڄڻي شاهد حسين جتوئي کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيو، سندس 2 ساٿي فرار ٿي ويا

سکر(رپورٽ امداد علي گل ڪلوڙ) سکر پوليس سان 3 مبينا مقابلا، 3 ڌوهاري زخمي حالت ۾ گرفتار، هٿيار هٿ، سکر پوليس جي ترجمان محمد بخش بلوچ پاران جاري ڪيل بيان موجب سکر جي مختلف ٿاڻن جي حدن ۾ 3 مقابلا ٿيا، سکر پوليس ٿاڻي سي سيڪشن جي حد پير شاهه زيرو پوائنٽ وٽ پوليس ۽ ڌاڙيلن وچ ۾ مقابلو ٿي پيو جنهن جي نتيجي ۾ هڪ ڄڻو شاهد /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 03

سکر: مبينا پوليس مقابلي ۾ زخمي ٿيل جوابدار اسپتال ۾ داخل آهن

ڊاڪٽر درشن لعل جي بابا
قيمت رام درٻار پهچي
صحافين سان ڏک ونڊيو

ميرپورماٿيلو(رپورٽر ظهير وسير) پاڪستان مسلم ليگ ن جي ايم اين اي ڊاڪٽر درشن لعل جي بابا قيمت رام درٻار پهچي صحافي راجيش ڪمار سان سوٽ راڪيش ڪمار جي وفات تي تعزيت ڪئي تفصيل موجب ميرپورماٿيلو جي صحافي راجيش ڪمار سنڌي جو سوٽ راڪيش ڪمار مسلسل بيمار رهڻ سبب /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 06

بدين جي سڄاڻ ڌرين پاران 22 مهينا اڳ اغوا ٿي ويل پريا جي واپس نه ملي، احتجاج

معصوم نياڻي پريا ڪماري ۽ بدين مان 23 ڏينهن پهرين اغوا ٿيل پورهيت جي آزادي لاءِ مظاهرو

شهيد بينظير ڀٽو چوڪ کان نيشنل پريس ڪلب تائين احتجاجي ريلي ڪڍي ڌرڻو هڻي نعريبازي ڪئي وئي

ريلي ۾ سوشل ورڪر اتحاد سميت بدين جي سياسي سماجي تنظيمن جي اڳواڻن شهرين جي وڏي انگ شرڪت ڪئي

بدين (رپورٽ مرتضيٰ ميمڻ) بدين جي سڄاڻ ڌرين پاران 22 مهينا اڳ اغوا ٿي ويل سنڌ جي معصوم نياڻي پريا ڪماري بدين مان 23 ڏينهن پهرين اغوا ٿي ويل پورهيت جي آزادي لاءِ شهيد شاهنواز ڀٽو چوڪ کان نيشنل پريس ڪلب/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 08

بدين: پريا ڪماري جي بازيابي لاءِ احتجاج ڪيو پيو وڃي

منافعي خورن خلاف ڪاررواين جي رپورٽ
پڌري، 387 منافعي خورن مٿان 3 لک 45
هزار جرمانو وصول ڪيو ويو

سڪرنڊ(رپورٽر راج ڪماراوڊ) ڪمشنر شهيد بينظيرآباد ڊويزن سيد محمد سجاد حيدر شاهه جاري ڪيل رپورٽ ۾ ٻڌايو آهي ته سنڌ حڪومت جي هدايتن تي شهيد بينظيرآباد، سانگهڙ ۽ نوشهروفيروز جي ضلع انتظاميه ۽ پرائيس انسپيڪٽرن پاران منافعي خورن خلاف ڪاروائيون ڪندي 387 منافعي خورن مٿان 3 لک 45/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 10

پي ايس 80 پ پ اميدوار زبير احمد جوڻيجو بنا مقابلي ڪامياب

هٿ کڻڻ جي آخري تاريخ تي هڪ اميدوار جي بائيڪاٽ ۽ ٻه اميدوار پ پ اميدوار جي حق ۾ هٿ کڻي ويا

پ پ اميدوار زبير احمد جوڻيجو بنا مقابلي ايم پي اي طور ڪاميابي حاصل ڪري ورتي، نوٽيفڪيشن جاري

خيرپور ناٿن شاهه(رپورٽر: برڪت علي چانڊيو) پي ايس 80 پ پ اميدوار زبير احمد جوڻيجو بنا مقابلي ڪامياب، هٿ کڻڻ جي آخري تاريخ تي هڪ اميدوار جي بائيڪاٽ ۽ ٻه اميدوار پ پ اميدوار جي حق ۾ هٿ کڻي ويا، پ پ اميدوار زبير احمد جوڻيجو بنا مقابلي ايم پي اي طور ڪاميابي حاصل ڪري ورتي، نوٽيفڪيشن جاري، تفصيل موجب پ پ جي اڳواڻي ايم پي اي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 12

سنگرار مان اغوا ٿي ويل معصوم نياڻي پريا ڪماريءَ جي آزاديءَ لاءِ احتجاج

هندو پنچائت، شهري اتحاد ۽ سول سوسائٽي سڪرنڊ پاران احتجاجي ريلي ڪڍي نعريبازي ڪئي وئي

سوين ماڻهو سنڌ جي نياڻي پريا ڪماريءَ کي آزاد ڪريو جا نعره هڻندا قاضي سرفراز ميمڻ چوڪ تي پهچي مظاهرو ڪيو

مکي ڪشن ڪمار، ڀپو سونارو، گوبند رام، سيد احسان شاهه، حاجي علي نواز چانڊيو، نور احمد لاکو، حسين بخش اڳواڻي ڪئي

سڪرنڊ(رپورٽر: راج ڪماراوڊ) سنگرار مان اغوا ٿي ويل معصوم نياڻي پريا ڪماريءَ جي آزاديءَ لاءِ هندو پنچائت، شهري اتحاد ۽ سول سوسائٽي سڪرنڊ پاران احتجاجي ريلي ڪڍي وئي، جنهن ۾ شريڪ سوين ماڻهو سنڌ جي نياڻي پريا ڪماريءَ کي آزاد ڪريو جا نعره هڻندا قاضي سرفراز ميمڻ چوڪ تي پهتا جتي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو ويو ان موقعي تي هندو پنچائت جي اڳواڻ/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 13

ڪراچيءَ ۾ اسٽيڪ هولڊرس سنڌ وومين ايگريڪلچر ايڪٽ لاڳو ڪرڻ جي گهر

ايڪٽ 2019 کي قاعدن ۽ قانونن سميت جلد نافذ ڪرڻ جي ساڃاهه وندن گهر ڪري ڇڏي

ناري فائونڊيشن سکر سنڌ، هيومن رائيٽس ڪميشن ۽ آواز فائونڊيشن پاڪستان جي سهڪار سان اجلاس ٿي گذريو

موثر نفاذ ۽ ضروري قاعدن ۽ قانونن کي حتمي شڪل ڏيڻ تي زور ڀرڻ لاءِ نجي هوٽل ۾ اجلاس، اهم اشوز تي ويچاريو ويو

سکر(رپورٽر: امداد علي گل ڪلوڙ) ڪراچيءَ ۾ اسٽيڪ هولڊرس سنڌ وومين ايگريڪلچر ايڪٽ 2019 کي قاعدن ۽ قانونن سميت جلد نافذ ڪرڻ جي گهر ڪئي آهي، ناري فائونڊيشن سکر سنڌ، هيومن رائيٽس ڪميشن ۽ آواز فائونڊيشن پاڪستان /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 15

جماعت اسلامي سڪرنڊ پاران اسرائيل خلاف
احتجاج، راشد مڪرم چاچا انوار راڻو زبير ۽
ٻين جي اڳواڻي ۾ ڇتي نعريبازي

سڪرنڊ(رپورٽر: راج ڪماراوڊ) جماعت اسلامي سڪرنڊ پاران چانڊيا پيٽرول پمپ کان اسرائيل جي خلاف راشد مڪرم چاچا انوار راڻو زبير ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ ريلي ڪڍي وئي جيڪا مختلف هنڌن تان ٿيندي قاضي سرفراز ميمڻ چوڪ تي پهتي جتي مڙنين اڳواڻن خطاب ڪندي چيو ته اسرائيل فلسطين جي مسلمانن سان ظلم/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 17

سکر: سماجي تنظيم پاران ڪوٺايل سيمينار جو ڏيک

سنڌ يونيورسٽي ڪئمپس سيد الهندو شاهه ۾ افطار ڊنر تقريب منعقد

نوشهرو فيروز جي پرو وائيس چانسلر ڊاڪٽر اظهر علي شاهه پاران افطار پارٽي جو اهتمام ڪيو ويو

افطار پارٽي ۾ شاگردن توڙي شاگرديائين سميت علمي توڙي ادبي شخصيتن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي

ڪالم نويس اعجاز ممنائي شاهه ڀٽائي جي ڪلام ۾ تزڪيه نفس، ڊاڪٽر ممتاز علي ڏنگراچ پنهنجي خيالن جو اظهار ڪيو

نوشهروفيروز(رپورٽر: منظور ملڪ) سنڌ يونيورسٽي ڪئمپس سيد الهندو شاهه نوشهرو فيروز جي پرو وائيس چانسلر ڊاڪٽر اظهر علي شاهه پاران افطار پارٽي جو اهتمام ڪيو ويو جنهن ۾ شاگردن توڙي شاگرديائين سميت علمي توڙي ادبي شخصيتن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي ان موقعي تي ڪالم نويس اعجاز ممنائي شاهه ڀٽائي جي ڪلام ۾ تزڪيه نفس، ڊاڪٽر ممتاز علي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 18

29 مارچ بي زمين هارين جو عالمي ڏينهن ملهايو ويو

2015 کان ايشين پيزنٽ ڪوليشن 29 مارچ کي ”بي زمين هارين جو عالمي ڏينهن“ طور تي ملهائي رهيو آهي

ترقي يافته ملڪن ۽ عالمي ادارن پاران ترقي، سڌاري ۽ معاشي استحڪام جي واعدن جي باوجود بي زمين جي حالت ۾ بهتري نه آئي

آءِ ايم ايف ۽ ٻين عالمي تنظيمن جي حڪمت عملين جي ڪري هارين جي حالت زار ۾ ڪا بهتري نه اچڻ افسوس جوڳي ڳالهه آهي

سکر(رپورٽرامداد علي گل ڪلوڙ) 29 مارچ بي زمين هارين جو عالمي ڏينهن 2015 کان ايشين پيزنٽ ڪوليشن 29 مارچ کي ”بي زمين هارين جو عالمي ڏينهن“ طور تي ملهائي رهيو آهي، 2024 هن سيريز جو نائون سال آهي، ترقي يافته ملڪن ۽ عالمي ادارن پاران ترقي، سڌاري ۽ معاشي استحڪام جي واعدن جي باوجود بي زمين IMF ۽ ٻين عالمي تنظيمن جي حڪمت عملين/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 20

وڄ شهر مان ڏينهن ڏٺي جو گهر مان ڌاڙو، جوابدار
فرار، امتياز پيرزادي جي گهر ۾ گهڙي گهروارن کي
يرغمال بڻائي ڦر ڪئي وئي

نوشهروفيروز(رپورٽر:منظور ملڪ) وڄ شهر مان ڏينهن ڏٺي جو امتياز پيرزادي جي گهر مان ڦورو گهر ۾ گهڙي گهر وارن کي يرغمال بڻائي سونا زيور ۽ ٻيو قيمتي سامان ڦر ڪري فرار ٿي ويا ايس ايڇ او نوشهروفيروز اسد نبي ڪچي موقع تي پهچي ڌاڙيلن جي پويان نڪتل ٻڌايو پيو وڃي ته ڦورو نوشهروفيروز ٻاءِ پاس لڳ ڪيلن جي باغ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 23

سکر: بي زمين هارين جو عالمي ڏهاڙو ملهايو پيو وڃي

سڪرنڊ منشيات کپائيندڙن خلاف پوليس جون ڪارروايون

ايس ايس پي شهيد بينظير آباد جي سخت حڪمن بعد منشيات فروشن خلاف ڪاروايون ڪيون ويون

مختلف هنڌن تان 6 جوابدار منشيات سميت گرفتار، مٿن سڪرنڊ ٿاڻي تي سرڪاري مدعيت ۾ ڪيس داخل ڪيو ويو

سڪرنڊ (رپورٽ راج ڪماراوڊ) سڪرنڊ منشيات کپائيندڙن خلاف ايس ايس پي شهيد بينظير آباد جي سخت حڪمن کان پوءِ سڪرنڊ پوليس /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 02

سڪرنڊ: پوليس پاران گرفتار ڪيل جوابدار ۽ هٿ ڪيل منشيات جو ڏيک

سڪرنڊ ۾ 18 سالن نوجوان خودڪشي ڪري ڇڏي

ڪڇي واري علائقي ۾ پنهنجي گهر اندر گهرو اٽيچٽ تان امجد علي پاڻ تي پسٽل جو فائر ڪيو

نوجوان گهريلو پريشاني سبب خودڪشي ڪئي آهي وڌيڪ جاچ ڪري رهيا آهيون: پوليس

سڪرنڊ(رپورٽر: راج ڪماراوڊ) سڪرنڊ کان 15 ڪلو ميٽر پري ماڙي جلباڻي ٿاڻي جي حد ۾ سنڌو ڪناري پرسان ڪڇي واري علائقي ۾ پنهنجي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 04

ٺٽي جي ساحلي علائقي گهوڙا ٻاري سان تعلق رکندڙ شاگرد گولي لڳڻ سبب قتل

ساجد ڪاظمي پٽ صادق علي ڪاظمي ڪراچي ۾ گولي لڳڻ سبب مارجي ويو

رضوي فارم جو رهواسي نوجوان 12 هين ڪلاس جي شاگرد جي قتل جو سبب معلوم نه ٿيو

ٺٽو(رپورٽر: جاويد لطيف ميمڻ) ٺٽي جي ساحلي علائقي گهوڙا ٻاري سان تعلق رکندڙ شاگرد ساجد ڪاظمي پٽ صادق علي ڪاظمي ڪراچي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 05

روهڙي ۾ انڌير نگري چرٻٽ راڄ قائم پيئڻ جي پاڻي جي تلائن مان مڇي مارڻ لڳا

ميونسپل انتظاميه کي اطلاع باوجود ڪو به تدارڪ نه ٿيو، علائقي واسين جو دانهون

ڊي ايس پي آفيس ويجهو قائم پيئڻ جي پاڻي واري تلائن کي مڇي جي تلائن ۾ تبديل ڪري ڇڏيو

سکر(بيورو رپورٽ) روهڙي ۾ انڌير نگري چرٻٽ راڄ قائم پيئڻ جي پاڻي جي تلائن مان مڇي مارڻ لڳا ميونسپل انتظاميه کي اطلاع باوجود ڪو/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 07

گهارو شهر ۾ ڏينهن ڏٺي ڦر جي واردات، ٻن شاگردن کي ڦريندڙ فرار

ٻن اڻڄاتل هٿياربند ڪاليج ويندڙ ٻن شاگردن کان بندوق جي زور تي ڦر ڪئي

روڪ رقم ۽ قيمتي موبائيل فون ڦر ڪري ڦورو فرار، متاثرن جو احتجاجي مظاهرو

ٺٽو(رپورٽر: جاويد لطيف ميمڻ) گهارو شهر ۾ ڏينهن ڏٺي ڦر جي واردات ٻن اڻڄاتل هٿياربند ڪاليج ويندڙ ٻن شاگردن کان بندوق جي زور تي روڪ رقم ۽ قيمتي موبائيل فون ڦر ڪري فرار ٿي ويا، واقعو صبح 8:30 وڳي گهارو ٿاڻي جي پرسان /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 09

پرياسٽي پرسان ڳوٺاڻن سندن زرعي زمين تي برادري جي بااثر ماڻهن پاران احتجاج

زبردستي قبضي خلاف پريا سٽي پريس ڪلب اڳيان عورتن ٻارڙن ۽ مردن جو مظاهرو

اسان کي پنهنجو حق نه مليو ته نوشهري فيروز ۾ پاڻ کي باهيون ڏينداسين: مظاهرين جون دانهون

نوشهروفيروز(رپورٽر: منظور ملڪ) پرياسٽي پرسان ڳوٺاڻن سندن زرعي زمين تي برادري جي بااثر ماڻهن پاران زبردستي قبضي خلاف پريا سٽي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 11

نوشهروفيروز: زمين تي قبضو ڪندڙن خلاف ڳوٺاڻا احتجاج ڪري رهيا آهن

ڦر ۽ ڌاڙي جي واردات ڪري فرار ٿيندڙ ڦورو مقابلي بعد زخمي حالت ۾ گرفتار

امتياز علي پيرزاده جي گهر ۾ ڦر ڪري فرار ٿيل ڦورن سان پوليس جو مقابلو ٿي پيو

ايس ايڇ او اسد النبي ڪچي فوري طور تي ڌوهارين جو پيڇو ڪيو، پوليس ۽ ڌوهارين ۾ مقابلو ٿي پيو

نوشهروفيروز(رپورٽر: اسد علي عمراڻي) پوليس جي ڪاروائي ڦر ۽ ڌاڙي جي واردات ڪري فرار ٿيندڙ ڦورو مقابلي بعد زخمي حالت ۾ گرفتار تفصيل موجب قائم ڪالوني نوشهرو فيروز وڄ شهر مان امتياز علي پيرزاده جي گهر ۾ ڦر ڪري فرار ٿيل/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 14

نوشهروفيروز: مبينا پوليس مقابلي ۾ زخمي ٿيل جوابدار اسپتال ۾ داخل آهي

نوشهرو فيروز پرسان روهڙي ڪئنال مان نامعلوم عورت جو لاش هٿ

پوليس ڪئنال مان لاش ڪيرائڻ بعد سول اسپتال منتقل ڪيو، پوسٽ مارٽم

10 ڏينهن جو پراڻو لاش هجڻ ڪري سوڄ ڪري ويو آهي (ڊاڪٽر) سڃاڻپ نه ٿي سگهي: پوليس

نوشهروفيروز(رپورٽر) نوشهرو فيروز پرسان روهڙي ڪئنال مان نامعلوم عورت جو لاش هٿ اطلاع تي نوشهرو فيروز پوليس ڪئنال مان لاش ڪيرائڻ بعد سول اسپتال منتقل ڪيو ڊاڪٽرن موجب لاش 10 ڏينهن جو پراڻو لاش آهي جيڪو سوڄ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 16

سنگرار شهر مان اغوا ٿيل پريا ڪماري جي بازيابي لاءِ ٽنڊوباگو ۾ احتجاج

هاير سيڪنڊري اسڪول کان پريس ڪلب ٽنڊوباگو تائين استادن ۽ شاگردن پاران ريلي ڪڍي وئي

طفيل احمد ميمڻ، عبدالباسط چانڊيو، نند لال، عبدالوحيد رستماڻي ۽ شوڪت پنهور ريلي جي اڳواڻي ڪئي

ٽنڊوباگو(رپورٽر رفاقت جروار) سنگرار شهر مان 3 سال اڳ اغوا ٿيل هندو نياڻي پريا ڪماري جي بازيابي لاءِ ٽنڊوباگو ۾ هاير سيڪنڊري اسڪول کان پريس ڪلب ٽنڊوباگو تائين اسڪول جي استادن ۽ شاگردن پاران هٿن ۾ پلي ڪارڊ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 19

ٽنڊوباگو: پريا ڪماري جي بازيابي لاءِ اسڪولي شاگرد احتجاج ڪري رهيا آهن

سنڌ هاءِ ڪورٽ سکر بار ايسوسيئيشن پاران اهم اجلاس

سکر ۾ نئين ڪورٽن جو مطالبو ڪندي اجلاس ۾ منظوري ڏئي ڇڏي

بار ايسوسيئيشن جي نئين چونڊجي آيل باڊي جو پهريون اجلاس ٿيو

سکر:(رپورٽرامداد علي گل ڪلوڙ) سنڌ هاءِ ڪورٽ سکر بار ايسوسيئيشن پاران سکر ۾ نئين ڪورٽن جو مطالبو ڪندي اجلاس ۾ منظوري ڏئي ڇڏي آهي. سنڌ هاءِ ڪورٽ سکر بار ايسوسيئيشن جي نئين چونڊجي آيل باڊي جو پهريون/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 21

ڳوٺ ڪنڌاڻي ماڇي واسي نوجوان جو لاش هٿ

18 ورهين جي نوجوان پورهيت جو ڳوٺ ٻاهران اڇليل لاش هٿ آيو

ڏڳڻ عرف ڏڳو سولنگي جو لاش پوسٽ مارٽم لاءِ سول اسپتال آندو ويو

نوشهروفيروز(رپورٽر) نوشهرو فيروز ويجهو ڳوٺ ڪنڌاڻي ماڇي واسي 18 ورهين جي نوجوان پورهيت جو ڳوٺ ٻاهران لاش هٿ نوجوان ڏڳڻ عرف ڏڳو سولنگي جو لاش پوسٽمارٽم لاءِ سول اسپتال نوشهرو فيروز آندو ويو جنهن بعد لاش وارثن/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 22

سنڌ جو خوراڪ کاتو ڪڻڪ جي خريداري ۾ بي لغام ڪرپشن ڪري رهيو آهي: سيد زين شاهه

ذخيرا اندوزن کي فائدو پهچائڻ لاءِ سنڌ حڪومت ڪڻڪ خريد ڪرڻ جو عمل شروع ناهي، آبادگار سخت پريشان آهن

سنڌ حڪومت جو آبادگارن سان اهو ظالماڻو رويو نه رڳو افسوسناڪ آهي پر مذمت جوڳو عمل آهي: ايس يو پي صدر

اهو عمل سنڌ حڪومت جي بدنيتي تي مشتمل آهي، صوبائي حڪومت آبادگارن جو استحصال ڪري رهي آهي

سڪرنڊ رپورٽ: راج ڪماراوڊ) سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي جي مرڪزي صدر سيد زين شاهه چيو آهي ته سنڌ جو خوراڪ کاتو ڪڻڪ جي خريداري ۾ بي لگام ڪرپشن ڪري رهيو آهي، ذخيرا اندوزن کي فائدو پهچائڻ لاءِ سنڌ حڪومت ڪڻڪ خريد ڪرڻ جو عمل شروع نه ڪيو آهي، سنڌ حڪومت جو آبادگارن سان اهو ظالماڻو رويو نه رڳو افسوسناڪ آهي پر مذمت جوڳو عمل پڻ آهي،/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 24

نئون ڪوٽ جي سنتورو بازار ۾ دڪاندار پاران احتجاج

خراب اٽو ڏيڻ تي ڳوٺاڻي جو دڪاندار خلاف اٽو ۽ پڪل ماني هٿ ۾ کڻي مظاهرو ڪيو ويو

ڳوٺ هميرياڻه جي رهواسي مولابخش ساهڙ دڪاندار خلاف دانهيندي ڪارروائي جي گهر ڪئي

بدبودار اٽو وڪرو ڪندڙ دڪاندار خلاف ڪارروائي ڪري انصاف ڪيو وڃي: انتظاميا کان مطالبو

نئون ڪوٽ(رپورٽر) نئون ڪوٽ جي سنتورو بازار ۾ دڪاندار پاران خراب اٽو ڏيڻ تي ڳوٺاڻي جو دڪاندار خلاف اٽو ۽ پڪل ماني هٿ ۾ کڻي احتجاج، خبر موجب نئون ڪوٽ پرسان ڳوٺ هميرياڻه جي رهواسي مولابخش ساهڙ دڪاندار خلاف احتجاج ڪندي دانهيندي چيو ته مون نئونڪوٽ جي سنتورو بازار مان دڪاندار عبدالرزاق کان اٽو خريد ڪيو جيڪو اٽو بدبودار پراڻو /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 25

نئون ڪوٽ: سنتورو بازار ۾ خراب اٽو وڪرو ڪندڙ واپاري جو ڏيک

ڪراچي جي ڪياماڙي واري
علائقي شيرشاهه ۾ بشير جي
گهرواري جو ٽيجهو

ڪراچي (رپورٽ باغي ساگر ڀنوار) ڪراچي جي ڪياماڙي واري علائقي شير شاهه ۾ سنڌ ٽي وي نيوز جي رپورٽر بشير سنجراڻي جي گهر واري جو ٽيجهو ٿي گذريو ٽيجهي جي دعا واري تقريب ۾ پي پي ايم پي اي ڊاڪٽر شام سنڌر کي آڏواڻي نون ليگ سنڌ جي نائب صدر اعظم خان لوهاڻي ايڊووڪيٽ عبدالخالق ڀهوڙ سنڌ ٽي وي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 26

ضلعي ٺٽي جي هيڊ ڪوارٽر مڪلي شهر ۾ پريا جي بازيابي لاءِ احتجاج، علامتي بک هڙتال

نياڻي پريا ڪماريءَ جي بازيابي لاءِ مڪلي جي باشعور عوام نالي هڪ تنظيم پاران مظاهرو

فقير اسماعيل شر، گلاب لنڊ، ڏرياڻو مل، موهن ۽ ٻيا علامتي بک هڙتال تي ويٺلن جي نعريبازي

معصوم پريا ڪماري کي جلد کان جلد بازياب ڪرايو وڃي، سنڌ سراپا احتجاج آهي: مظاهرين جو مطالبو

ٺٽو(رپورٽر: جاويد لطيف ميمڻ) ضلعي ٺٽي جي هيڊ ڪوارٽر مڪلي شهر ۾ ڊي سي آفيس چوڪ جي سامهون سنگرار شهر مان اغوا ٿيل هندو برادري سان تعلق رکندڙ نياڻي پريا ڪماريءَ جي بازيابي لاءِ مڪلي جي با شعور عوام/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 27

ٺٽو: پريا ڪماري جي بازيابي لاءِ لڳايل احتجاجي ڪئمپ جو ڏيک

مغوي نياڻي نبيلا جو ڪيو
ڪيس وارو مامرو، جوابدار
جي سڃاڻپ ٿي وئي

ٺٽو(ڊر) ڪجھ ڏينهن اڳ گهارو شهر مان اغوا ٿي ويل معصوم نياڻي نبيلا ڌيءَ شاهنواز جو ڪيو ڪيس ۾ نياڻي کي اغوا ڪندڙ جوابدار جي سڃاڻپ ميرپور ساڪرو واسي ڊرائيور رفيق خاصخيلي طور ٿي وئي، جنهن بعد ايس ايس پي ٺٽو ڊاڪٽر عمران خان جي خاص هدايتن تي گهربل جوابدار کي گرفتار ڪرڻ لاءِ جانچ پوليس گڏيل/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 28

بدين مان اغوا ٿيل ٻن پورهيت باندين مان هڪ کي ڌاڙيلن گولي هڻي مرٽينگ ڪري ڇڏيو

پينگ نه ملڻ تي گولي هڻي مغوي کي سخت زخمي ڪيو ويو، وارثن پاران نيشنل پريس ڪلب اڳيان مظاهرو

23 ڏينهن اڳ بدين واسي ٻه پورهيت مير حسن بروهي ۽ ارشاد بروهي کي آزاد ڪرائي ڏيڻ جو مطالبو ڪيو ويو

بدين (رپورٽ مرتضيٰ ميمڻ) بدين سان اغوا ٿيل ٻن پورهيت باندين مان هڪ کي ڌاڙيلن پينگ نه ملڻ تي گولي هڻي سخت زخمي ڪري ڇڏيو وارثن پاران نيشنل پريس ڪلب اڳيان احتجاجي مظاهرو ۽ ڌرڻو باندين کي آزاد ڪرائي ڏيڻ جو مطالبو ياد رهي 23 ڏينهن اڳ بدين واسي ٻه پورهيت مير حسن بروهي ۽ ان جو پندرهن سالن جو ڀائيٽيو ارشاد بروهي کي عورتاڻي /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 29

مانجهند: ڪوئلي ڪمپني جو ڳيرو مزدور گولين هڻي بيدردي سان قتل جوابدار فرار

حسيني ڪوئلا ڪمپني ۾ ڪم ڪندڙ 18 ورهين جي مزدور عمران علي راڄڙ کي هٿياربندن قتل ڪيو

پورهيت جي ڪوارٽر تي چڙهائي ڪري ڪيس ننڊ مان اٿاري گولين هڻي قتل ڪندڙ جوابدار آسائي سان فرار ٿي ويا

ڪمپني انتظاميا ۽ انڊس پوليس لاش کي تحويل ۾ وٺي پوسٽ مارٽم بعد وارثن حوالي ڪيو، گهر ۾ ڪهرام مٽل

مانجهند(رپورٽر: مهراڻ عمراڻي) مانجهند پرسان ڪوئلي ڪمپني جو ڳيرو مزدور گولين هڻي بي دردي سان قتل جوابدار فرار پوليس جانچ ۾ مشغول تفصيل موجب مانجهند پرسان حسيني ڪوئلا ڪمپني ۾ ڪم ڪندڙ 18 ورهين جو ڳيرو مزدور ڳيرو واسي نوجوان عمران علي راڄڙ کي اڻڄاتل هٿياربندن ڪوارٽر تي چڙهائي ڪري ننڊ مان اٿاري گولين هڻي قتل ڪري/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 30

محرابپور ۾ نوناري برادري پاران پوليس جي مبينا زيادتين خلاف احتجاج

امجد نوناري علي رضا لطيف جمن نوناري ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ پلي ڪارڊ کڻي ريلي ڪڍي وئي

پوليس گهرن تي بلاجواز چڙهائي ڪري چادر ۽ چوديواري جو تقدس پائمال ۽ گهرڀاتين تي تشدد ڪيو: متاثر

گهرڀاتين مرد عورتن کي سخت مارڪٽ تشدد جو نشانو بڻايو ويو آهي، اختيارين نوٽيس وٺي تحفظ ڏنو وڃي

نوشهروفيروز(رپورٽر: منظور ملڪ) محرابپور ۾ نوناري برادري پاران پوليس جي مبينا زيادتين خلاف امجد نوناري علي رضا لطيف جمن نوناري ۽ ٻين جي اڳواڻي ۾ هٿن ۾ پلي ڪارڊ کڻي احتجاجي ريلي ڪڍي سخت نعريبازي ڪئي ان موقعي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 31

نوشهروفيروز: نوناري برادري پاران پوليس جي زيادتين خلاف احتجاج ڪيو پيو وڃي

اطلاعات آفيسر جي ڊپٽي ڪمشنر ٺٽو سان
ملاقات، کاتو معلومات جي فراهمي ۾ اهم
ڪردار ادا ڪندو آهي: ڊي سي

ٺٽو(رپورٽر: جاويد لطيف ميمڻ) ضلعي اطلاعات آفيسر محفوظ علي سومرو جي نئين مقرر ٿيندڙ ڊپٽي ڪمشنر منور عباس سومرو سان سندس آفيس ۾ ملاقات ڪري ڪيس ڊپٽي ڪمشنر ٺٽو مقرر ٿيڻ تي مبارڪباد ڏني ۽ سنڌ جي ثقافت ٽوپي ۽ اجرڪ جو تحفو پيش ڪيو۔ ان موقعي تي ڊپٽي ڪمشنر منور عباس سومرو چيو ته /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 32

اهلڪار پاران رشوت وٺڻ وائرل وڊيو جو ايس ايس پي پاران نوٽيس

ايس ايس پي سکر عابد علي بلوچ پوليس اهلڪار جي ڪڌي عمل جو نوٽيس ورتو

موٽرسائيڪل سوار کان رشوت وٺڻ واري وائرل ٿيل وڊيو جو نوٽيس وٺندي اهلڪار کي معطل ۽ ڪوارٽر گارڊ ڪيو ويو

گلوبل چوڪ وٽان گذرندڙ موٽرسائيڪل سوار شهري کان پوليس اهلڪار احمد بخش جي رشوت وٺڻ واري وڊيو وائرل ٿي

سکر(بيورو رپورٽ) ايس ايس پي سکر عابد علي بلوچ پوليس اهلڪار ۽ شهري جي موٽرسائيڪل سوار کان رشوت وٺڻ واري وائرل ٿيل وڊيو جو نوٽيس ورتي پوليس اهلڪار احمد بخش معطل ڪوارٽر گارڊ ان سلسلي ۾ پوليس ترجمان پاران جاري ڪيل بيان موجب سکر جي گلوبل چوڪ وٽان گذرندڙ موٽر سائيڪل سوار شهري کان پوليس اهلڪار پاران رشوت وٺڻ واري سوشل ميڊيا /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 33

21 رمضان المبارڪ حضرت علي ڪرم الله وجه جي شهادت ڏهاڙي بابت انتظامن جو جائزو ورتو ويو

جلوس شهادت جي رستن، گذر گاهن جو معائنو ڪرڻ لاءِ اي سي ٺٽو رضوان عالم شاهه شيعا اڳواڻن سان گڏ دورو ڪيو

سيد جاويد شاهه ڊاڪٽر عبدالحسين شاهه سميت ميونسپل ڪميٽي ٺٽو جي عملي سان گڏ مختلف روٽن جو جائزو ورتو ويو

صفائي ستٿرائي جو خاص خيال رکندي گذر گاهن کي صاف ستٿرو رکيو وڃي: ميونسپل ڪميٽي ٺٽو جي عملي کي سختي سان هدايت

ٺٽو(ڊر) 21 رمضان المبارڪ حضرت علي ڪرم الله وجهه جي شهادت واري ڏهاڙي تي نڪرندڙ جلوس شهادت جي رستن، گذر گاهن جو معائنو ڪرڻ لاءِ AC ٺٽو رضوان عالم شاهه شيعا اڳواڻن سيد جاويد شاهه، ڊاڪٽر عبدالحسين شاهه سميت ميونسپل ڪميٽي ٺٽو جي عملي سان گڏ شاهي بازار ٺٽو ۽ ٻين روٽن جو جائزو وٺندي ميونسپل ڪميٽي ٺٽو جي عملي کي سختي سان هدايت ڪئي/بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 34

ٺٽو: اي سي رضوان عالم شاهه شيعا اڳواڻن سان گڏ جي شهر جو دورو ڪري رهيو آهي

ملاح برادري جي معزز شخصيت لاڏاڻو ڪري وئي،
مرحوم جي جنازي نماز ۾ حاجي عبدالستار ميمڻ تاج
محمد ملاح ۽ ٻيا شريڪ ٿيا

بدين (رپورٽر مرتضيٰ ميمڻ) ملاح برادري جي معزز شخصيت ٽنڊو شهر جو نامياري واپاري اڳواڻ سماج سڌارڪ حاجي محمد آچار ملاح ڪالهه هتي رضا الاهي سان وفات ڪري ويو سندس جنازي نماز ۾ آءِ جي سنڌ غلام نبي ميمڻ جي ڀاءِ حاجي عبدالستار ميمڻ ايم پي اي تاج محمد ملاح چيئرمن ٽنڊو شهر الطاف ميمڻ /بقايا پڙهو صفحو 3 نمبر 35

*** روزاني سنڌيار سکر پبلشر سم پرنٽنگ پريس بي آر ٽاور چندريگر روڊ ڪراچي مان ڇپرائي سکر آفيس گهر نمبر سي 92، دهلي مسلم هائوسنگ سوسائٽي ايئرپورٽ روڊ سکر مان پڌري ڪئي وئي***

روزاني
سنڌيار
ايڊيٽر: اعجاز مهر
Daily SINDHYAR
www.dailysindhyar.com
ڇنڇر 30 مارچ 2024ع

جهيڙيندڙ ڌريون ڪنهن جي ايجنڊا جي تڪميل ڪري رهيون آهن؟

هن جديد دور ۾ دنيا فضائن ۽ خلائن کي فتح ڪندي گهڻو اڳتي نڪري وئي آهي پر سنڌ اڄ به عرب جي دور جاهليت ۾ زنده آهي. جيئن ان دور جي عرب سر زمين تي قبيلائي تڪرار پيڙهين تائين پيا هلندا هئا. سنڌ ۾ هن وقت به اها صورتحال آهي. هتي قبيلائي تڪرارن ۾ هيستائين هزارين ماڻهو قتل ٿي چڪا آهن. هزارين زخمي ٿي صحت ۽ سگهائي وڃائي چڪا آهن. ويڙها ويران آهن. زمينون غير آباد آهن. اسڪول ۽ اسپتالون بند آهن ۽ جهيڙيندڙ ڌرين وارا علائقا نوگو ايريا بڻيل آهن. هتي رياستي قانون جو پاڇو به نظر نٿو اچي. جڏهن ڌريون جهيڙي ٿڪنديون آهن ته ڪجهه وقت لاءِ ناپر اچي ويندي آهي ۽ پوءِ وري نئين توانائي، نئين هشي ۽ نون هٿيارن سان خوني راند شروع ٿي ويندي آهي. ٻه ڏينهن اڳ ساوند ـ سندراڻي ۽ شر ـ بداڻي ڌرين ۾ قبيلائي تڪرار تان ٻه ڄڻا قتل ٿي ويا آهن. غوٺپور انڊس هاءِ وي تي ساوند ـ سندراڻي تڪرار تان ٽيڪسي ڊرائيور قتل ٿي ويو آهي. موٽرسائيڪل سوارن فائرنگ ڪري ڊرائيور مظهر سندراڻي کي ماري ڇڏيو. مقتول جي وارثن جو چوڻ آهي ته سندن جهيڙيندڙ ڌرين سان ڪو واسطو نه آهي. ساڳئي ڏينهن چڪ ٿاڻي جي حد ڳوٺ وڏو بداڻي ۾ شر ـ بداڻي خوني تڪرار تان حافظ مهر الله بداڻي مارجي ويو آهي. شر ڌر جي ماڻهن جو چوڻ آهي ته اسان جو ان قتل سان واسطو نه آهي.

سنڌ کي بدترين گورننس ڏانهن بي امنيءَ جي تحت الثريٰ ۾ اڇلايو ويو آهي. هڪ طرف ڌاڙيلن ماڻهن جو جيئڻ جنجال ڪري ڇڏيو آهي ته ٻئي طرف برادري تڪرارن سنڌ جي قومي ايڪي ۽ معيشت کي يرغمال بڻائي ورتو آهي. ڳرن هٿيارن سان خوني راند جاري آهي. سوچڻ جي ڳالهه اها آهي ته سنڌ ۾ غربت ايتري آهي جو ماڻهو پنهنجن ٻچن کي به ويلا ماني نٿا کارائي سگهن. انهن وٽ خطرناڪ جديد هٿيار ڪٿان ٿا اچن! سنڌي سماج کي پوتارڪي آڪٽوپس جڪڙي ۽ يرغمال بڻائي ورتو آهي. اهي پوتار هشي ۽ هٿيارن سان جهيڙن کي آڪسيجن مهيا ڪري رهيا آهن. جيڪي پاڻ کي قبيلائي سردار ٿا سڏرائين. انهن جي اڪثريت اليڪٽيبلز تي مشتمل آهي يا وري اهي اليڪٽيبلز جا سهولتڪار آهن. اهي پنهنجو ووٽ بينڪ قائم رکڻ لاءِ جهيڙن کي ٻارڻ فراهم ڪن ٿا. پنهنجي برادريءَ جي ماڻهن کي پاڻ سان گڏ رکڻ ۽ ووٽ بينڪ قائم رکڻ لاءِ اهي جهيڙا انهن جي ضرورت بڻيل آهن. پنهنجي برادريءَ کي پاڻ سان گڏ رکڻ لاءِ انهن ۾ عدم تحفظ جو احساس پيدا ڪن ٿا. ماڻهو ماريندڙن کي ڪا به ڌر رياستي قانون جي حوالي نٿي ڪري. اهي جرڳائي سردار انهن جهيڙن جا جرڳا ڪن ٿا. خون خونن ۾ پاڙيا وڃن ٿا. ڏوهه انهن پوتارن جي معيشت بڻيل آهي. انهن تائين پهچڻ ۾ رياستي قانون جا پر ٿا سڙن. جهيڙيندڙ ڌرين وارن علائقن ۾ جيئن ته اسڪول ۽ اسپتالون بند آهن. زمينون غير آباد آهن. جنهن جي ڪري تعليم نه هجڻ سبب نسل جاهل پيدا ٿي رهيا آهن. اسپتالون بند هجڻ جي ڪري ماڻهو بيمارين ۾ وڪوڙيل آهن. زمينون غير آباد هجڻ جي ڪري معاشي تباهي آئي آهي. سوال اهو آهي ته آخر اهي ڌريون ڪنهن جي ايجنڊا جي تڪميل ڪري رهيون آهن؟

سنڌ ۾ جيڪي خوني تڪرار هلندا اچن، انهن جو پراسرار پاسو پڻ آهي. جنهن تي گهٽ سوچيو وڃي ٿو. جڏهن به ڪنهن ڌر جا ماڻهو قتل ٿين ٿا ته ٻي ڌر ان واردات کان انڪاري هوندي آهي. جيئن ساوند ـ سندراڻي ۽ شر ـ بداڻي تازن جهيڙن ۾ ٿيو آهي. اڃان ڪنهن تڪرار ۾ مس ماڻا اچي ٿي ته وري ٻي ڌر جا ماڻهو مارجي وڃن ٿا ۽ جهيڙو نئين سر شروع ٿي ويندو آهي. پڙهندڙن کي ياد هوندو ته ٻه ٽي ڏينهن اڳ ۾ معزز ماڻهن جو منٺ ميڙ قافلو ساوند ـ سندراڻي ڌرين وٽ ويو ته اهي سرچاءِ ڪن ۽ جهيڙا ختم ڪن. ٻنهي ڌرين منٺ ميڙ قافلي جي معززين کي سٺي موٽ ڏني ۽ انهن سرچاءِ لاءِ راضپو ڏيکاريو پر ٻه ٽي ڏينهن ئي نه گذريا هئا ته سندراڻي ڌر جو ٽيڪسي ڊرائيور مظهر سندراڻي موٽرسائيڪل سوارن جي فائرنگ ۾ مارجي ويو. انهن جهيڙن ۾ اهڙا ماڻهو قتل پيا ٿين، جن جو گهڻو ڪري جهيڙن سان ڪو واسطو ئي نه هوندو آهي. ان ڪري جهيڙن ۾ ان پراسراريت واري پاسي کي سمجهڻ جي ضرورت آهي. ڇا جهيڙن ۾ سنڌ جي بدخواهه قوتن جي فتور جي فيڪٽرين ۾ تيار ٿيل مقامي پراڊڪٽ پيو استعمال ٿئي يا ڪو لڪل هٿ آهي؟

سنڌ ۾ خوني تڪرار ختم ڪرائڻ جي لاءِ اهو ضروري آهي ته جهيڙيندڙ ڌرين کي بي هٿيار ڪيو وڃي. سنڌ ۾ هٿيارن جي پهچ ۽ رسائي جا رستا بند ڪيا وڃن. جهيڙن کي هشي ۽ ٻج جي آڪسيجن مهيا ڪندڙ پوتارن کي قانون جي گرفت ۾ آندو وڃي. خوني تڪرار ختم ڪرائڻ لاءِ چونڊيل نمائندن کي ڪردار ادا ڪرڻ گهرجي. جهيڙن پٺيان لڪل پراسرار رخ تي پڻ سوچڻ جي ضرورت آهي. خوني جهيڙن سان سنڌ جو قومي ايڪو متاثر ٿي رهيو آهي. ان ڪري سنڌ جي سياسي ڌرين کي به انهن جهيڙن جي خاتمي لاءِ اڳتي اچڻ گهرجي.

ملڪ ۾ لاقانونيت ۽ خوف جي حڪمراني !

تحرير: علي محمد ميمڻ

ملڪ ۾ آئين ۽ قانون جي حڪمراني ۽ امن امان بدران لاقانونيت بدامني، ڦرون، ڌاڙا، اغوا ۽ قبضا مافيا جي وڌندڙ سرگرميون تمام گهڻو ڳڻتي واري صورتحال اختيار ڪري ويئي آهي. سنڌ جي وڏن شهرن ڪراچي ۽ حيدرآباد کان سواءِ صوبي جي ٻهراڙي وارن علائقن ۾ ڌوهارين طرفان تعليم يافتا ماڻهن، واپارين ۽ پريا ڪماري وانگرن نياڻين جي ڏينهن ڏٺي اغوا جي واقعن سان سنڌ ۾ موجود پريشاني واري صورتحال اڃا ٻري رهي آهي ته، ملڪ جي ٻين علائقن ۾ پڻ ساڳي ريت دهشت گردن جون ڪارروائيون ۽ حملن سان ملڪ جي مجموعي صورتحال پڻ تمام ڳڻتي وارو رخ اختيار ڪري ويئي آهي. خيبر پختونخواهه جي علائقي شانگلا ۾ تربيلا ڊيم جي منصوبي تي ڪم ڪندڙ چيني انجنيئرن ۽ عملي جي قافلي تي دهشت گردن جي حملي ۾ ڪيترائي بي گناهه چيني انجنيئرن ۽ پاڪستانين جي مارجي وڃڻ واري واقعي سموري ملڪ ۾ دهشت گردي ۽ لاقانونيت واري وڌندڙ ۽ قابو کان ٻاهر ٿيندڙ صورتحال پيدا ڪري وڌي آهي. انهيءَ صورتحال سموري ملڪ جي سياسي ۽ سماجي جماعتن ۽ عام شهرين ۾ پنهنجا علائقا، صوبا ۽ مجموعي طور تي سمورو ملڪ مڪمل طور تي غير محفوظ بنجي وڃڻ واري خوفناڪ صورتحال بابت ڳڻتي جو اظهار ڪيو پيو وڃي. سنڌ ۾ بدامني، ڌاڙن، ڦرن، قبضي مافيا جي وڌندڙ سرگرمين ۽ لاقانونيت واري صورتحال تي وفاقي ۽ صوبائي حڪومتن جي تحرڪ ۾ اچڻ کان سواءِ سنڌ جي متحرڪ جماعت، عوامي تحريڪ طرفان اڄ حيدرآباد پريس ڪلب ۾ سنڌ کي ڌاڙيلن حوالي ڪرڻ خلاف ڪانفرنس پڻ ڪوٺائي ويئي آهي.

ملڪ ۾ لاقانونيت، دهشت گردي ۽ خوف واري خوفناڪ صورتحال جو شڪار رڳو عام شهري نه آهن پر ملڪ جا عدالت ۽ انصاف جا ادارا، اعلي عدالتن جا معزز جج پڻ اهڙي قسم جي لاقانونيت، خوف ڊپاءِ ۽ بليڪ ميلنگ ۽ دهشت گرديءَ جو شڪار ٿي رهيا آهن. جنهن جي تازي مثال سلام آباد هاءِ ڪورٽ جي 6 ججن عدالتي ڪيسن ۾ ڳجهي ايجنسين جي مداخلت تي سپريم جڊيشل ڪائونسل کي خط لکيو ويو آهي جنهن ۾ عدالتي معاملن ۾ انتظاميا ۽ ڳجهن ادارن جي مداخلت تي مدد گهري وئي آهي، هاءِ ڪورٽ جي ججن طرفان لکيل خط جي ڪاپي سپريم ڪورٽ جي سيني ججن کي به موڪلي وئي آهي، خط ۾ عدالتي معاملن ۾ ايگزيڪيوٽو ۽ ايجنسين جي مداخلت جو ذڪر ڪيو ويو آهي. هاءِ ڪورٽ جي ججن سپريم جڊيشل ڪائونسل کي لکيل خط ۾ مطالبو ڪيو آهي ته عدليا ۾ ڳجهن ادارن جي مداخلت ۽ ججن تي اثرانداز ٿيڻ جي معاملي تي جڊيشل ڪنوينشن گهرايو وڃي.

اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جي 6 ججن طرفان سپريم جڊيشل ڪائونسل کي خط لکندڙن ۾ جسٽس محسن اختر ڪياني، جسٽس طارق محمود جهانگيري، جسٽس بابر ستار، جسٽس سردار اعجاز اسحاق، جسٽس ارباب محمد طاهر ۽ جسٽس ثمن رفعت امتياز شامل آهن. خط جي متن موجب چيف جسٽس سپريم ڪورٽ ۽ سپريم جوڊيشل ڪائونسل جي ٻين معزز ميمبرن کي عدالتي معاملن ۾ مداخلت تي قدم کڻڻ ۽ ان ڏس ۾ عدليا جو ڪنوينشن سڏائڻ ۽ عدليا جي آزادي ۽ ججن کي محفوظ بڻائڻ جي گهر ڪئي ويئي آهي. اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جي ججن جي خط جي معاملي تي چيف جسٽس آف پاڪستان جسٽس قاضي فائز عيسيٰ جي صدارت هيٺ فل ڪورٽ اجلاس دير تائين جاري رهيو جنهن ۾ اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جي ججن طرفان سپريم ڪورٽ ۽ سپريم جڊيشل ڪائونسل کي موڪليل خط ۽ عدليا جي آزادي جي معاملن تي غور ويچار ڪيو ويو. هن اجلاس ۾ سپريم ڪورٽ جي سيني ججن شرڪت ڪئي. فل ڪورٽ اجلاس ۾ ججن جي خط جي آئيني ۽ قانوني حيثيت جو جائزو وٺڻ ورتو ويو

اسلام آباد هاءِ ڪورٽ جي ججن جي خط جي معاملي تي اهم اڳڀرائي ٿي آهي ۽ چيف جسٽس قاضي فائز عيسيٰ ان حوالي سان وزيراعظم شهباز شريف کي ملاقات لاءِ پيغام موڪليو آهي . ذريعن جو چوڻ آهي ته چيف جسٽس جو پيغام اچڻ ڪانپوءِ وزيراعظم پنهنجي قانوني ٽيم سان گڏ سائنس ملاقات ڪرڻ جي تصديق ڪئي وئي آهي. يقينن چيف جسٽس سپريم ڪورٽ سان وزير اعظم جي سنڌس قانوني ٽيم سان گڏ ملاقات تمام اهم ۽ نتيجا ڏيندڙ هوندي ۽ اميد ڪري سگهجي ٿي ته ملڪ ۾ عدليا جي آزادي ۽ ججن جي حفاظت جي معاملي تي سپريم ڪورٽ ۽ وفاقي حڪومت ۽ رياست جي ٻين ادارن طرفان اهم قدم کڻڻ ۽ ججن جي موڪليل خط ۾ ذڪر ڪيل جاسوسي ۽ سيڪيورٽي شخصيتن جي ڪردار جو آئين ۽ قانون جي روشني ۾ ضرور جائزو ورتو ويندو ۽ ملڪ کي اهڙي قسم جي لاقانونيت کان محفوظ بڻائڻ لاءِ هرممڪن قدم کنيا ويندا.

سنڌ جي اڳوڻي نگران سرڪار جي نگران وزير اعلي جسٽس رٽائرڊ مقبول باقر جي صدارت ۾ سنڌ ۾ امن وامان جي خراب صورتحال تي ٿيل اهم اجلاس ۾ پنهنجي ڪچي ۾ ڌاڙيلن جي خاتمي لاءِ ڪابه اڳڀرائي نه ٿيڻ ۽ ڪراچي ۽ حيدرآباد ۾ اسٽريٽ ڪرائيم وڌڻ جو اڳ ئي اعتراف ڪيو ويو هو ۽ هاڻي چونڊن بعد چوٿون ڀيرو به سنڌ صوبي ۾ پاڪستان پيپلز پارٽي جي طاقت ور حڪومت قائم ٿي چڪي آهي ۽ ان حڪومت جو وزير اعلي سيد مراد علي شاهه لڳاتار ٽيون ڀيرو صوبائي حڪومت جو سربراهه پڻ چونڊجي چڪو آهي پر سنڌ جون ساڳيون تڪليفون ۽ سنڌ ۾ هر پاسي ڌاڙيلن جون گڏوگڏ حڪومتون پڻ هلي رهيون آهن. عجيب ڳالهه آهي ته سنڌ عملي طور تي مختلف حصن ۾ ورهائجي چڪو آهي. هڪ پاسي شهرن ۾ صوبائي سرڪار جي هستي ۽ مستي آهي ته ٻئي پاسي سنڌ جي ٻهراڙين وارن ضلعن ۽ خاص طور تي ڪچي واري علائقن ۾ ڌوهارين جا راڄ حڪمراني ڪري رهيا آهن. اهو ڪيئن ممڪن آهي ته صوبي ۾ طاقتور عوامي حڪومت جي هوندي مقابلي تي ڌوهاري به طاقتور هجن ۽ جيئن وٺي تيئن عوام جو جيابو زهر بڻائي ڇڏين. سنڌ ۾ اها عام راءِ آهي ته جيستائين اندريان مليل نه هجن ته تيستائين ڌاڙيلن ۽ ڌوهارين کي اهڙي ريت وي آءِ پي وانگر خاص سهولتون، بڪتر بند گاڏيون، جديد هٿيارن جي رسد ۽ ڪليل موج مستي ملڻ ناممڪن آهي.

سنڌ ۾ عام شهرين ۽ خاص طور تي سنڌي هندن جي اغوائن ۽ انهن کان ڀتا وٺڻ ۽ خير پور جي هڪ ڌوهاري زميندار جي چوڻ تي گذريل ٻن سالن کان معصوم نياڻي پريا ڪماري کي ڏينهن ڏٺي اغوا ڪرڻ بعد اڃا تائين پاڻ وٽ يرغمال بڻائي رکڻ لاقانونيت جي هڪ اهڙي مثال آهي جنهن تي سنڌ سرڪار ۽ سنڌ جي قانون ۽ انصاف جي ادارن وٽ ڪوبه جواب موجود ناهي. ملڪ ۾ لاقانونيت ۽ امن امان کي لاڳو خطرن جي حوالي سان سنڌ ۽ بلوچستان ۾ جاگيردارن ، وڏن زميندارن، قبضا گيرن ۽ شهرن ۾ وري ڌوهارين جي سرپرست قبضا مافيا ۽ چور بازاري، ڀتا خوري ۽ لاقانونيت کي رواج ڏيندڙ گروهن سان تعلق رکندڙ ڪارندا ناسور بڻيل آهن.

قائد عوام ذوالفقار علي ڀٽو جي دور ۾ ملڪ ۾ جاگيرداري، سرداري نظام ۽ وڏين زميندارين وارو نظام قانوني طور تي ختم ڪيو ويو هو ۽ زرعي سڌارا ڪري زرعي زمينن جا وڏ ۾ وڏ ڏيڍ سئو ايڪڙ في خاندان پاڻ وٽ رکي آباد ڪرڻ ۽ زمينن جا وڏ ۾ وڏ اڍائي سئو ايڪڙ في خاندان زميندار لاءِ رکي باقي زمينون بي زمين هارين ۾ ورهائڻ وارو قانون منظور ڪري زرعي سڌارا ڪيا ويا هئا ۽ جاگيردارن ۽ وڏن زميندارن کان زمينون وٺي هارين ۾ ورهايون ويون هيون پر ان بعد جنرل ضياءَ واري آمراڻي دور ۾ انهن زرعي سڌارن کي روڪڻ لاءِ قدم کنيا ويا.

وفاقي شريعت ڪورٽ طرفان پڻ زرعي سڌارن کي غير اسلامي ۽ غير شرعي قرار ڏنو ويو جنهن جي خلاف اپيل اڄ ڏينهن تائين سپريم ڪورٽ آف پاڪستان ۾ موجود آهي. ڪجهه سال اڳ ملڪ جي سينئر مزدور اڳواڻ منظور احمد رضي سان لاهور جي هڪ نجي دوري دوران سپريم ڪورٽ ۾ موجود زرعي سڌارن واري ڪيس جي وڪيل جناب عابد حسين منٽو سان سنڌس آفيس ۾ ٿيل گڏجاڻي ۾ شريعت ڪورٽ جي فيصلي خلاف اپيل جو ڪيس اڳوڻي چيف جسٽس چوڌري افتخار جي عدالت ۾ ٻڌڻي دوران هن سنڌس اپيل منظور ڪرڻ ۽ زرعي سڌارا درست قرار ڏيڻ جي درخواست تي چيف جسٽس جو چوڻ هو ته اوهان ملڪ جي جن هارين جي ڪيس جا وڪيل آهيو انهن مان ڪيترا پنهنجي ڪيس جي حق ۾ عدالت ٻاهران موجود آهن جنهن تي هو خاموش رهيو اهڙي ريت معلوم ٿيو ته آئين ۽ قانون به تڏهن ڪارگر ٿئي ٿو جڏهن متاثر ڌريون ۽ ماڻهو به پنهنجي ڪيس جي حق ۾ موجود هجن.

جڏهن ته سنڌ جي سياست ۾ هي هڪ اهڙو دور پڻ شروع ٿيو آهي جنهن ۾ صوبي ۾ وڏ ۾ وڏ ملوث وڏن زميندارن ۽ پاٽاريدارن ۽ ڌاڙيلن جي سرپرستي ڪندڙ جوابدارن کي چونڊون کٽڻ لاءِ اليڪٽيبلز قرار ڏيئي سياسي جماعتن جي اميدوار جو درجو ڏئي صوبائي ۽ قومي اسيمبلين تي اميدوار ڪري پڻ ٽڪيٽ جاري ڪيا ويا ۽ ڪيترائي لينڊ گريبر، قبضا مافيا ۽ ڌوهارين جا ڪارندا پڻ حڪومتون قائم ڪندڙ سياسي جماعتن ۾ داخل ٿي چڪا آهن ۽ انهن کي سياسي جماعتن ۾ خاص حيثيت ۽ مڃتا پڻ ملي رهي آهي. جيڪڏهن ڌوهارين ۽ قبضا گروپن کي سياسي ۽ جمهوري جماعتن ۾ خاص ماڻهو بڻائي آڻي عوامي عهدن تي ويهاريو ويندو رهيو ته پو يقيني طور تي سنڌ سميت سمورو ملڪ ڌوهارين جي جنت ۾ تبديل ٿيندو ويندو ته پوءِ عدليه جي آزادي، ججن جي حفاظت، قانون پسند شهرين ، صحافين، سماج سڌارڪن ، شاگردن ۽ انصاف پسندن ۽ ڪنهن به عزت دار ماڻهو جي جان مال ۽ عزت آبرو محفوظ نه رهي سگهندي.

تون حبيبُ، تون طبيبُ، تون دارُون ڪي دَردَنِ؛
تون ڏِئيِن، تون لاهِئيِن، ڏاتَرَا! ڪي ڏکندَنِ؛
تڏهين ڦَڪِيون فَرَق ڪن، جڏهين اَمر ڪريو اِن ڪي.

پريا ڪماري آخر ڪڏهن آزادي ماڻيندي ؟

مجيد نواز مغل

هندو برادري جڏهن هي ملڪ وجود ۾ آيو ته هتان لڏپلاڻ ڪرڻ ۾ خوش نه هيي چاڪاڻ ته ڪو به پنهنجي جنم ڀومي ۽ وطن کي ڇڏڻ جو خواهشمند ناهي هوندو . سنڌ جيڪو سنڌي قوم جو اهو تاريخي وطن آهي جتي بغير مذهبي نسلي ۽ ذات جي متيد ۽ انسانيت کان آشنا ماڻهو رهندا آيا آهن . اها ڌرتي انساني تهذيب ۽ ارتقا جي باني رهي آهي .

هندين جبري طور ۽ زبردستي هتان هندستان ڏانهن لڏپلاڻ ڪيي . پنهنجا اجها مال دولت ۽ سونهري يادون انتهائي مجبوري ۾ ڇڏيون بلڪي ايين جيجي ته ڪين زوري هتان لڏايو ويو . تاريخ گواهه آهي ته سنڌ جي ترقي ۽ واڌ ويج لاءِ انهن جيڪو ڪجهه ڪيو . انهيءَ جو عڪس هتن جي هندوستان وڃڻ بعد اتي ڪيل ڪارنامن بعد محسوس ڪري سگهجي ٿو . هندين جي هن وقت سنڌ اندر موجودگي نهايت ڪڙو امتحان ثابت ٿي رهي آهي . جبري طور شادي ڪرائڻ لاءِ هندو نياڻين جون مذهب تبديل ڪرايي شاديون ڪرائڻ ۽ انهن جو ٻنگ لاءِ اغوا جا واقعا ڪافي پراثر عمل ٿي چڪو آهي .. انهن لاءِ امن امان جي خراب ٿي ويل صورت حال ڪارڻ روزانو جي بنياد تي هندو ڪٽنب سنڌ مان ڳوڙها ڳاڙهيندا لڏين پيا .

معصوم هندو نياڻي پريا ڪماري جو اغوا اڄ ڪالهه سوشل ميڊيا ڪارڻ هاءِ پروفائيل واقعو بڻجي چڪو آهي . جنهن ۾ سرڪار ۾ ويٺل سياستدانن وزيرن وڏيرن ۽ تر جي چڱن مڙسن لاءِ وڏا چيلينج کڙا ڪري ڇڏيا آهن . ٽي سال اڳ اغوا ٿي ويل پريا ڪماري جو ڪيس هن وقت وڌيڪ زور وٺي چڪو آهي . جنهن بابت مصروف سوشل ايڪٽويسٽ تڪ تاڪرزءِ سياسي سماجي ۽ صحافتي شخصيتن جي دلچسپي سبب روزانو نوان انڪشاف سامهون اچي رهيا آهن ۽ نيون نيون افواهن جو زور پڻ وڌي رهيو آهي . جنهن جا خراب اثر سامهون اچن پيا . پريا جي مسلسل ٽن سالن کان گمشدگي ڪيترن ئي سوالن کي جنم ڏنو آهي ۽ ڪيترن ئي سوالن جا انڪشافن جي صورت ۾ جواب سامهون آندا آهن .

تازو سنڌس والد راجڪمار جي مسلسل ميڊيا وارن سان ملاقاتن ۾ ميڊيا کان بيزاري جا آثار سندس چهري جي انسپريشن مان ملي وڃن ٿا . تنهن کان سواءِ سنگرار جيڪو تمام ننڍڙو شهر هجڻ باوجود ڪنهن به ميڊيا واري طرفان پڇا ڪرڻ تي راجڪمار جي گهر جو ڏس پتو نه ٻڌائڻ يا نتائڻ ظاهر ڪري ٿو ته ڪو تر جي باٿرن جو مسلسل دٻاءُ هندو ڪٽنب مٿان آهي جنهن کي راجڪمار زباني تسليم نٿو ڪري پر ان جي چهري جا رنگ اصل ڪهاڻي جا روپ ظاهر ڪن ٿا. ان کان سواءِ سنگرار شهر جي اڌ کان مٿي ملڪتن جي مالڪ سيد فيملي جي شاهد شاهه ۽ زاهد شاهه طرفان ٽن سالن بعد انهي ڪيس جي زور وٺڻ ۽ انهن مٿان مسلسل لڳندڙ الزامن ۾ تيزي اچڻ بعد جوابي طور اوچتو ميڊيا آڏو پاڻ کي بي ڏوهي ثابت ڪرڻ مان الايي ڳالهيون سمجهي سگهجن ٿيون . جڏهن ته پريا جي والد راجڪمار پاڻ ميڊيا جي روبرو انهيءَ سيد فيملي جي پارسائيءَ جا قسم کايي وضاحتون ڪري چڪو آهي . هڪ مک سوال آهي ته سنگرار جي مٿان مڪمل حاڪميت رکندڙ سيد فيملي جي باثر هجڻ بعد اهو ڪير ٿي سگهي ٿو جيڪو نينگري کي اغوا ڪري ريو . جڏهن ته ٻاهران ڪو ڌاريو يا ڌوهاري قسم جو ماڻهو ڪونه آيو ؟ . انهن سيدن جي هوندي ڪنهن ٻکيءَ کي به سنگرار ۾ اچي ڪجهه ڪرڻ جي جرائت نٿي ٿي سگهي . ظاهر آهي ان انڪشافن جي ڊپ جا آثار مسلسل نينگري جي پيءُ راجڪمار جي چهري مٿان پڙهيا ٻڌيا آهن . مشتاق سرڪي جيڪو سنڌي قوم جي غريبن جو هڏ ڏوکي هجڻ سبب انهيءَ مسيلي ڪري ميدان تي نڪري آيو . هن راجڪمار ۽ سنگرار جي مکيءَ سان ملاقات بعد سوشل ميڊيا تي سکر جي ضلعي مکي ۽ سنگرار جي مکيءَ متعلق جيڪي الزام لڳايا آهن .. اهي الزام ڊوالن جي صورت ۾ جوابن ج گهرجايو آهن . جن جا جڳاب اهي ٻيي مکي ۽ راجڪمار پي ڏيي سگهن ٿا چاڪاڻ ته نينگري جي بازيابي لاءِ جڏهن مشتاق سرڪي نينگريءَ جي والد راجڪمار کي ڪٽنب سميت مڪمل حفاظت سان ڪراچيءَ ۾ رهايش ڪرڻ ۽ هر طرح سان بازيابي لاءِ جاکوڙ ڪرڻ بابت آڇ پيش ڪيي ۽ راجڪمار کان مرضي پڇي ته راجڪمار طرفان اهو ٻاراٿو جواب ڏيڻ ته اسان مکين کان صلاح مشوري بعد ڪجه ڪنداسين . اهڙي جوب بعد انهيءَ منجهيل مامري بابت ڪافي ڪجه سمجه ۾ اچي چڪو آهي ۽ ان بعد پويان ٻاٿرن جي هٿن هجڻ واري ڳالهيون حقيقت معلوم ٿين ٿيون .

پريا ڪماري جي اغوا واري واقعي جي عرصي دوران سکر پوليس جا پنج کان مٿي ايس ايس پي ايز آيا ۽ ويا ۽ هر آفيسر طرفان انهيءَ جي بازيابي لاءِ واعدا ڪرڻ ۽ واقعي جي ڊراپ سين تائين پهچڻ جي دعوي ڪيي ويي پر حقيقت ۾ ان جي بازيابي جي حسرت هر سنڌ دوست ۽ امن پسند شخص جي اڃان سوڌو برقرار آهي .

هڪ ڳالهه نهايت واضع ۽ حقيقت تي مبني آهي ته پريا ڪماري جي بازيابي لاءِ هر پوليس آفيسر کي سچي نيت سان ڪم ڪرڻو پوندو . ان سان گڏوگڏ نينگري جي والد راجڪمار کي بنا ڪنهن ڊپ جي سچي حقيقتن تان پردو کڻڻو پوندو . يا وري انهيءَ بازيابي ۾ نيڪ نيتيءَ سان سهڪار ڪندڙ ڌرين سوشل ايڪٽوسٽ صحافي ۽ سماج سڌار شخصيتن يا ادارن سان ڀرپور سهڪار ڪرڻو پوندو ۽ هندو برادريءَ جي مکين جي چالاڪين کان سمجهي پنهنجي قوت ارادي سان پاڻ فيصلا ڪرڻا پوندو پر اهو سڀ ڪجه تڏهن ممڪن آهي جڏهن سنڌ جا اصل وارث هندو پاڻ کي هت محفوظ محسوس ڪندا . سنڌن ڪاروبار محفوظ هوندا انهن جي ڪٽنبن کي تحفظ حاصل هوندو ۽ اهي ڊپ وچان سنڌ ڇڏي نه ويندا . اهي ڌوهارين جي ڌمڪاين باوجود ريليڪس محسوس ڪندا.. اهو في الحال ممڪن نظر نٿو اچي ۽ اهو ضرور نظر اچي پيو ته پريا ڪماريءَ جو ڪيس ٻين هاءِ پروفائيل ڪيسن خاص ڪري هندو برادري جي ڪيسن جيان فائيلن جي نظر ٿي ويندو . جڏهن ته نينگري پريا جي والد راجڪمار ۽ امڙ کي 100 سيڪڙو سنڌس جي بازيابي جي اميدون ڏياريون پيون وڃن رڳو شرط هڪڙو وڏو وڃي پيو ته اهي حقيقتن تان پردو کڻن بجاءِ هر صورت ۾ خاموش رهن . پيي صورت ۾ پريا جيان سنڌن جي حياتي پڻ جهنم بڻائڻ جون ڌمڪيون پڻ ملنديون رهندرون يا ڪين عبرتناڪ انجام کان ڊيجارڻ جو سلسلو ختم نه ٿي سگهندو .

بقايا *** 01

اجلاس جي صدارت ڪندي ڪيو اجلاس ۾ آرمي چيف جنرل عاصم منير، چئني صوبن جي وڏن وزيرن، گلگت بلتستان جي وڏي وزير، آزاد جمون ۽ ڪشمير جي وزيراعظم، سمورن چيف سيڪريٽرين، آءِ جيز پوليس ۽ اعليٰ سول ۽ فوجي آفيسرن شرڪت ڪئي. وزيراعظم پنهنجي خطاب ۾ چيو ته وفاق ۽ صوبن ۾ نئين حڪومتن کي قائم ٿيندي 24 ڏينهن مڪمل ٿي ويا آهن. هن وقت اسان جي سڀ کان وڏي ۽ اهم مصروفيت مختلف چئلينجز کي سمجهڻ ۽ تيز رفتاري سان انهن چئلينجز کي منهن ڏيڻ جي لاءِ قدم ۽ پاليسيون ناهڻ آهي ته جيئن معيشت کي گڏجي سنڀالي سگهجي. وزيراعظم چيو ته ورچ واري سياست جو خاتمو ۽ گڏجي ملڪ کي درپيش مسئلن ۽ چئلينجن جو مقابلو ڪري ملڪ کي ترقي ۽ خوشحالي جي راهه تي گامزن ڪرڻ اسان سڀني جو وڏو هدف آهي ۽ اهو تڏهن ئي ممڪن آهي جڏهن وفاق، صوبا، پاڪ فوج ۽ سمورا ادارا ان عظيم مشن جي لاءِ گڏ ٿي ڪم ڪن. هن چيو ته گذريل 76 سالن ۾ غيرقانوني واپار ۽ اسمگلنگ جي ڪري پاڪستان جي معيشت کي تمام گهڻو نقصان پهتو آهي. 23 – 2022ع ۾ ڪنڊ جي پيداوار کي سامهون رکي اتحادي حڪومت اڍائي لک ٽن ڪنڊ جي برآمد جي اجازت ڏني. بعد ۾ ڪاٿي تي نظرثاني ڪانپوءِ ان تي پابندي هڻي وئي پر ان جي باوجود افغانستان کي ڪنڊ جي اسمگلنگ ٿي، بجلي جي شعبي ۾ 400 کان وٺي 500 ارب رپين تائين جي چوري جو اندازو آهي. سسٽم ۽ ٽرانسميشن جا نقصان ان ڪانسواءِ آهن. پيٽروليم جي شعبي ۾ به چوري ٿي رهي آهي. اهڙي طرح جيتريون اوڳاڙيون اچڻ گهرجن اوتريون اسان کي نه ملي رهيون آهن. اهڙي طرح ڪرپشن ۽ ليڪيجز جي ڪري چار ڪرب جي لڳ ڀڳ اهي اوڳاڙيون حاصل نه ٿي رهيون آهن جيڪي ملڻ گهرجن ها. وزيراعظم چيو ته هن وقت 2700 ارب رپين جي اوڳاڙين جا ڪيس عدالتن ۾ هلي رهيا آهن. جيڪڏهن ان جو اڌ حصو به اسان کي ملي وڃي ته اسپتالون، رستا، نوان منصوبا شروع ڪرڻ سان گڏوگڏ قرضن تي دارومدار کي گهٽ ڪري سگهجي ٿو. وزيراعظم چيو ته نگران دور ۾ 58 ارب رپين جي بجلي چوري ريڪور ڪئي وئي، اسمگلنگ جي خاتمي جي حوالي سان پڻ بهتري ڏسڻ ۾ آئي، اهو سڀ نظام ۾ بهتري، عزم ، صوبن جي تعاون ۽ آرمي چيف جي ذاتي عزم ۽ ادارن جي تعاون سان ممڪن ٿيو پاڪستان جي ان خدمت تي اڳوڻي حڪومت ۽ آرمي چيف جا ٿورا مڃون ٿا، جيڪڏهن 9 مهينن جي مدي ۾ 58 ارب ملي سگهن ٿا ته ڪو سبب نه آهي ته اسان باقي رقم حاصل نه ڪري سگهون. ان جو دارومدار اسان جي ارادي تي آهي، جيڪڏهن اسان مضبوط ارادو ڪري وٺون ته مشڪلاتون ختم ٿي سگهن ٿيون. وفاق، صوبن ۽ سمورن ادارن جي گڏيل ذميواري آهي ته ملڪ کي مشڪلاتن مان ڪڍيون. وسيلن ۾ اضافو ڪريون ۽ قرضن تي دارومدار کي گهٽ ڪيو وڃي. انهن هدفن کي حاصل ڪرڻ جي لاءِ اسان کي صنعت ۽ حرفت ۽ زراعت کي فروغ ڏيڻو پوندو. ايس آءِ ايف سي جي پليٽ فارم تان هڪ طريقيڪار جوڙيو ويو آهي. اسان کي ڪرپشن جو 100 سيڪڙو خاتمو ڪرڻو آهي ۽ اها سڀني جي گڏيل ذميواري آهي. وزيراعظم چيو ته مسئلن ۽ چئلينجز جو گڏجي مقابلو ڪريون ۽ ڪاميابي حاصل ڪنداسين. ايف بي آر جي 100 سيڪڙو ڊيجيٽلائيزيشن ڪري رهيا آهيون. ايندڙ مهيني کان صلاحڪارن جي مقرري ٿيندي ۽ اپريل جي وچ ڌاري بولي ڏني ويندي، ان عمل کي جلد کان جلد مڪمل ڪرڻ جي ڪوشش ڪنداسين جڏهن ته عبوري دور جي لاءِ ايف بي آر ۾ سٺن آفيسرن کي آندو ويندو خراب ڪارڪردگي رکندڙ آفيسرن جي خلاف سخت ڪارروائي ٿيندي. وزيراعظم چيو ته اوڳاڙين بابت ٽربيونلز ۾ ڪيترن ئي سالن کان التوا هيٺ ڪيس پيل آهن. اوڳاڙين بابت ڪيسن جي جيڪڏهن اڌ رقم به اسان کي ملي وڃي ته ملڪ جي قسمت بدلجي سگهي ٿي، حڪومت ٽربيونلز جي سربراهن کي ميرٽ تي مقرر ڪندي، لمز ۽ نسٽ ۾ لکت وارا امتحان ورتا ويندا، زباني انٽرويو جي لاءِ پڻ بهتر طريقيڪار اختيار ڪيو ويندو. هن وقت انهن ڪيسن جي حوالي سان وڪيل ٻنهي طرفن کان مليل آهن. تاريخ تي تاريخ ڏني پئي وڃي جنهن سان ملڪي معيشت کي نقصان ٿي رهيو آهي. وزيراعظم چيو ته ملڪي معيشت ۽ عوام جي بهتري جي لاءِ ڪيل فيصلن ۾ بيوروڪريسي کي رڪاوٽ بڻجڻ نه ڏينداسين. هن چيو ته بشام دهشتگردي واقعي جي ذريعي ملڪ جي مستقبل ۽ پاڪ چين دوستي کي نقصان پهچائڻ جي ڪوشش ڪئي وئي آهي، مون گهرو وزير کي ان حوالي سان هدايت ڪئي آهي ۽ کيس چيو آهي ته ڀرپوري طرح سان ڪم ڪري، صوبن ۾ وڃي ته جيئن گڏيل مشاورت ۽ تعاون سان مسئلن ۽ چئلينجز تي ضابطو آڻي سگهجي. وزيراعظم چيو ته اسان کي مشڪل حالتون ۽ چئلينجز درپيش آهن پر مون کي پورو يقين آهي ته پاڪستاني قوم محنت آهي ۽ اسان سڀ گڏجي ملڪ کي درپيش مسئلن ۽ چئلينجن مان ڪڍڻ ۾ ڪامياب ٿينداسين.

بقايا *** 02

جڊيشل ڪائونسل کي لکيل خط ۾ عدليا جي معاملن ۾ مداخلت جو ذڪر آهي. آزاد عدليا آئين جي بالادستي لاءِ ضروري آهي. رٽ موجب، پي ٽي آءِ باني عمران خان عدليا جي معاملن ۾ مداخلت سبب جيل ۾ آهي انڪري ايران معاملي جي شفاف جڊيشل انڪوائري يقيني بڻائي.

بقايا *** 03

چيو ته ٻنهي ملڪن جي عوام وچ ۾ پائيداري دنيا ۽ اسان جي عوام جي سلامتي يقيني بڻائڻ ۾ اهم آهي. آمريڪي صدر موجب، دنيا ۽ خطي کي پيش وقت جي اهم ترين چئلينجز کي منهن ڏيڻ لاءِ آمريڪا پاڪستان سان گڏ بيٺو رهندو ۽ صحت جي تحفظ، معاشي ترقي ۽ تعليم سڀ لاءِ جهڙن گڏيل ويجن تي سهڪار جاري رهندو آمريڪي صدر خط ۾ چيو ته آمريڪا ۽

پاڪستان گرين الائنس فريم ورڪ سان ماحولياتي بهتري لاءِ اسان پنهنجي اتحاد کي وڌيڪ مضبوط ڪنداسين، پائيدار زرعي ترقي، آبي انتظام، 2022ع واري ٻوڏ جي اثرن مان نڪرڻ ۽ بحالي ۾ پاڪستان جي مدد جاري رکنداسين. جو بائيڊن وڌيڪ چيو ته پاڪستان سان گڏجي انساني حقن جي تحفظ، ترقي کي هٿي ڏيڻ لاءِ پرعزم آهيون. ٻنهي ملڪن جي عوام وچ ۾ ويجهي رشتي کي وڌيڪ مضبوط بڻايو ويندو ياد رهي ته ڊگهي عرصي ڪانپوءِ ڪنهن به آمريڪي صدر جو پاڪستاني وزيراعظم کي پهريون سفارتي خط آهي ۽ اهو خط پاڪستان ۽ آمريڪا جي سفارتي لاڳاپن جي بحالي ڏانهن اشارو آهي. سائفر معاملي ۽ پاڪستان تحريڪ انصاف جي الزامن سبب ٻنهي ملڪن جا لاڳاپا متاثر ٿيا هئا. وزيراعظم شهباز شريف جي اچڻ ڪانپوءِ آمريڪا سان لاڳاپن جي بحالي ۽ بهتري ڏسڻ ۾ آئي.

بقايا *** 04

پيدا ٿي پئي آهي. ڪوٽڙي ڊائون اسٽريم ۾ پاڻي جو وهڪرو ٽپ بند ٿي ويو آهي. لاڙ ۽ ساموندي پٽي ۾ پاڻي ڪوٽ سميت گدو ۽ سکر بيراجن تي به پاڻي جي ڪوٽ آهي. ٽنڊو محمد خان، بدين، سجاول، ٺٽو ۽ پيا علائقا ڏڪار واري صورتحال جي اثر هيٺ آهن. بيگاري سنڌ فيڊر ۽ رائيس ڪئنال کي پاڻي جي فراهمي بند آهي. گرمي هجڻ باوجود ماڻهو پاڻي لاءِ ميلن جا ميل پنڌ ڪرڻ تي مجبور آهن. گدو بئراج تي پاڻيءَ جو مٿانهون وهڪرو 32 هزار 126 ۽ هيٺانهون وهڪرو 27 هزار 964 ڪيوسڪ رڪارڊ ڪيو ويو. سکر بئراج تي مٿانهون وهڪرو 26 هزار 980 جڏهن ته هيٺانهون وهڪرو 6 هزار 200 ڪيوسڪ آهي. ڪوٽڙي بئراج تي هيٺانهون وهڪرو ٽپ بند آهي جڏهن ته مٿانهون وهڪرو 3 هزار 605 ڪيوسڪ آهي .

بقايا *** 05

ٿيل جاچ بابت آگاهه ڪيو. وفاقي گهرو وزير چيني ٽيم کي ڪيس باري ۾ ٿيل اپڊيٽ بابت بريفنگ ڏني. ملاقات ۾ چيني شهرين جي تحفظ ۽ مجموعي سيڪيورٽي قدمن بابت ڳالهيون ڪيون ويون. وفاقي گهرو وزير محسن نقوي جو چوڻ آهي ته شانگلا حملي ۾ ملوث حقيقي جوابدارن کي گرفتار ڪيو ويندو. هاڻي چيني سفارتخاني طرفان جاري ڪيل بيان ۾ چيو ويو آهي ته پاڪ چين سهڪار کي ختم ڪرڻ جي ڪوشش ڪڏهن به ڪامياب نه ٿيندي. چيني سفارت خاني موجب، پاڪستان جي سماجي ۽ اقتصادي ترقي جي ڪوششن جي حمايت جاري رکنداسين. بيان ۾ وڌيڪ چيو ويو آهي ته پاڪستان سان گڏ ڪم ڪرڻ ۽ ٻنهي ملڪن جي عوام کي وڌيڪ فائدو پهچائڻ لاءِ پرعزم آهيون.

بقايا *** 06

رهندو. اهڙن خيالن جو اظهار هن پاڪستان ۾ فلسطين جي سفير احمد جواد ربيع سان ڳالهائيندي ڪيو جنهن ايوان صدر ۾ ساڻس ملاقات ڪئي. سفير صدر آصف علي زرداري کي صدر جو عهدو سنڀالڻ تي مبارڪباد ڏني. هن غزه جي پٽيءَ ۾ بيگناهه فلسطينين جي خلاف اسرائيلي فوج جي ظلمن ۽ دهشتگردي تي روشني وڌي. فلسطيني سفير سان ڳالهائيندي صدر فلسطيني عوام جي بهادري ۽ اسرائيلي قبضي جي خلاف ڊگهي جدوجهد کي ساراهيو صدر عالمي برادري تي زور ڏنو ته اها سمورين رڪاوٽن کي هٽائي ۽ غزه جي پٽيءَ ۾ فلسطيني شهرين جي تحفظ کي يقيني بڻائيندي غزه ۾ انساني امداد جي آزاداڻي پهچ جي لاءِ ڪوششون ڪري. هن چيو ته پاڪستان فلسطيني عوام جي لاءِ خوراڪ ۽ دوائن سميت اضافي امدادي سامان موڪليندو. فلسطيني سفير تعليم جي شعبي ۾ پاڪستان جي حمايت کي ساراهيو 50 هزار کان وڌيڪ فلسطيني پاڪستان جي تعليمي ادارن مان مختلف شعبن ۾ گريجوئيشن ڪري چڪا آهن. هن فلسطيني صدر محمود عباس جو سلام پڻ پيش ڪيو ۽ فلسطيني عوام سان مسلسل حمايت ۽ يڪجهتي تي پاڪستان جي حڪومت ۽ عوام جا ٿورا مڃيا.

بقايا *** 07

تي پابندي مڙهي ڇڏي آهي. وزيراعظم شهباز شريف سرڪاري تقريبن ۾ ڳاڙهي قالين جي استعمال تي ڪاوڙ جو اظهار ڪيو آهي. وزيراعظم سرڪاري تقريبن ۾ پروٽوڪول لاءِ ڳاڙهي قالين تي پابندي لاڳو ڪري ڇڏي جنهن جو نوٽيفڪيشن به جاري ڪيو ويو آهي. نوٽيفڪيشن موجب، رڳو سفارتي تقريبن ۾ پروٽوڪول لاءِ ريڊ ڪارپيٽ جي اجازت هوندي.

بقايا *** 08

بنا مقابلي ڪامياب ٿي وئي. اليڪشن ڪميشن موجب، آصف ڀٽو جي مقابلي ۾ ٻارنهن اميدوارن نامزدگي ڪاغذ جمع ڪرايا هئا، اميدوارن پاران آصف ڀٽو جي حمايت ۾ هٿ کڻڻ ڪانپوءِ پ پ اميدوار بنا مقابلي ڪامياب ٿي وئي آهي. هاڻ اين اي 207 تي آصف ڀٽو زرداري بنا مقابلي ڪامياب قرار ڏنو ويو آهي. ياد رهي ته قومي اسيمبلي جي ٽڪ اين اي 207 نوابشاهه تان آصف زرداري ڪامياب ٿيو هو پر صدر چونڊجڻ ڪانپوءِ سنڌس سيٽ خالي ٿي وئي هئي.

بقايا *** 09

ڏيندي چيو آهي ته اسٽريٽ ڪرائم ڪنٽرول نه ڪيو ته پنهنجو تحفظ پاڻ ڪنداسين. ڪجهه ماڻهو جعلي ٽڪبندين. ووٽرلسٽ ۽ آدم شماري سان ڪراچي ۾ مڙهيل آهي، ايم ڪيو ايم ليبر ڊويزن پاران شهرين لاءِ افطار ڊنر جو اهتمام ڪيو ويو جنهن ۾ ايم ڪيو ايم اڳواڻن، اسيمبلي ميمبرن ۽ شهر جي چڱن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي، افطار ڊنر کي خطاب ڪندي ڊاڪٽر خالد مقبول صديقي چيو ته شهر ۾ چور ۽ سپاهي ٻئي مقامي ناهن ۽ سنڌ حڪومت کي آخري وارننگ ڏئي رهيا آهيون ته جيڪڏهن اسٽريٽ ڪرائم ڪنٽرول نه ڪيو ۽ تحفظ فراهم نه ڪيو ويو رستي تي نڪري پنهنجي پاڻ حفاظت ڪنداسين. هن چيو ته عيد کان پوءِ ايم ڪيو ايم پاڪستان پنهنجي تحفظ ۾ آزاد هوندي، اسان پنهنجي عزت ۽ سر ساهه مال ملڪيت بچائڻ رستن تي نڪرنداسين. هن چيو ته انڊر ورلڊ جي ذريعي سنڌ جي زمينن تي قبضو ڪري ڪرپشن جا پئسا وائيٽ ڪيا ويا، انهن کان 15 سالن جي ڦرلٽ جو حساب وٺڻو آهي. ايم ڪيو ايم اڳواڻ چيو ته ڌاڙ جي باوجود پنهنجي مينڊيٽ واپس ورتو هاڻي جعلي ووٽرلسٽن سان قابض پارٽي کي سنڌ بچائڻو آهي.

بقايا *** 10

رد ڪئي وئي آهي. هن چيو ته بکر جي مقامي نمائندن ۽ قيادت جي اصرار تي افضل ڍانڊلا کي ٽڪيٽ ڏيڻ جو فيصلو ڪيو آهي.

بقايا *** 11

راڻو ڊومڪي موٽر سائيڪل تي وڃي رهيا هئا ته اڻڄاتل هٿيارٻندن مٿن فائرنگ ڪئي، زخمي عمران ڊومڪي کي ڳنڀير حالت ۾ اسپتال منتقل ڪيو ويو پوليس جو چوڻ آهي ته واقعو ذاتي دشمني جو نتيجو لڳي ٿو نوجوان راڻو ڊومڪي قتل ٿي ويو آهي. وڌيڪ جاچ ڪري رهيا آهيون مقتول جي وارثن چيو آهي ته بداڻي ڌر جي هٿيارٻندن راڻي کي قتل ڪيو آهي، جڏهن ته بداڻي ڌر پاران قتل ۾ ملوث هجڻ جي الزامن جي ترديد ڪئي وئي آهي.

بقايا *** 12

گذريل ڏينهن پي ٽي آءِ جي ڪور ڪميٽي اجلاس ۾ ڪور ڪميٽي جي ميمبرن لطيف کوسا جي پي ٽي آءِ باني عمران خان جي ڪيسن ۾ پيش نه ٿيڻ تي خدشن جو اظهار ڪيو. ذريعن موجب، اجلاس ۾ لطيف کوسا موقف اختيار ڪيو ته قانوني معاملن تي هدايتون وٺڻ لاءِ اڊيالا ويو هئس، سنڌس موقف تي ڪميٽي ميمبرن چيو ته اوهان جو موقف تسلي بخش ۽ اوهان جي قد جي مطابق ناهي، ڪيس ۾ پيش ٿيڻ بدران اڊيالا وڃڻو هو ته درخواست لکي وڃو ها. ذريعن جو چوڻ آهي پي ٽي آءِ ڪور ڪميٽي ميمبر لطيف کوسا جي جواب مان مطمئن نه ٿيا. ڪميٽي

وڪيلن ۽ ليگل ٽيمن کي مڪمل تياريءَ سان عدالتن ۾ پيش ٿيڻ جي هدايت ڪئي وئي آهي.

بقايا *** 13

17 مارچ تي تحريڪ انصاف اڳواڻ واش روم ۾ ڪري پيو ڪرڻ سان پرويز الاهي جي پاسيري فريڪچر ٿي. عدالتي حڪم ۾ وڌيڪ لکيو ويو آهي ته ميڊيڪل آفيسر پنجاب جي اڳوڻي وڏي وزير کي ٻن هفتن لاءِ آرام ڪرڻ جو مشورو ڏنو آهي. جوابدار کي عدالت ۾ پيش نه ڪيو ويو جنهن سبب فرد جرم لاڳو نه ٿي سگهيو هو.

بقايا *** 14

ڳالهائيندي چيو ته مخصوص سيٽن بابت پشاور هاءِ ڪورٽ جو فيصلو سپريم ڪورٽ ۾ چئلينج ڪيو ويندو. هن چيو ته فيصلو چئلينج ڪرڻ لاءِ وڪيلن جي خاص پئنل ۾ سلمان اڪرم راجا، حامد خان ۽ فيصل صديقي شامل آهن. ان حوالي سان رٽ پيٽيشن به تيار ڪئي وئي آهي جيڪا ٻن ڏينهن ۾ ڪانپوءِ ڪئي ويندي. سنڌس چوڻ هو ته سپريم ڪورٽ جي فيصلي کان اڳ مخصوص سيشن جي ميمبرن کان حلف نه ورتو ويندو. سينيٽ چونڊون ملتوي ٿيڻ بابت اڄ صوبائي ڪابينا جي مشاورت ٿيندي. سينيٽ چونڊون ملتوي ڪرڻ واري معاملي تي به عدالت سان رابطو ڪري سگهجي ٿو.

بقايا *** 15

آءِ جي، ڊي آءِ جي سي ٽي ڊي، جوائنٽ ڊي جي آءِ بي، ڊي آءِ جيز پوليس، رينجرز ۽ حساس ادارن جي آفيسرن شرڪت ڪئي. اجلاس ۾ يوم علي، ايسٽر، رمضان جي آخري ڏهاڪي، چنڊ رات ۽ عيد جي مناسبت سان خاص سيڪيورٽي حڪمت عملي جو تفصيلي جائزو ورتو ويو ۽ ان سلسلي ۾ اپائن جي منظوري ڏني وئي. اجلاس ۾ اسٽريٽ ڪرائيم جي خاتمي لاءِ جديد ٽيڪنالاجي بابت گڏيل حڪمت عملي جوڙي وئي، ان ڳالهه تي زور ڏنو ويو ته ڏنل حڪمن جي روشني ۾ قانون جي پاسداري کي هر ممڪن طور تي يقيني بڻايو ويندو ان موقعي تي قانون لاڳو ڪندڙ ادارن امن امان جي صورتحال کي يقيني بڻائڻ، ڪنهن به قسم جي جبري فطري، زڪوات ۽ شدت پسندي پکيڙيندڙ عنصرن تي نظر رکڻ جي حوالي سان حڪمت عملي جو به تئين سر جائزو ورتو ويو

بقايا *** 16

جي سرويلنس برانچ جي تيار ڪيل رپورٽ اعلي اختيارين کي موڪلي وئي آهي. رپورٽ ۾ لاهور سميت صوبي جي ڏهن ضلعن جا 234 پوليس آفيسر ۽ اهلڪارن جا نالا شامل آهن. رپورٽ موجب، لاهور جا ٽي پوليس اهلڪار منشيات فروشن جا سهولتڪار آهن ۽ 35 ڪيس داخل آهن. رپورٽ ۾ ٻڌايو ويو آهي ته فيصل آباد جا 62 پوليس ملازم منشيات فروشي جي سهولتڪاري ۾ ملوث آهن ۽ منشيات فروشي ۾ ملوث اهلڪار سب انسپيڪٽر طور مختلف ٿاڻن ۾ مقرر آهن. رپورٽ موجب، مختلف ٿاڻن جا اي ايس آءِ، ڪانسٽيبل ۽ ڊرائيور به منشيات فروشي ۾ ملوث آهن. منشيات فروشن جي سهولتڪار ۾ ملوث صرف ٻه اهلڪار جيل ۾ آهن. اختيارين جو چوڻ آهي ته اهلڪارن سان لاڳاپيل منشيات فروش گروهن جا تفصيل به رپورٽ شامل ڪيا ويا آهن جڏهن ته چرس، هيروئن، آئس ۽ ڪرسٽل پائوڊر جهڙي نشي جا تفصيل به رپورٽ جو حصو آهن.

بقايا *** 17

ڪروڙ هڪ لک 49 هزار روپين جي منظوري ڏئي ڇڏي آهي، گهرو کاتي رٿابندي ۽ ترقيات کاتي کان پي ڊي ڊبليو پي جي منظوري لاءِ ڪيس تيار ڪري ورتو آهي، سينٽرل جيل سکر، سينٽرل جيل خيرپور، سينٽرل جيل لاڙڪاڻو ڊسٽرڪٽ جيل ۾ اڏاوتي ڪم ٿيندا، ڊسٽرڪٽ جيل شڪارپور، جيڪب آباد، وومين جيل لاڙڪاڻو سکر جيل ۾ مرمت به ڪئي ويندي، سينٽرل جيل ڪراچي ۾ انتظامي بلاڪ به تعمير ڪيو ويندو جڏهن ته سينٽرل جيل ڪراچي ۾

اندريان رستا، گهٽين ۽ پاڻي جي نيڪال جي اڏاوت ڪئي ويندي، سينٽرل جيل ميرپورخاص، ڊسٽرڪٽ جيل نوشهرو، ڊسٽرڪٽ جيل نوابشاهه جي مرمت ڪئي ويندي، ڊسٽرڪٽ جيل جيڪب آباد ۽ ڊسٽرڪٽ جيل سانگهڙ جي 10 فٽو کان وڌيڪ بائونڊري وال تعمير ڪئي ويندي، رٿابندي ۽ ترقيات کان جي منظوري کان پوءِ ناڻو کاتو رقم جاري ڪندو ياد رهي ته عام چونڊن جي اعلان ٿيندي ئي نگران سنڌ حڪومت انهن 15 جيلن جي رٿائن جو ڪم روڪي ڇڏيو هو.

بقايا *** 18

ڏي ۽ هڪ مهيني اندر سمورن قدمن جي رپورٽ آءِ سي جي کي پيش ڪري. ڊي هيگ ۾ قائم انصاف جي عالمي عدالت حڪم ڏکڻ آفريڪا طرفان ڪيل تازي درخواست جي جواب ۾ جاري ڪيو جنهن ڊسمبر ۾ اسرائيل تي غزه ۾ نسل ڪشي جو الزام لڳائيندي ڪيس پيش ڪيو هو عدالت جي ججن جي هڪ پينل اهو فيصلو جنوري ۾ هڪ هنگامي قدم ڪانپوءِ جاري ڪيو هو جنهن ۾ اسرائيل کي هنگامي امداد جي فراهمي جو پابند ڪيو ويو هو جڏهن ته غزه ۾ فلسطينين کي بدترين حالتون درپيش آهن ۽ ڏڪار ۽ بک پکڙجي رهي آهي، ججن چيو ته عدالت مشاهدو ڪيو آهي ته غزه ۾ فلسطيني شهري ڏڪار جي ڪناري تي پهچي ويا آهن. عدالت پنهنجي قانوني طور تي پابند حڪم ۾ اسرائيل کي چيو ته هو بنا ڪنهن دير جي گڏيل قومن سان مڪمل تعاون کي يقيني بڻائڻ جي لاءِ سمورا ضروري ۽ موثر قدم کڻي جنهن ۾ فوري طور تي گهربل بنيادي خدمتون ۽ انساني امداد لاءِ سمورن لاڳاپيل ماڻهن طرفان وڏي پيماني تي خوراڪ، پاڻي، ٻارڻ ۽ طبي سامان جي بنا رڪاوٽ فراهمي شامل آهي.

بقايا *** 19

ماسڪو جي خابرو اداري موجب جمعي ڏينهن ڪنسرٽ هال تي حملي ۾ 140 کان مٿي ماڻهو مارجي ويا هئا. خابرو اداري موجب روسي ڳجهي ايجنسي حملي جو الزام آمريڪا، برطانيا ۽ يوڪرين تي مڙهيو آهي.

بقايا *** 20

واقعو ڏکڻ آفريڪا جي جبل واري علائقي ماناٽلاڪالا ۾ پيش آيو جڏهن ڊرائيور پنهنجو توازن وڃائي ويٺو ۽ مسافر بس 50 ميٽر اونهي درياهه ۾ ڪري پئي. حادثي بعد بس کي باهه لڳي وئي، حادثي ۾ 8 ورهين جي ٻارڙي معجزاتي طور بچي وئي، جنهن کي ڳنڀير جوڳي حالت ۾ اسپتال پهچايو ويو. بس ايسٽر جي زائرين کي بوٽسوانا جي گاديءَ واري هنڌ گبرون کان موريا جي شهر وٺي وڃي رهي هئي. ٽرانسپورٽ واري وزير افسوسناڪ بس حادثي ۾ متاثر خاندانن سان تعزيت جو اظهار ڪندي واقعي جي مڪمل جاچ جو حڪم ڏئي ڇڏيو هن چيو ته ڏکڻ آفريڪي حڪومت لاشن کي واپس آڻڻ ۾ مدد ڪندي ۽ حادثي جي سبب جي مڪمل جاچ ڪرائيندي.

بقايا *** 21

شهري ڊيم جي اڏاوت ۾ مصروف آهن جڏهن ته مقامي عملي کي ايندڙ حڪم تائين گهرن ۾ رهڻ جي هدايت ڪئي وئي آهي. اڱاري ڏينهن بشام واري علائقي قراقرم هاءِ وي تي چيني قافلي سان هڪ بارود سان ڀريل بس ٽڪرائجي وئي هئي جنهن جي نتيجي ۾ داسو ڊيم تي ڪم ڪندڙ پنج چيني انجنيئر مارجي ويا هئا. رٿا تي ڪم ڪندڙ هڪ اهلڪار تصديق ڪئي ته چيني ڪمپني طرفان داسو ڊيم تي ڪم روڪيو ويو آهي ۽ مقامي عملي کي گهرن تائين محدود رهڻ جو چيو ويو آهي.

بقايا *** 22

ڇڏيو آهي، جيستائين جج انصاف لاءِ نه اٿندو ته انصاف نٿو ملي، جج افتخار چوڌري سان بيٺل اڄ وڪيلن کي انهن ججن سان يڪجهتي ڪرڻ گهرجي، عليم خان چيو ته پاناما ڪيس ۾ جج غلطي ڪئي هئي، جنهن ڪيس ۾ سزا ڏني اهو اقامو هو اصلي ڪيس تي نوازشريف کي سزا نه ٻڌائي وئي، جيڪڏهن اصل ڪيس ۾ سزا ٿئي ها ته ائين نه گهمندو ڦرندو ورتي ها. عليم خان چيو ته جيڪڏهن اوهان ڪيس پڙهو اسد مجيد جي بيان سان ڪو شڪ نه رهندو سائفر ڪيس ۾ 10 سالن جي سزا ۽ غداري ڪيس ختم ٿي ويندا. ڊونلڊ لو کي بچائڻ لاءِ هي ڪيس هلايو پيو وڃي. هن سوال ڪندي چيو ته سائفر جون 9 ڪاپيون هيون، پڇيو ته ڪيترين واپس آيون آهن سائفر جون ٻيون ڪاپيون ڪاٿي آهن.

بقايا *** 23

لاءِ آپريشن ڪيو ويو ليويز ذريعن موجب دڪي ضلعي ۾ 10 ڪلاڪن کان جاري برسات سبب ٻوڏ واري صورتحال آهي. ٻئي طرف هرنائي ۾ ڪيترن ئي هنڌن تي پنجاب کي ڳنڍيندڙ هاءِ وي به ٻوڏ جي وهڪري ۾ لڙهي ويو آهي. ڪوزڪ ٽاپ ۾ ڪيترن ئي هنڌن تي روڊ رستا برسات سبب متاثر ٿيا آهن. دانا سر ۾ به لينڊ سلائيڊنگ سبب قومي شاهراهه بند آهي.

بقايا *** 24

بريفنگ ۾ چيو ته افغانستان جي ذميواري آهي ته دهشتگردن جي محفوظ پناهه گاهه نه بڻجڻ ڏي. افغانستان القاعدا، داعش ۽ ٻين دهشتگرد گروپن کي پنهنجي ملڪ ۾ جڳهه نه ڏي. هن چيو ته آمريڪا ايندڙ خطرن کي منهن ڏيڻ لاءِ تيار آهي، 2022ع ۾ داعش سميت دهشتگرد گروپن کي صدر جي حڪم تي نشانو بڻايو سنڌس چوڻ هو ته داعش اڳواڻ حاجي عبدالله تي ڪاميابي سان هوائي حملو ڪيو ويو ڪابل ۾ ڪارروائي دوران القاعدا جو امير ايمن الظواهري به آمريڪي حملي ۾ مارجي ويو هئا.

بقايا *** 25

اميدوار زبير احمد جوڻيجو جي حمايت ۾ هٿ کڻڻ ڪانپوءِ پ پ اميدوار بنا مقابلي ڪامياب ٿي ويو هو. ٻئي پاسي زبير احمد جوڻيجو جي بنا مقابلي ايم پي اي چونڊجڻ تي جوڻيجا هائوس ڪڪڙ، خانپور، کي اين شاهه ۽ تعلقي ۾ پ پ جيالن پاران مٺايون ورهايون ويون. ڪاميابي ماڻيندڙ پ پ ايم پي اي زبير احمد جوڻيجو چيو ته پ پ قيادت پاران اعتماد ڪندي سيٽ حوالي ڪئي وئي، چاچي جو ڇڏيل مشن پورو ڪنداسين.

بقايا *** 26

21 مارچ 2024ع کان وجود ۾ آئي. اٺ رڪني ڪائونسل جو چيئرمين وزيراعظم شهباز شريف هوندو جڏهن ته چئني صوبن جا وڏا وزير گڏيل مفادن واري ڪائونسل جا ميمبر هوندا. ان کانسواءِ ملڪي تاريخ ۾ پهريون ڀيرو گڏيل مفادن واري ڪائونسل ۾ ناڻي واري وزير جي جاءِ تي پرڏيهي وزير کي شامل ڪيو ويو آهي. ناڻي وارو وزير گڏيل مفادن واري ڪائونسل جو مستقل ميمبر هوندو آهي پر وزيراعظم شهباز شريف اڳوڻي ناڻي واري وزير اسحاق ڊار جي تجربي ۽ صوبن سان معاملا طئي ڪرڻ جي صلاحيت کي نظر ۾ رکندي کيس گڏيل مفادن واري ڪائونسل ۾ شامل ڪيو آهي. وفاقي ناڻي واري وزير محمد اورنگزيب پهريون ڀيرو ڪابينا جو حصو بڻيو آهي انڪري سنڌس جاءِ تي تجربيڪار اسحاق ڊار کي ڪائونسل ۾ ميمبر طور شامل ڪيو ويو آهي. پرڏيهي وزير اسحاق ڊار، بجلي واري وزير خواجا آصف ۽ وفاقي وزير امير مقام کي به گڏيل مفادن واري ڪائونسل ۾ شامل ڪيو ويو آهي. نئين جوڙجڪ ٿيل ڪائونسل نگران دور جي گڏيل مفادن واري ڪائونسل جي جاءِ وٺندي جنهن ۾ شمشاد اختر، عرفان اسلم ۽ فواد حسن فواد شامل هئا. -

بقايا *** 27

ڪئي وئي. آءِ جي سنڌ چيو ته ڪچي ۾ ڌاڙيلن خلاف ڪارروائين ۽ مغوين جي بازيابي لاءِ سي پي ايل سي جي مدد کي ممڪن بڻايو وڃي. هن چيو ته ڪچي ۾ مقرر پوليس اهلڪارن کي ماهوار 10 هزار روپيا الائونس ڏيڻ لاءِ قدم کنيا ويا آهن. هن چيو ته ڌاڙيلن پاران عورتاڻي آواز ۾ هرڪائي ۽ لالچ ڏئي شهرين کي اغوا ڪرڻ وڏو چئلينج آهي، ڌاڙيل ۽ سنڌن سهولتڪارن کي ڪيفر ڪردار تائين پهچايو ويندو.

بقايا *** 28

چرس هٿ ڪيو. ملير ڪينٽ روڊ تي فاطما جناح پارڪ ويجهو ايڪسائيز نارڪوٽڪس ڪنٽرول ٽيم آپريشن ڪيو. گرفتار جوابدارن خلاف ڪيس داخل ڪيو ويو آهي جڏهن ته جاچ ڪئي پئي وڃي. صوبائي وزير شرجيل انعام ميمڻ طرفان منشيات خلاف ڪامياب آپريشن تي ٽيم کي مبارڪون ڏنيون ويون آهن. شرجيل انعام ميمڻ چيو آهي ته اسان جي نوجوانن کي منشيات جي لعنت خلاف سرگرم ٿيڻ گهرجي، سجاڳي، آگاهي ۽ شموليت کي هٿي ڏئي اسان پنهنجي معاشري جو تحفظ يقيني بڻائي سگهون ٿا. سينيئر وزير چيو ته منشيات کان پاڪ معاشري لاءِ هر فرد جو ڪردار اٽر آهي.

بقايا *** 29

چيو ته 14 ۽ 15 اپريل تي ورلڊ بئنڪ، آءِ ايم ايف سان ڳالهيون ٿينديون، واشنگٽن ۾ جلد آءِ ايم ايف اختيارين سان ملاقات ٿيندي. سنڌس چوڻ هو ته بهتر معاشي پاليسين سبب جلد معيشت مستحڪم ٿيندي، نگران حڪومت معيشت جي بهتري لاءِ بهتر قدم کنيا. ناڻي واري وفاقي وزير محمد اورنگزيب چيو ته آءِ ايم ايف جي وڏي پروگرام ۾ شامل ٿيڻ وڃي رهيا آهيون، آءِ ايم ايف سان مائيڪرو اڪنامڪ اسٽيبلٽي کي جاري رکيو ويندو آءِ ايم ايف سان اسٽاف ليول معاهدو معاشي استحڪام لاءِ اهميت رکي ٿو هن چيو ته معاملا ڏسي ڪري لڳي رهيو آهي ته اسٽاڪ مارڪيٽ صحيح رخ ۾ وڃي رهي آهي. ناڻي واري وفاقي وزير چيو ته زرعي شعبي ۾ 5 سيڪڙو جي گروٿ آهي، چانور ۽ ڪڻڪ جي بهتر پيداوار ٿي آهي، ايف بي آر ۾ سڌارن لاءِ تيزي سان ڪم ڪيو پيو وڃي، ايف بي آر ۾ ٽيڪس ليڪيجز کي روڪڻو آهي، هڪ کرب، 7 ارب اوڳاڙي جا ڪيس رولڙي جو شڪار آهن. ڪوشش آهي ته ٽن مهينن ۾ فيصلا ٿي وڃن. محمد اورنگزيب چيو ته توانائي جي شعبي ۾ به سڌارن جي ضرورت آهي، بجلي چوري کي روڪڻو پوندو، ايئرپورٽس جي آئوٽ سورسنگ ايڊوانس مرحلي تي آهي، ڊسڪوز کي پرائيويٽائيزيشن طرف وٺي وڃڻو آهي، بينڪنگ سيڪٽر ۾ بهتري اچي رهي آهي. ناڻي واري وفاقي وزير محمد اورنگزيب چيو ته رمضان پيڪيج کي ساڍا ست ارب مان وڌائي ساڍا 12 ارب رپيا ڪيو ويو پي آءِ اي کي خانگائڻ تي ڪم ڪري رهيا آهن. خانگائڻ جو پروگرام عليم خان اڪيلو نٿو ڪري سگهي ٻين وزارتن کي به گڏ ڪم ڪرڻو پوندو حڪومت جو ڪم ڪاروبار ڪرڻ ناهي.

بقايا *** 30

جي شادي 2021ع ۾ ٿي هئي پر اهو معاملو هاڻي ميڊيا تي رپورٽ ٿيو آهي. چاڪاڻ ته هنن تازو ئي پنهنجي شادي جو اعتراف ڪيو آهي، هنن ڀينرن مان هرهڪ جو مٿو ۽ دل ته الڳ الڳ آهن پر جسم جڙيل آهن. هڪ کي ٽنگون ۽ ٻئي کي هٿ آهن. ٻنهي جا شناختي ڪارڊ، ڊرائيونگ لائيسنس به ڌار ڌار آهن. هو آمريڪي ٽي وي تي 2021 دوران هڪ ٽي وي شو به ڪنديون هيون جيڪو ڪافي مقبول هو سنڌس پيدائش وقت ڊاڪٽرن چيو ته هي هڪ سال کان وڌيڪ زنده نه رهنديون پر هن وقت سنڌن عمر 34 سال آهي.

بقايا *** 31

ڪنداسين. هن چيو ته عيد کان پوءِ ايم ڪيو ايم پاڪستان پنهنجي تحفظ ۾ آزاد هوندي، اسان پنهنجي عزت ۽ سر ساهه مال ملڪيت بچائڻ رستن تي نڪرنداسين. هن چيو ته انڊر ورلڊ جي ذريعي سنڌ جي زمينن تي قبضو ڪري ڪرپشن جا پئسا وائيٽ ڪيا ويا، انهن کان 15 سالن جي ڦرلٽ جو حساب وٺڻو آهي. ايم ڪيو ايم اڳواڻ چيو ته ڌاڙ جي باوجود پنهنجي مينڊيٽ واپس ورتو هاڻي جعلي ووٽرلسٽن سان قابض پارٽي کي سنڌ بچائڻو آهي.

بقايا سنڌيار 01

وڪري ۽ فحاشي اڏن سبب ٻين ضلعن جي اوباش ۽ موالين شهر ۾ ڊيرا ڄمائي ڇڏيا آهن سماجي برائين جي مسلسل وڌڻ سبب شهر جو امن به متاثر ٿيڻ سان گڏ نوجوان نسل پڻ تيزي سان تباهيءَ جي ڪناري تي پهچي ويٺي آهي جڏهن ته انتظاميا سماجي برائين تي ضابطي آڻڻ بدران اگهور ننڊ ستل آهي. پيرائتي خبرموجب ٺٽي ضلعي جي مختلف اهم ۽ وڏي آباديءَ وارو شهر گهارو جيڪو هن وقت ٺٽي ضلعي ۾ منشيات جو وڏي ۾ وڏو گڙهه بڻجي چڪو آهي. شهر ۾ پوليس جي رٽ نه هجڻ سبب سماجي برائيون تيزيءَ سان وڌي رهيون آهن شهرجي مختلف علائقن ۾ قائم منشيات جي اڏن تي چرس، هيروئين، آئيس، شيشي جو وڏي پيماني تي وڪرو جاري آهي ته ٻئي طرف 10 کان وڌيڪ سرعام فحاشيءَ جا اڏا قائم ٿيل آهن جتي ڏينهن توڙي رات نشي جي عادي ۽ اوباش قسم جي ماڻهن جي وڏي رش لڳل هوندي آهي شهر ۾ سماجي برائيون عام ٿيڻ سان امن امان جي صورتحال خراب ٿيڻ سان گڏ علائقن ۾ ڏوهن جي وارداتن ۾ پڻ ڪافي اضافو ٿيو آهي پر مقامي انتظاميا سماجي برائين تي ضابطي آڻڻ بدران اگهور ننڊ ستل آهي. مقامي انتظاميا جي اهڙي خاموشيءَ تي شهرجي سياسي سماجي ۽ سڄاڻ ڌرين ڳڻتي جو اظهار ڪندي آئي جي سنڌ پوليس، ڊي آءِ جي حيدرآباد، ايس ايس پي ٺٽو ۽ ٻين اعليٰ اختيارين کان نوٽيس وٺڻ ۽ شهر ۾ قائم منشيات ۽ فحاشيءَ جي اڏن خلاف سخت ڪاروائي جي گهر ڪئي آهي.

بقايا سنڌيار 02

جون منشيات فروشن خلاف ڪاروايون جاري. مختلف هنڌن تان ڇهه ملزم منشيات سميت گرفتار. مٺن سڪرنڊ ٿاڻي تي سرڪاري مدعيت ۾ هيڊ ڪانسٽيبل الھ بخش جلباڻي، امان الله ملاح، اختيار علي، غوث بخش ملاح، محمد جاويد خانزاده ۽ اياز سومرو پاران ڌار ڌار ڪيس داخل ڪيا ويا. گرفتار ٿيلن ۾ گل شير ولد عبدالصمد ڪيريو، ڳوٺ ميان راڄو. عيدن پٽ همت علي رند مهراڻ ڪالوني سڪرنڊ. صيفل عرف ٽوٽي پٽ علي شير رند شهيد ڪالوني سڪرنڊ. قاسم رند ڳوٺ خان محمد رند، تگهاتي. زاهد پٽ جعفر ملاح ويٺل ملاح محلا محرابپور روڊ سڪرنڊ ۽ شمن علي پٽ امام علي خاصخيلي ويٺل بخاري محلہ سڪرنڊ شامل آهن. ياد رهي ته هڪ ڏينهن اڳ پڻ ٽن ڄڻن عبدالحليم ڪيريو، عبدالوحيد ڪيريو ۽ فياض ڪيريو کي پڻ پوليس گرفتار ڪري مٿن منشيات ايڪٽ تحت ڪيس داخل ڪري ڇڏيا آهن

بقايا سنڌيار 03

حسين جتوئي کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪري ورتو جڏهن ته 2 ساٿي فرار ٿي ويا. ٻيو مقابلو تماچاڻي ٿاڻي جي پوليس گشت دوران ڪيٽي ٽر ڪنال وٽ ڏوهارين سان مقابلو ٿيو جنهن ۾ پوليس عرفان عرف راجا ٽالپر هڪ ڦورو کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪري ورتو جڏهن ته ڦرلٽ ۾ ملوث ٻه ساٿي فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويا اهڙي ريت سانگي ٿاڻي جي پوليس جو جانب واهه لڳ ڏوهارين سان مقابلو ٿيو پوليس هڪ ڏوهاري عرفان اسلم خروس کي زخمي حالت ۾ گرفتار ڪري ورتو جڏهن ته زخمي گرفتار ٿيل جا ٻه ساٿي فرار ٿيڻ ۾ ڪامياب ٿي ويا. مقابلن جي حوالي ايس ايس پي سکر عابد علي بلوچ جو چوڻ آهي ته مقابلي ۾ زخمي ٿيل جوابدارن کي طبي امداد لاءِ اسپتال منتقل ڪيو ويو آهي. گرفتار ۽ زخمي ٿيل ڌاڙيل ڌاڙن، چورين، ڦرن، پوليس مقابلن، هٿيارن سميت ڪيترن ئي سنگين ڪيسن ۾ گهربل هئا. گرفتار ٿيل ٽنهي ڌاڙيلن وٽان گوليون هٿ ڪيون ويون آهن. مختلف ٿاڻن ۽ ضلعن مان ڌاڙيلن جا وڌيڪ ڪرمنل رڪارڊ حاصل ڪيا پيا وڃن.

بقايا سنڌيار 04

گهر اندر گهرو اڻبڻت تان 18 سالا نوجوان امجد علي ولد امام دين جلباڻي پسٽل جو فائر ڪري خودڪشي ڪري ڇڏي سندس وارثن ۽ پوليس فوتي جو لاش بيگم بلقيس ايمبولنس ۾ تعلقہ اسپتال سڪرنڊ منتقل ڪيو ويو جتي ضروري ڪاروائي بعد لاش وارثن حوالي ڪيو ويو لاش گهر پهچڻ تي ڪهرام مچي ويو ايس ايڇ او ماڙي جلباڻي ظفر کوسو ٻڌايو ته نوجوان گهريلو پريشاني سبب پاڻ تي پسٽل جو فائر ڪري خودڪشي ڪئي آهي وڌيڪ جاچ ڪري رهيا آهيون

بقايا سنڌيار 05

۾ گولي لڳڻ سبب مارجي ويو نوجوان گهوڙاٻاري لڳ رضوي فارم جو رهواسي هو جيڪو گورنمينٽ هائير سيڪنڊري اسڪول ۾ 12 هين ڪلاس جو شاگرد هو نوجوان جي قتل جو سبب معلوم ناهي ٿي سگهيو جڏهن ته لاش پهچڻ تي علائقي ۾ سوڳ وارو ماحول ڇانئجي ويو آهي، نوجوان پڙهائي سان گڏ ڪراچي ۾ سيڪيورٽي گارڊ جي ڊيوٽي ڪندو هو پوليس مطابق ريپٽر جي گولي ڇٽڻ ڪري نوجوان فوت ٿيو آهي

بقايا سنڌيار 06

گذريل ڏينهن سکر جي نجي اسپتال ۾ دم ڏنو هو جنهن جو اڳني سنسڪار ميرپورماٿيلو جي شمشان گهاٽ ۾ ڪيو هو جنهن جون ٽيجهي جون رسمن ۾ مسلم ليگ ن جي ايم اين اي ڊاڪٽر درشن لعل پهچي صحافي راجيش ڪمار ڪيلاش ڪمار مڪيش ڪمار ۽ مرحوم جي پريوار سان تعزيت ڪئي ۽ ڏک جو اظهار ڪيو ان موقعي تي هندو ڪميونٽي سياسي سماجي تنظيمن جي اڳواڻن پڻ تعزيت ڪئي

بقايا سنڌيار 07

۽ تدارڪ نه ٿيو علائقي واسين جو ڏانهون تفصيل موجب روهڙي لڳ ڊي ايس پي آفيس ويجهو قائم پيئڻ جي پاڻي واري ٽانڪن کي مڇي جي ٽانڪن ۾ تبديل ڪري ڇڏيو ميونسپل انتظاميہ جي ملي ڀڳت سان مڇي مارڻ جو انڪشاف ٿيو آهي ان سلسلي ۾ ڳوٺاڻن جو چوڻ آهي ته جاناپل پاڻي جي ٽانڪن مان روهڙي، ڳوٺ گول عليواهڻ، پٽا محلہ، عمراني محلہ، ڪوٽ مير يعقوب علي شاه سميت ٻين علائقن کي پاڻي فراهم ڪندڙ واٽر سپلائي جي ٽانڪن مان مڇي مارڻ واري عمل جي ڏانهن ميونسپل اختيارين کي ڏني وئي آهي پر تنهن باوجود به مڇي مارڻ پئي وڃي جيڪو عمل غلط آهي چوته هي پاڻي اسين واپرائي رهيا آهيون هن جو چوڻ هو ته واٽر سپلائي جي صفائي لاءِ ڪو پراپر طريقو گولي ڪرڻ مشين ذريعي صفائي ڪرائي وڃي چوته هن ٽانڪن مان روهڙي ۽ ڀر پاسي واري علائقي جي ڪل ساري آبادي پيئڻ جو پاڻي انهن ئي ٽانڪن ذريعي ڪندي آهي هنن اعلي اختيارين کان گهر ڪئي آهي ته جاناپل معامري جو نوٽيس وٺي ملوث ماڻهن خلاف ڪاروائي ڪئي وڃي

بقايا سنڌيار 08

ٿائين احتجاجي ريلي ڪڍي ڌرڻو هنيو ويو ريلي ۾ سوشل ورڪر اتحاد سميت بدين جي سياسي سماجي تنظيمن جي اڳواڻن شهرين جي وڏي انگ شرڪت ڪئي ڌرڻي کي سوشل ورڪر اتحاد جي محمد سومار ملاح محمد ڊاڪٽر لال چند سيد زين شاه عورتن جي تنظيم سورمي ست جي اڳواڻ عابده سمون انساني حقن جي تنظيم جي اڳواڻ نعيم ميمڻ پي ٽي آئي ضلعي صدر عزيز ڏيرو سنڌ ترقي پسند پارٽي جي مرڪزي اڳواڻ شاهنواز سيال پيپلزپارٽي جي ڪائونسلر رئيس پڙهو خان لغاري سماجي ۽ آباد گار اڳواڻ عبدالغفور چانڊيو قومي عوامي تحريڪ جي رشيد گوپانگ خطاب ۾ چيو ته اقتدار ۾ ويٺلن پاران سنڌ جي امن کي هٿ وٺي تباهه ڪيو پيو وڃي سنڌ سموري ڌاڙيلن جي حوالي ڪئي وئي آهي. ڪچي ۾ رهندڙ ڌاڙيل روزانو غريب ماڻهو اغوا ڪري انهن جي وارثن کان لکين روپيا ڀنگ وٺي رهيا آهن ڌاڙيل مائٽن کي لاش موڪلي ٿا ڏين. ٻارڙن کي اغوا ڪري جنسي ڏاڍائي بعد قتل ڪيو وڃي ٿو هنن چيو ته سکر جي معصوم نياڻي پريا ڪماري کي ٽن ڇڻن سالن کان اغوا ڪري گم ڪيو ويو آهي جنهن جي ماءُ روئي روئي بي حال ٿي وئي آهي پر اقتدار جي ڪرسي کي چهٽيل سنڌ جي حڪمرانن جي نڪ تي جون به نه ٿي سري هنن سنڌ حڪومت آئي جي سنڌ کان مطالبو ڪيو ته اغوا ٿيل معصوم نياڻي پريا ڪماري کي جلد کان جلد بازياب ڪرايو وڃي

بقايا سنڌيار 09

قومي شاهراهه تي پيش آيو جتان پنهنجي نامعلوم ماڻهن جاتنا موٽرسائيڪل تي زيست ڪاليج وينڊز ۾ شاگردن امتياز ٿهيم ولد عبدالحميد ٿهيم ۽ لوڪيش ڪمار ولد چيتن ڪمار کان تقريبن ست هزار روڪ رقم ۽ قيمتي موبائل ڦُر ڪري فرار ٿي ويا. گهارو جي شهرين جو چوڻ آهي ته گهارو پوليس چوري ۽ ڦرجي واقعن کي روڪڻ ۾ مڪمل طور ناڪام وئي آهي.

بقايا سنڌيار 10

هزار جرمانو وصول ڪندي سرڪاري خزاني ۾ جمع ڪرايو ويو آهي تفصيل موجب رمضان المبارڪ جي پهرين مهيني دوران عوام کي ريليف فراهم ڪرڻ ۽ منافعي خوري ۽ ذخيره اندوزي کي روڪڻ لاءِ ٺٽي ضلعن جي انتظاميہ ۽ پرائيس انسپيڪٽرن پاران پهرين رمضان المبارڪ کان ڪاروائيون جاري آهن جنهن تحت حڪومت سنڌ پاران مقرر ڪيل انسپيڪٽرس (ضلعي آفيسرن) پاران، مليل شڪايتن تي، فوري تحرڪ ورتو ويو

بقايا سنڌيار 11

پريس ڪلب اڳيان عورتن ٻارڙن ۽ مردن جو احتجاجي مظاهرو ، اسان کي پنهنجو حق نه مليو ته نوشهري فيروز ۾ پاڻ کي باهيون ڏينداسين بااثر اسان جي اباڻي زرعي زمين ديهہ راڄو ڪيريو تي 22 ايڪڙ 13 گهنٽا تي زبردستي قبضو ڪري ويٺا آهن موتمار ڌمڪيون ڏئي ڪوڙن ڪيسن ۾ ڦاسائي اسان ڳوٺ مان بيدخل ڪري ڇڏيو اٿن : متاثر ڳوٺاڻا عورتن جي ڏانهن : خبرموجب پرياسٽي تعلقي جي ڳوٺ محمد عثمان ڳاهيجو جي رهواسين مردن ۽ عورتن پنهنجي معصوم ٻارڙن سميت ڳوٺاڻن ڄنيسر ڳاهيجو، عبدالمجيد ڳاهيجو ۽ ٻين پريس ڪلب پرياسٽي اڳيان سخت احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو . ان موقعي متاثرن ميڊيا اڳيان ڏانهنيندي چيو ته سندن ڳوٺ جا بااثر گلڻ عرف چنگل ڳاهيجو، نظير ڳاهيجو ، ڏاتر ڏنو، پريو عرف پريل ، ۽ ٻين هٿيارن جي زور تي اسان زبردستي اسان کي ڳوٺ مان بيدخل ڪري ڇڏيو آهي ، سال 2017 ۾ سنڌ هائي ڪورٽ سکر اسان جي زمين اسان جي ابن ڏاڏن جي هجڻ سبب روينيو رڪارڊ جي فارم 6 تي داخل ڪرڻ جا حڪم جاري ڪيا ، پر روينيو ڪاتي پريا جي اڳوڻا اسسٽنٽ ڪمشنر عبد الستار پيو ۽ مختيار ڪار نياز اڄڻ مخالف ڌر کان ڳري رشوت وٺي غير قانوني نوٽ هٽي هيراڦيري ڪئي آهي . ان لاءِ سيشن سول عدالت نوشهري ۾ ويا آهيون جتي اسان اپيل داخل ڪرائي آهي ، هنن چيو ته بااثرن ڳوٺ مان زبردستي بيدخل ڪري ڇڏيو آهي ، اسان ٻچا فاقہ ڪشي ۾ زندگيون گذاريون بااثرن اسان جي مٿان ڪوڙا ڪيس داخل ڪرايا آهن ۽ اسان جي ويجهن ماڻهن کي موتمار ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن ، هن وقت اسان جي زمين تي قبضو ڪري ويٺا آهن ، هنن متاثرن اعليٰ اختيارين ڊي آءِ جي شهيد بينظير آباد ايس ايس پي ضلع نوشهروفيروز ۽ ٻين کان گهر ڪئي آهي سندن زمين تان قبضوختم ڪرائي واپس ڏياري انصاف فراهم ڪيو وڃي .

بقايا سنڌيار 12

عبدالعزيز جوڻيجو جي وفات بعد سندس خالي ٿيل پي ايس 80 ڪي اين شاه تي 21 اپريل تي ٿيندڙ ضمني چونڊن ۾ اميدوارن جي هٿ ڪشڻ جي تاريخ هئي جتي چونڊ وڙهندڙ ٻن آزاد اميدوارن پاران پ پ جي اميدوار زبير احمد جوڻيجو جي حمايت ۾ هٿ کڻڻ ۽ هڪ جمعيت علماءِ اسلام پارٽي جي اميدوار پاران چونڊن ۾ بائيڪاٽ بعد 3 ئي اميدوار ڪي اين شاه آر او آفيس پهتا جن ۾ جي يو آءِ جي اظهار الحق صديقي ۽ آزاد اميدوارن ۾ حاجي اصغر شيخ ۽ غلام قادر چانڊيو شامل آهن ۽ هڪ جي يو آءِ جماعت جي اميدوار جو بائيڪاٽ ڪرڻ ۽ ٻه آزاد جي حيثيت چونڊ وڙهندڙ حاجي اصغر شيخ ۽ غلام قادر چانڊيو پاران پ پ اميدوار زبير احمد جوڻيجو جي حمايت ۾ هٿ کڻي ويا. ٽنهين اميدوار چونڊن ۾ حصو نه وٺڻ بعد پي ايس 80 ضمني چونڊن پ پ اميدوار زبير احمد جوڻيجو بنا مقابلي ڪاميابي ايم پي اي طور ڪاميابي حاصل ڪري ورتي اميد وار جي ڪامياب ٿيل نوٽيفيڪيشن پڻ جاري ڪري ڇڏيو جڏهن ته زبير احمد جوڻيجو جي بنا مقابلي ايم پي اي ٿيڻ جي خوشي جي موقعي تي جوڻيجا هائوس تي ڪڪڙ خانپور جوڻيجو خيرپور ناٿن شاه تعلقي جي پ پ جي جيالن ۽ علائقي جي معزز شخصيتن ۾ خوشي جي لهر ڇانئجي وئي. ٻئي طرف بنا مقابلي ڪامياب ٿيل پ پ ايم پي اي زبير احمد جوڻيجو چيو آهي چاچا عبدالعزيز جوڻيجو جي وفات بعد سندس خالي ٿيل سيٽ تي پ پ جي سامهون چونڊ وڙهندڙن اميدوارن منهنجي پ پ جي حق ۽ مون تي اعتماد ڪندي هٿ کڻي مون کي ڪامياب ڪرايو آهي مان سندن جي اميدن تي پورو لهي انهن جي ڀرپور خدمت ڪندس.

بقايا سنڌيار 13

مکي ڪشن ڪمار، ڀيو سونارو، گوبند رام، شهري اتحاد جي صدر سيد احسان شاه، پ پ اڳواڻ حاجي علي نواز چانڊيو، سابق وائيس چيئرمين نور احمد لاکو، ايس ٽي پي جي حسين بخش ڪيريو، مسلم ليگ ن جي امجد خانزاده، ايس يو پي جي ايوب ڪوسو، پ ٽ الف جي ارباب علي پرهياڙ، سماجي اڳواڻ فهميده ڪيريو، مائڪ ملاح ۽ ٻين خطاب ڪندي چيو ته معصوم نياڻي پريا ڪماري ظالمن جي چنبي ۾ آهي، پر افسوس سان چوڻو ٿو پوي ته حڪومت توڙي طاقتور ڌريون کيس آزاد ڪرائڻ ۾ ناڪام ٿي چڪيون آهن. هنن چيو ته پريا ڪماري سنڌ جي نياڻي آهي ۽ سڄي سنڌ مطالبو ٿي ڪري کيس آزاد ڪري مائٽن جي خالي جهولي آباد ڪئي وڃي، ٻي صورت ۾ سڄي سنڌ جا روڊ شهر بند ڪري سخت احتجاج ڪيو ويندو. مظاهري کي شوڪت ڪيريو، ارباب سولنگي، عبدالرشيد پرهياڙ، نثار احمد سولنگي، لياقت خانزاده سميت ٻين پڻ خطاب ڪيو

بقايا سنڌيار 14

ڦورو جيئن گهر کان ٻاهر نڪتا ته نوشهروفيروز پوليس کي اطلاع ملڻ تي ايس ايڇ او نوشهرو فيروز اسد النبي ڪچي فوري طور تي پوليس اتالا وٺي ڏوهاري جي پويان لڳو آخر شهر ٻاهران ڪيلن جي باغ ۾ ڪڙو هٿي ڌاڙيلن جو گهيرو تنگ ڪيو پوليس جوان بهادري جو مظاهرو ڪندي ڪيلن جي باغ ۾ اندر داخل ٿيا ته ڏوهارين سڌي فائرنگ ڪئي پوليس جوانن جوابي فائرنگ شروع ڪري ڏني هڪ ڪلاڪ مقابلو جاري رهيو جنهن ۾ 2 ڦورو زخمي حالت ۾ گرفتار ڪيا جنهن ۾ هڪ جوابدار نالي معشوق اوڍ رهندڙ خيرپور جو ٻڌايو پيو وڃي زخمي حالت ۾ گرفتار ٿيل کي علاج لاءِ سول اسپتال آندو ويو ٻئي طرف پوليس جي ڪاروائي تي شهرين پاران سنڌ پوليس زنده آباد جا نعرا هنيا ۽ سوين شهري زخمي ڦورو کي ڏسڻ لاءِ اسپتال ۽ ٿاڻي تي پهتل ٻئي طرف ڪيلن جي باغ کي اڃا ۾ پوليس جو گهيرو جاري آهي فائرنگ جو سلسلو هلندڙ آهي

بقايا سنڌيار 15

جي سهڪار سان صوبائي اسٽيڪ هولڊرس الائنس جو سنڌ وومين ايگريڪلچر ايڪٽ 2019 جي موثر نفاذ ۽ ضروري قاعدن ۽ قانونن کي حتمي شڪل ڏيڻ تي زور ڀرڻ لاءِ مهراڻ هوٽل ۾ اجلاس ٿيو اجلاس ۾ سنڌ جي عورت زرعي ڪارڪنن لاءِ قانون تي بحث ڪيو ويو سنڌ هيومن رائٽس ڪميشن جي چيئرپرسن اقبال ڏيٿو سيني صوبائي پورهيتي قانونن کي آئيني دفعن ۽ انٽرنيشنل ليبر آرگنائيزيشن جي ڪنونشن مطابق نافذ ڪرڻ تي زور ڀريو هن اهم آئيني موضوعن ۽ ڪنونشنز کي اجاگر ڪندي ڪم جي جاءِ تي تنظيم ٺاهڻ جي آزادي، اجتماعي سوديبازي، صنفي برابري ۽ سماجي تحفظ تي زور ڀريو ليبر آفيسر ريجو مل سنڌ وومين ايگريڪلچرورڪرز ايڪٽ 2019 جي قاعدن ۽ قانونن تي روشني وجهندي ان کي ڏکڻ ايشيا جي اهم قانونسازي جو سنگ ميل قرار ڏنو هن چيو ته قانونن کي نظرثانيءَ لاءِ آءِ ايل او کي موڪليو ويو آهي ۽ ان بعد ان کي چڪاس لاءِ قانون واري کاتي کي پڻ موڪليو ويندو هي ايڪٽ زرعي شعبي ۾ عورت ڪارڪنن جي ڀلائي، بهتري، تحفظ ۽ حقن کي قانوني بڻائڻ لاءِ لازمي انتظام ڪري ٿو اجلاس ۾ موجوده ليبر قانونن ۾ ترميم، ترقي پسند قدمن، عورت ورڪرز لاءِ ٽرانسپورٽ جي الڳ فراهمي ۽ سنڌ بانڊ ليبر سسٽم ختم ڪرڻ واري قانون 2015 جي نفاذ لاءِ ڊسٽرڪٽ وجيلنس ڪميٽي (ڊي وي سي ايس) قائم ڪرڻ تي به ڳالهه ٻولهه ٿي. سنڌ ميٽرنٽي بينيفٽس ايڪٽ 2018 ۽ سنڌ هوم بيسڊ ورڪرز ايڪٽ 2018 وسيلي صنفي فرق ختم ڪرڻ جو عزم پڻ ڪيو ويو اجلاس ۾ شفقت لاڙڪ، فرحت پروين، بئريسٽر ردا، اڪرم خواجه، عبدالحميد شيخ، حيدر علي ۽ ناري فائونڊيشن جي ايگزيڪٽو ڊائريڪٽر انور علي مهر به خيالن جو اظهار ڪيو

بقايا سنڌيار 16

ڪري ويو آهي هوڏانهن نوشهرو فيروز پوليس موجب اطلاع مليو ته روهڙي ڪئنال ۾ لاش لڙهندو وڃي پيو جيڪو ڪيرائي اياسين لاش عورت جو آهي جنهن جي سڃاڻپ ناهي ٿي سگهي آخري اطلاعن تائين لاش سرد خاني ۾ پيل هو

بقايا سنڌيار 17

جا پهاڙ ڪيرائي ڇڏيا آهن پر اسلامي ملڪ خاموش تماشو ڏسي رهيا آهن هنن چيف آف آرمي اسٽاف کان مطالبو ڪيو ته پنهنجي ملڪ جي فوج کي اڳتي آندو وڃي ۽ فلسطين جي مدد ڪئي وڃي احتجاج دوران اسرائيل جي خلاف سخت نعري بازي ڪئي وئي اسرائيل جي جهنڊي کي ۽ حڪمران جي پتلي کي باهه ڏني وئي

بقايا سنڌيار 18

ڏنگراج روزي جي اهميت ۽ افاديت تي پنهنجي خيالن جو اظهار ڪيو جڏهن ته هائير ايجوڪيشن ڪميشن اسلام آباد جي ميمبر ۽ اڳوڻي وائيس چانسلر سيد مقبول شاه، ڊي اي او هائير سيڪنڊري اسڪولس نوشهرو فيروز سائين رياض احمد اڄڻ ايم ظفر تگر استاد امجد ممڻ خصوصي شرڪت ڪئي ان موقعي تي اڳواڻن خطاب ڪندي چيو ته هن يونيورسٽي اندر نصابي ۽ غير نصابي سرگرمين ۾ اضافو ٿيو آهي ان جا اثرات اداري جي ڪاميابيءَ سان همڪنار ڪندا اڳواڻن چيو ته رمضان المبارڪ جو مهينو رحمتن ۽ برڪتن وارو مهينو آهي هن مهيني ۾ اصلاح ۽ تزڪيہ نفس انسان کي معراج تائين پهچائي ٿو هن مهيني جي هڪ نيڪيءَ جو ثواب ڏهوڻو ملي ٿو انڪري علمي مرڪز جي ڀلي لاءِ هڪ ڀلو ڪري ڏهوڻو اجر حاصل ڪريو آخر ۾ غيرنصابي سرگرمين ۾ بهتر ڪارڪردگي ڏيکاريندڙ شاگردن ۽ شاگردياڻين ۾ يادگار سرٽيفڪيٽ ڏنا ويا

بقايا سنڌيار 19

ڪٽي پريس ڪلب اڳيان طفيل احمد ميمڻ، عبدالباسط چانڊيو، نند لال، عبدالوحيد رستماڻي ۽ شوڪت پنهور جي اڳواڻي ۾ احتجاجي مظاهرو ڪيو ويو ان موقعي تي اڳواڻن گهر ڪئي ته پريا ڪماري سنڌ جي مظلوم نياڻي آهي هن کي فوري طور تي بازياب ڪرائي والدين جون خوشيون موٽايون وڃن.

بقايا سنڌيار 20

جي ڪري هارين جي حالت زار ۾ ڪا بهتري نه اچي رهي آهي. مجموعي طور تي ڳوٺاڻن جي زندگي جي معيار ۾ ڪا به بهتري نه آئي آهي. ها، پر روزمره جي معاشي بحران، مهانگائي، روزگار جي کوٽ ۽ موسمياتي تبديليءَ سبب اهو ضرور خراب ٿيو آهي. بي زمين هارين جو ڏينهن پاڪستان ۾ هارين سان ٿيندڙ غير انساني، استحصالي ۽ معاوضي واري عمل کي اجاگر ڪرڻ جو ڏينهن آهي. سرڪاري ذريعن مان حاصل ڪيل انگن اکرن مان معلوم ٿئي ٿو ته آزاديءَ جي وقت ۾ 7 سيڪڙو زميندارن وٽ 53 سيڪڙو زرعي زمين هئي. گذريل سال جي انگن اکرن موجب، رڳو 5 سيڪڙو زميندار خاندانن وٽ 64 سيڪڙو زرعي زمين آهي. جڏهن ته 80 سيڪڙو ننڍن هارين وٽ پنج ايڪڙ کان گهٽ زمين آهي. زمين جي مالڪي ۾ عورتن جو حصو ٻه سيڪڙو کان به گهٽ آهي. زمين جي اها غير منصفانہ ورهاست ئي وڌندڙ غربت، بک ۽ ملڪ جي شديد قرضي هجڻ جو اهم سبب آهي. اسان جي ملڪ تي حڪمراني ڪندڙ اشرافيہ جو هڪ ننڍڙو انگ ان کي قرضن جي اونهي کاهيءَ ۾ ڌڪي ڇڏيو آهي. پاڪستان تي هن وقت ڪل 85 ارب آمريڪي ڊالرن جو قرض آهي. جنهن جي نتيجي ۾ سخت معاشي بحران ماڻهن کي خودڪشيون ڪرڻ ۽ پنهنجن پيارن جون حياتيون وٺڻ تي مجبور ڪري ڇڏيو آهي. حڪومت مختلف ذريعن کان مدد جي درخواست ڪري رهي آهي. هاڻ زرعي زمينون پرڏيهي ڪمپنين کي ليز تي ڏنيون پيون وڃن. حڪومت ادارا ٺاهيا آهن جهڙوڪ اسپيشل انويسٽمينٽ فيسليٽيشن ڪائونسل (SIFC) جنهن ۾ هٿياربند فوجن جي اهم موجودگي آهي. SIFC نجڪاري ۽ سيڙپڪاري تي ڌيان ڏئي رهي آهي، خاص طور تي خوراڪ ۽ زراعت جي شعبي ۾. خدشو آهي ته ڪاڻ خوراڪ جي وڏي پيماني تي برآمدات ٿينديون. جنهن سبب ملڪ ۾ خوراڪ جي کوٽ سان گڏوگڏ مهانگائي به ٿيندي. ان کان علاوه، ڪارپوريٽ فارمنگ لاءِ زمين ليز تي ڏني پئي وڃي. سيڙپڪارن کي هارين تي، خاص ڪري ننڍڙن ۽ بي زمين هارين تي ترجيح ڏني پئي وڃي. جنهن جي نتيجي ۾ ڳوٺاڻي آبادين کي وڌيڪ سخت نتيجن ۽ حالاتن کي منهن ڏيڻو پوندو. آءِ ايم ايف جي شرطن جي نتيجي ۾ تيل جي قيمتن ۾ تيزي سان اضافو ٿيو آهي. جنهن ڪري ننڍن هارين لاءِ خوراڪ جي پيداوار جاري رکڻ ڏکيو ٿي ويو آهي. هارين جي وڌندڙ قرضن سبب ملڪ ۾ بي زميني وڌي رهي آهي. حڪومتون ۽ ملڪي ۽ عالمي ادارا هميشہ موسمياتي بحران جي حوالي سان بي زمين ۽ ننڍي پيل هارين جي مدد ڪرڻ جون دعوائون ڪن ٿا. پر موسمياتي بحران جي حل لاءِ سندن دعوائون هميشہ ڪوڙيون ثابت ٿيون آهن. ملڪي ٻارڻ تي سامراجي ملڪن جو انحصار ڏينهون ڏينهن وڌي رهيو آهي. جنهن سبب سڄي دنيا سميت پاڪستان جي ٻهراڙين جي آبادي بدترين موسمي بحران کي منهن ڏئي رهي آهي. جنهن جي نتيجي ۾ لکين ڳوٺاڻن جي روزگار تي سخت اثر پئجي رهيو آهي. پاڪستان ڪسان مزدور تحريڪ (پي ڪي ايم ٽي) واضح ڪري ٿي ته ڳوٺاڻن جي زمين ۽ انهن جي حقن لاءِ جدوجهد سامراج خلاف هڪ وسيع عوامي جدوجهد جو حصو آهي. بي زميني قدرتي يا خدائي سببن جي ڪري نه آهي. پر هڪ تاريخي سامراجي منصوبو آهي جيڪو ڳوٺاڻن جي آبادي، خاص طور تي ننڍن ۽ بي زمين هارين جي خلاف هدايت ڪئي وئي آهي. پيداوار جي وسيلن تي ڪارپوريٽ ڪنٽرول لاءِ اسان سامراجي طاقتن کي عوام جي حقن ۽ مفادن جي قيمت تي ماحول، آبهوا، خوراڪ ۽ ترقيءَ کي پنهنجن ڪاروباري مفادن لاءِ استعمال ڪرڻ جي اجازت نه ڏينداسين. جيڪڏهن اسان حقيقي پائيدار ترقي چاهيون ٿا، بک کي مڪمل طور تي ختم ڪرڻ لاءِ سنجيده آهيون. ۽ ڌرتيءَ کي موسمي بحران کان بچائڻ لاءِ حقيقي قدم کڻڻ لاءِ پرعزم آهيون. ته اسان کي انهن منافعي جي منصوبن کي بي نقاب ۽ سختيءَ سان مخالفت ڪرڻي پوندي. تنهن ڪري، پي ڪي ايم ٽي عوام ۽ خاص طور تي ڳوٺاڻن برادرين، ننڍن ۽ بي زمين هارين کي سامراجي سرمائي ۽ ان جي نگهيءَ، سامراجي اجارداريءَ ۽ خوداختياريءَ لاءِ حڪمت عملين خلاف متحد ٿيڻ جو مطالبو ڪري ٿي. زمين جي منصفاڻي ۽ منصفاڻي ورڇ واري جدوجهد ۾ پي ڪي ايم ٽي جو ساٿ ڏيو. اسان ڳوٺاڻي ترقي، پائيدار خوراڪ جي نظام ۽ حقيقي پائيدار امن لاءِ ڪوشش جاري رکنداسين.

بقايا سنڌيار 21

اجلاس ٿيو اجلاس جي صدارت صدر قربان ملانو ڪئي ۽ اجلاس جي ڪاروائي جنرل سيڪريٽري آچر گبول هلائي وئي جڏهن ته اجلاس ۾ مختلف ايجنڊائن تي بحث ڪرڻ بعد سکر ۾ ڏهه نيون ڪورٽون قائم ڪرڻ لاءِ اڪثريت راءِ سان ايجنڊا جي منظوري ڏني وئي آهي جن ۾ فيڊرل سروس ٽربيونل اپيليٽ ٽربيونل سنڌ روينيو بورڊ، اينٽي ڪرپشن ڪورٽ فيڊرل، انوائرمينٽل پروٽيڪشن ٽربيونل ۽ ٻيون ڪورٽون شامل آهن جڏهن ته اجلاس ۾ فيروز الدين شيخ، محمد علي داؤد عبدالرحيم مهر فرزانه پٽي، فقير اطهر حسين ابڙو، نظير احمد جوڻيجو عبدالستار شر ۽ ٻيا عهديدار شريڪ ٿيا.

بقايا سنڌيار 22

حوالي ڪيو ويو ان موقعي تي سندس والد رفيق سولنگي ٻڌايو ته پٽ مجنو ڪهاوڙ جو مال چاريندو هو جيڪو ڳوٺ آيو ۽ پنهنجي ماءُ کي چيائين ته مان واپس نه ويندس موٽيڪي مالڪ مارڻ جون ڌمڪيون ڏئي رهيو آهي هن چيو ته ان جي باوجود اسان ٽي ڏينهن اڳ کيس واپس موڪليو ۽ مجنو ڪهاوڙ کان پڇا ڪئي نوجوان جي باري ۾ ته هن چيو ته ڏگن مون وٽ ناهي پهتو جنهن بعد اسان نوجوان جي ٽن ڏينهن کان ڳولا ڪئي پر اڄ سندس لاش پوليس ڪٽائي آئي آهي هن چيو ته اسان کي شڪ آهي ته نوجوان کي قتل ڪري لاش ڳوٺ واري ڍڳ تي اڇلايو ويو آهي هوڏانهن لاش پراڻو هجڻ ڪري بدبودار ٿي ويو هو

بقايا سنڌيار 23

۾ لڪي ويا آهن هڪ ڦورو کي گرفتار ڪيو ويو آهي.

بقايا سنڌيار 24

اهو عمل سنڌ حڪومت جي بدنيتي تي مشتمل آهي، صوبائي حڪومت آبادگارن جو استحصال ڪري رهي آهي، ڪراچي مان جاري ڪيل پنهنجي بيان ۾ ايس يو پي صدر سيد زين شاه چيو ته ڪڻڪ جو ٽئون فصل اچڻ باوجود سنڌ حڪومت مافيا هٿان ڪڻڪ ذخيرو ڪرڻ لاءِ چاتي واتي خريداري مرڪز قائم نه ڪيا آهن. جڏهن ته آبادگار سستي اگهه تي واپارين کي ڪڻڪ وڪرو ڪرڻ تي مجبور ٿيل آهن. سنڌ حڪومت جي سرپرستي هيٺ هلندڙ خوراڪ کاتي جي مافيا آبادگارن کان انتهائي سستي اگهه 3400 رپيا في مڻ ڪڻڪ خريد ڪرڻ جو ڪاروبار شروع ڪري ڇڏيو آهي ۽ پنهنجي من ماني ڪندي ڪٽوتي پڻ ڪئي پئي وڃي، جنهن سان آبادگارن کي معاشي طور سخت نقصان پهچي رهيو آهي ۽ آبادگار بدحالي جو شڪار ٿي چڪا آهن. هن چيو ته ظالم حڪمرانن جي ناقص زرعي پاليسين سبب آبادگار تباهه ۽ برباد ٿي ويا آهن. آبادگارن جي سڄي سال جي محنت کي ڪجهه ڪروڙن جي عيوض ڪرپشن جي نظر ڪيو پيو وڃي. سنڌ حڪومت خوراڪ کاتي کي نوازڻ لاءِ عيد پيڪيج ڏنو آهي. هن مطالبو ڪيو آهي ته سنڌ حڪومت فوري طور تي ڪڻڪ جا خريداري سينٽر قائم ڪري آبادگارن ۾ پيدا ٿيل بيچيني ختم ڪري ٻي صورت ۾ سخت احتجاج ڪيو ويندو. ٻئي طرف سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي جي مرڪزي صدر سيد زين شاه بجليءَ جي اگهن ۾ 2 رپيا 75 پئسا في يونٽ واڌ جي منظوري جي مذمت ڪندي چيو آهي ته ڌانڌلي واري اليڪشن جي پيداوار نااهل ۽ ظالم حڪمرانن آءِ ايم ايف جي ايجنڊا تي عمل ڪندي مهانگائي جي ستايل عوام مٿان بجلي بم ڪيرائي عوام دشمني جو واضح ثبوت ڏنو آهي. ڪرپٽ ۽ نااهل حڪمرانن جي شاهي خرچن جو بار عوام تي وڌو پيو وڃي، حڪومت ملڪ مان غريبن کي ختم ڪرڻ جي پاليسي تي عمل ڪري رهي آهي، گئس ۽ پيٽرول بم کان پوءِ هاڻي عوام تي بجلي بم اڇلايو ويو آهي.

بقايا سنڌيار 25

نڪتو جنهن کي چيڪ ڪيو ته اندر مختلف قسم جا ڪيڙا نظر آيا. هن چيو ته جنهن جي اسان دڪاندار کي شڪايت ڪئي ته دڪاندار ازالو ڪرڻ بدران الٽو ڌمرچي ڌمڪائي رهيو آهي، هن چيو ته اسان ٽرجي ڏوراڻهن علائقي کان نئون ڪوٽ جي سنٽورو بازار اچي اٽو خريد ڪريون ٿا جتي منافعي خور دڪاندار پراڻو بدبودار اٽو وڪرو ڪري رهيا آهن هن فوڊ ڊپارٽمينٽ ۽ ٿرپارڪر ضلعي انتظاميا کان مطالبو ڪيو ته بدبودار اٽو وڪرو ڪندڙ دڪاندار خلاف ڪاروائي ڪري انصاف ڪيو وڃي. هوڏانهن رابطو ڪرڻ تي دڪاندار عبدالرزاق سومرو ٻڌايو ته مون نجي فلور مل کان اٽو خريد ڪيو آهي جنهن جي پهريون ڀيرو شڪايت آئي آهي. ڳوٺاڻي پاران ڌمڪائڻ وارو الزام بي بنياد آهي

بقايا سنڌيار 26

مليرجي رپورٽر مير ذوالفقار فياض چانڊيو . سيد احمد علي شاهه . شاه حسين بخش ناريجي رحمان سڪندر ملڪ وير ٽائمس جي غلام مصطفا ملاح سنگر طفيل سنجراڻي . عبداللطيف پتافي ويلفيئر جي روشن جسڪاڻي تعليمي ماهر لياقت برهماڻي علي محمد ٻهراڻي صحافين ۾ گڏاپ پريس ڪلب جي سرپرست اعلي مير علي گوهر بلوچ . فاروق بنگوار . باغي ساگر ڀنور . زين بلوچ . سهيل ابڙو .. زوسر عبدالجبار چانڊيو ۽ ٻين شرڪت ڪئي ۽ مرحوم جا درجات بلند ڪرڻ لاءِ دعا پڻ گهري وئي جنهن بعد افطاري جو بندوبست ڪيو ويو اڳواڻن چيو ته هو ڏک جي گهڙي ۾ بشير سنجراڻي محمد علي ادريس محمد عابد جت ۽ ان جي خاندان سان ڏک ۾ برابر جا شريڪ آهن

بقايا سنڌيار 27

نالي هڪ تنظيم پاران 4 ڏينهن واري علامتي بک هڙتال ڪيمپ قائم شروع ڪري وئي آهي جنهن ۾ فقير اسماعيل شر. گلاب لنڊ. ڏرياٿو مل. موهن ۽ ٻيا علامتي بک هڙتال تي ويٺل آهن بک هڙتالين حڪومت کان مطالبو ڪيو آهي ته. پريا ڪماري کي جلد کان جلد بازياب ڪرايو وڃي. ياد رهي ته. سموري سنڌ نياڻي پريا ڪماري جي بازيابي لاءِ سراپا احتجاج بڻيل آهي

بقايا سنڌيار 28

رات دير سان ميرپورساڪرو شهر جي ڪنڀار محلي ۾ جوابدار رفيق خاصخيلي جي گهر تي ڇاپو هڻي گهر ۾ موجود رفيق خاصخيلي جي ڀائرن کي تحويل ۾ وٺي ڇڏيو آهي. جڏهن ته پوليس کي گهربل جوابدار رفيق خاصخيلي موقعي تان فرار ٿي ويو پوليس سندس گرفتارين لاءِ ڇاپن جو سلسلو جاري ڪري ڇڏيو آهي. ياد رهي ته گهارو مان ڪجھ ڏينهن اڳ مبينا اغوا ٿي ويل معصوم نياڻي نبيلا جوکيو جي اغوا ٿيڻ بعد پوليس جي سخت ناڪابندي بعد اغواڪار اغوا ٿي ويل نياڻي کي ميرپور ساڪرو روڊ پرسان ڇڏي فرار ٿي ويو هو جيڪا بعد ۾ مائٽن کي هٿ اچي ويئي، پر هيڏي وارادت ڪندڙ جوابدار اڃان تائين گرفتار ٿي ناهي سگهيو. جيڪو سخت سزا جو حقدار آهي. پوليس پاران ڀهريان جوابدار جي سڃاڻپ نه ٿيڻ ڪري سندس سي سي ٽي وي فوٽيج سوشل ميڊيا تي ظاهر ڪري عوام کي ان جي گرفتاري توڙي سڃاڻپ ۾ مدد جي پڻ ssp ٺٽو پاران اپيل ڪئي ويئي هئي، جنهن جي هاڻي سڃاڻپ ٿي ويئي آهي. جنهن بعد پوليس سندس گرفتاري لاءِ ڇاپن جو سلسلو جاري ڪري ڇڏيو آهي.

بقايا سنڌيار 29

آواز ۾ موبائل فون ذريعي واڍي کي ڪم لاءِ حيدر آباد گهرايو ويو جتان کين گاڏي ۾ ويهاري گهوٽڪي ضلعي جي ڪچي واري علائقي ۾ ڌاڙيلن حوالي ڪيو ويو ڌاڙيلن وٽ ٻانڌي بڻيل پورهيت ارشاد بروهي جي ڀيءُ قلندر بخش بروهي ۽ ماءُ نسيمان بروهي ۽ ڪائونسلر الهڏنو لغاري عرف پڙهو جي اڳواڻي ۾ نيشنل پريس ڪلب بدين اڳيان احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو ٻانڌين جي وارثن صحافين اڳيان ڏانهنيندي چيو ته سندن ٻچڙن کي ڌاڙيل اغوا ڪري ڪٽي ويا آهن ۽ ڌاڙيلن فون ڪري اڄ صبح اطلاع ڏنو آهي ته سندن وٽ ٻانڌي بڻيلن مان هڪ ميرحسن بروهي کي هنن گولي هڻي زخمي ڪري ڇڏيو آهي هنن چيو ته هو تمام غريب مسڪين آهن جن وٽ کائڻ لاءِ ڪجهه به ناهي ڌاڙيلن 50لک رپيا ڀنگ گهري آهي جيڪا اسان ڪٿان آڻيون هنن وزير اعلي سنڌ ۽ آئي جي سنڌ ڊي آئي جي حيدرآباد ايس ايس پي بدين کان مطالبو ڪيو آهي ته ڌاڙيلن وٽ ٻانڌي بڻيل ٻنهي کي آزاد ڪرايو وڃي

بقايا سنڌيار 30

فرار ٿي ويا اطلاع تي مزدورن ڪمپني انتظاميا ۽ انڊس پوليس کي اطلاع ڏنو پوليس لاش کي تحويل ۾ وٺي پوسٽ مارٽم لاءِ تعلقہ اسپتال مانجهند منتقل ڪيو جتي لاش جي پوسٽ مارٽم بعد مڙهه وارثن حوالي ڪيو ويو جيڪي لاش کي کپري جي اباڻي ڳوٺ کڻائي ويا ذريعن کان معلوم ٿيو آهي ته نوجوان کي ذاتي دشمني سبب قتل ڪيو ويو آهي پوليس موجب قتل جي واقعي جي جاچ هلندڙ آهي ڪيس کي هر رخ کان ڏسي پوءِ نتيجو ڪڍبو باقي وارثن جي مرضي موجب ڪيس داخل ڪنداسين

بقايا سنڌيار 31

ٽي علي رضا امجد نوناري ۽ ٻين ڏانهنيندي چيو ته محرابپور سميت تعلقي پوليس اسان جي گهرن تي بلاجواز چڙهائي ڪري چادر ۽ چوديواري جو تقدس پائمال ڪندي گهر ڀاتين مرد عورتن کي سخت مارڪٽ تشدد جو نشانو بڻايو جنهن سبب پيرسن عورت مسمات سسئي نوناري سخت زخمي ٿي جنهن کي محرابپور اسپتال مان گنڀير حالت ۾ نوابشاهه منتقل ڪيو ويو آهي جتي سندس حالت وڌيڪ گنڀير ٿي وئي آهي هنن وڌيڪ چيو ته پوليس گهرن مان 8 لک رپيه نقدي ۽ سونا زيور پڻ ڦر ڪري الٽو جڙتو ڪيس داخل ڪري هراسان ڪري رهي آهي هنن اعلي عدليہ آئي جي سنڌ ڊي آئي جي شهيد بينظيرآباد ۽ اختيارين کان مطالبو ڪيو آهي ته واقعي جو نوٽيس وٺي ملوث اهلڪارن خلاف ڪاروائي ڪري ٿيل نقصان جو ازالو ڪيو وڃي ٻي صورت ۾ احتجاج جو دائرو وسيع ڪيو ويندو

بقايا سنڌيار 32

اطلاعات کاتو معلومات جي فراهمي ۾ اهم ڪردار ادا ڪندو آهي _ هن چيو تعلقات عامہ صوبائي ۽ ضلعي حڪومت جو انتهائي اهم ۽ ضروري ادارو آهي جيڪو حڪومت جي پاليسين . اصلاحاتي قدمن ۽ عوامي مفادن جي منصوبن کان عوام کي آگاهه ڪرڻ سميت عوامي مسئلن جي حل لاءِ پڻ ڪليدي ڪردار ادا ڪندو آهي _ ان موقعي تي ضلعي اطلاعات آفيسر محفوظ علي سومرو چيو ته اسان جو ڪم انتظاميہ ۽ عوام جي وچ ۾ پل جو ڪردار ادا ڪرڻ آهي _ هن آفيس جي مسئلن ، ڪم جي طريقيڪار ۽ ضرورتن جي باري ۾ ڊپٽي ڪمشنر کي تفصيلي آگاهي پڻ ڏني . جنهن تي ڊپٽي ڪمشنر سمورن مسئلن جي حل لاءِ يقين پڻ ڏياريو _

بقايا سنڌيار 33

تي ٿيل وائرل وڊيو سامهون اچڻ بعد ايس ايس پي سکر پوليس اهلڪار احمد بخش کي معطل ڪري ڪوارٽر گارڊ ڪري ڇڏيو وڊيو ۾ پوليس اهلڪار گلوب چوڪ تي موٽرسائيڪل جا دستاويز نه هجڻ تي پوليس اهلڪار موٽر سائيڪل سوار کان رشوت گهري رهيو هو هوڏانهن وائرل ٿيل وڊيو ۾ پوليس اهلڪار جو چوڻ هو ته موٽرسائيڪل هلائيندڙ کي دستاويز نه هيا جنهن تي ڪيس چالان ڪٽرائڻ لاءِ چيم ته هن سئو رپيا ڏنا جيڪي چانهه پاڻي لاءِ آهن سڄو ڏينهن ڊيوٽي ڏيون ٿا گرمي ۾

بقايا سنڌيار 34

۽ هو صفائي سٿرائي جو خاص خيال رکي جلوس شهادت جي گذرگاهن کي صاف سٿرو رکيو وڃي، جنهن ۾ ڪا به ڪوتاهي برداشت نه ڪئي ويندي. هن چيو ته ان ڏيهاڙي سيڪيورٽي جا پڻ سخت انتظام ڪيا ويندا. ان موقعي تي سيد جاويد شاه ۽ ڊاڪٽر عبدالحسين شاه ضلعي انتظاميہ ۽ AC ٺٽو جو ٿورو مڃيندي چيو ته. سائين ضلعي انتظاميہ ٺٽو مڪمل سهڪار ڪري رهي آهي، هنن چيو ته هو ان ڏيهاڙي کي هر سال وڏي عقيدت ۽ احترام سان ملهائي ان ڏيهاڙي تي جلوس شهادت ڪڍي حضرت علي ڪرم الله وجهه جي اسلام جي سربلندي لاءِ ڏنل لازوال قربانين کي ياد ڪري کين ڀيٽا پيش ڪئي وڃي ٿي.

بقايا سنڌيار 35

سينئر صحافي انيس ميمڻ کانسواءِ سياسي سماجي تنظيمن جي اڳواڻن شهرين ۽ برادري جي ماڻهن وڏي انگ ۾ شرڪت ڪئي کيس سوين الين اکين سان ٽنڊو شهر قبرستان ۾ مٽي ماءُ جي حوالي ڪيو ويو مرحوم محمد آچار ملاح جي پٽن علي محمد غلام رسول ۽ حاجي سونهارو ملاح سان تعزيت جو سلسلو جاري آهي

بقايا سنڌيار 36

وڪري ۽ فحاشي اڏن سبب ٻين ضلعن جي اوباش ۽ موالين شهر ۾ ڊيرا ڄمائي ڇڏيا آهن سماجي برائين جي مسلسل وڌڻ سبب شهر جو امن به متاثر ٿيڻ سان گڏ نوجوان نسل پڻ تيزي سان تباهيءَ جي ڪناري تي پهچي ويٺي آهي جڏهن ته انتظاميا سماجي برائين تي ضابطي آڻڻ بدران اگهور ننڊ ستل آهي. پيرائتي خبرموجب ٺٽي ضلعي جي مختلف اهم ۽ وڏي آباديءَ وارو شهر گهارو جيڪو هن وقت ٺٽي ضلعي ۾ منشيات جو وڏي ۾ وڏو گڙهه بڻجي چڪو آهي. شهر ۾ پوليس جي رٽ نه هجڻ سبب سماجي برائيون تيزيءَ سان وڌي رهيون آهن شهرجي مختلف علائقن ۾ قائم منشيات جي اڏن تي چرس، هيروئين، آئيس، شيشي جو وڏي پيماني تي وڪرو جاري آهي ته ٻئي طرف 10 کان وڌيڪ سرعام فحاشيءَ جا اڏا قائم ٿيل آهن جتي ڏينهن توڙي رات نشي جي عادي ۽ اوباش قسم جي ماڻهن جي وڏي رش لڳل هوندي آهي شهر ۾ سماجي برائيون عام ٿيڻ سان امن امان جي صورتحال خراب ٿيڻ سان گڏ علائقن ۾ ڏوهن جي وارداتن ۾ پڻ ڪافي اضافو ٿيو آهي پر مقامي انتظاميا سماجي برائين تي ضابطي آڻڻ بدران اگهور ننڊ ستل آهي. مقامي انتظاميا جي اهڙي خاموشيءَ تي شهرجي سياسي سماجي ۽ سڄاڻ ڌرين ڳڻتي جو اظهار ڪندي آئي جي سنڌ پوليس، ڊي آءِ جي حيدرآباد، ايس ايس پي ٺٽو ۽ ٻين اعليٰ اختيارين کان نوٽيس وٺڻ ۽ شهر ۾ قائم منشيات ۽ فحاشيءَ جي اڏن خلاف سخت ڪاروائي جي گهر ڪئي آهي.

بقايا سنڌيار 37

ٿائين احتجاجي ريلي ڪڍي ڌرڻو هنيو ويو ريلي ۾ سوشل ورڪر اتحاد سميت بدين جي سياسي سماجي تنظيمن جي اڳواڻن شهرين جي وڏي انگ شرڪت ڪئي ڌرڻي کي سوشل ورڪر اتحاد جي محمد سومار ملاح محمد ڊاڪٽر لال چند سيد زين شاه عورتن جي تنظيم سورمي ست جي اڳواڻ عابده سمون انساني حقن جي تنظيم جي اڳواڻ نعيم ميمڻ پي ٽي آئي ضلعي صدر عزيز ڏيرو سنڌ ترقي پسند پارٽي جي مرڪزي اڳواڻ شاهنواز سيال پيپلزپارٽي جي ڪائونسلر رئيس پڙهو خان لغاري سماجي ۽ آباد گار اڳواڻ عبدالغفور چانڊيو قومي عوامي تحريڪ جي رشيد گوپانگ خطاب ۾ چيو ته اقتدار ۾ ويٺلن پاران سنڌ جي امن کي هٿ وٺي تباهه ڪيو پيو وڃي سنڌ سموري ڌاڙيلن جي حوالي ڪئي وئي آهي. ڪچي ۾ رهندڙ ڌاڙيل روزانو غريب ماڻهو اغوا ڪري انهن جي وارثن کان لکين روپيا ڀنگ وٺي رهيا آهن ڌاڙيل مائٽن کي لاش موڪلي ٿا ڏين. ٻارڙن کي اغوا ڪري جنسي ڏاڍائي بعد قتل ڪيو وڃي ٿو هنن چيو ته سکر جي معصوم نياڻي پريا ڪماري کي ٽن ڇڻن سالن کان اغوا ڪري گم ڪيو ويو آهي جنهن جي ماءُ روئي روئي بي حال ٿي وئي آهي پر اقتدار جي ڪرسي کي چهٽيل سنڌ جي حڪمرانن جي نڪ تي جون به نه ٿي سري هنن سنڌ حڪومت آئي جي سنڌ کان مطالبو ڪيو ته اغوا ٿيل معصوم نياڻي پريا ڪماري کي جلد کان جلد بازياب ڪرايو وڃي

بقايا سنڌيار 38

جي ڪري هارين جي حالت زار ۾ ڪا بهتري نه اچي رهي آهي. مجموعي طور تي ڳوٺاڻن جي زندگي جي معيار ۾ ڪا به بهتري نه آئي آهي. ها، پر روزمره جي معاشي بحران، مهانگائي، روزگار جي کوٽ ۽ موسمياتي تبديليءَ سبب اهو ضرور خراب ٿيو آهي. بي زمين هارين جو ڏينهن پاڪستان ۾ هارين سان ٿيندڙ غير انساني، استحصالي ۽ معاوضي واري عمل کي اجاگر ڪرڻ جو ڏينهن آهي. سرڪاري ذريعن مان حاصل ڪيل انگن اکرن مان معلوم ٿئي ٿو ته آزاديءَ جي وقت ۾ 7 سيڪڙو زميندارن وٽ 53 سيڪڙو زرعي زمين هئي. گذريل سال جي انگن اکرن موجب، رڳو 5 سيڪڙو زميندار خاندانن وٽ 64 سيڪڙو زرعي زمين آهي. جڏهن ته 80 سيڪڙو ننڍن هارين وٽ پنج ايڪڙ کان گهٽ زمين آهي. زمين جي مالڪي ۾ عورتن جو حصو ٻه سيڪڙو کان به گهٽ آهي. زمين جي اها غير منصفانہ ورهاست ئي وڌندڙ غربت، بک ۽ ملڪ جي شديد قرضي هجڻ جو اهم سبب آهي. اسان جي ملڪ تي حڪمراني ڪندڙ اشرافيہ جو هڪ ننڍڙو انگ ان کي قرضن جي اونهي کاهيءَ ۾ ڌڪي ڇڏيو آهي. پاڪستان تي هن وقت ڪل 85 ارب آمريڪي ڊالرن جو قرض آهي. جنهن جي نتيجي ۾ سخت معاشي بحران ماڻهن کي خودڪشيون ڪرڻ ۽ پنهنجن پيارن جون حياتيون وٺڻ تي مجبور ڪري ڇڏيو آهي. حڪومت مختلف ذريعن کان مدد جي درخواست ڪري رهي آهي. هاڻ زرعي زمينون پرڏيهي ڪمپنين کي ليز تي ڏنيون پيون وڃن. حڪومت ادارا ٺاهيا آهن جهڙوڪ اسپيشل انويسٽمينٽ فيسليٽيشن ڪائونسل (SIFC) جنهن ۾ هٿياربند فوجن جي اهم موجودگي آهي. SIFC نجڪاري ۽ سيڙپڪاري تي ڌيان ڏئي رهي آهي، خاص طور تي خوراڪ ۽ زراعت جي شعبي ۾. خدشو آهي ته ڪاڻ خوراڪ جي وڏي پيماني تي برآمدات ٿينديون. جنهن سبب ملڪ ۾ خوراڪ جي کوٽ سان گڏوگڏ مهانگائي به ٿيندي. ان کان علاوه، ڪارپوريٽ فارمنگ لاءِ زمين ليز تي ڏني پئي وڃي. سيڙپڪارن کي هارين تي، خاص ڪري ننڍڙن ۽ بي زمين هارين تي ترجيح ڏني پئي وڃي. جنهن جي نتيجي ۾ ڳوٺاڻي آبادين کي وڌيڪ سخت نتيجن ۽ حالاتن کي منهن ڏيڻو پوندو. آءِ ايم ايف جي شرطن جي نتيجي ۾ تيل جي قيمتن ۾ تيزي سان اضافو ٿيو آهي. جنهن ڪري ننڍن هارين لاءِ خوراڪ جي پيداوار جاري رکڻ ڏکيو ٿي ويو آهي. هارين جي وڌندڙ قرضن سبب ملڪ ۾ بي زميني وڌي رهي آهي. حڪومتون ۽ ملڪي ۽ عالمي ادارا هميشہ موسمياتي بحران جي حوالي سان بي زمين ۽ ننڍي پيل هارين جي مدد ڪرڻ جون دعوائون ڪن ٿا. پر موسمياتي بحران جي حل لاءِ سندن دعوائون هميشہ ڪوڙيون ثابت ٿيون آهن. ملڪي ٻارڻ تي سامراجي ملڪن جو انحصار ڏينهون ڏينهن وڌي رهيو آهي. جنهن سبب سڄي دنيا سميت پاڪستان جي ٻهراڙين جي آبادي بدترين موسمي بحران کي منهن ڏئي رهي آهي. جنهن جي نتيجي ۾ لکين ڳوٺاڻن جي روزگار تي سخت اثر پئجي رهيو آهي. پاڪستان ڪسان مزدور تحريڪ (پي ڪي ايم ٽي) واضح ڪري ٿي ته ڳوٺاڻن جي زمين ۽ انهن جي حقن لاءِ جدوجهد سامراج خلاف هڪ وسيع عوامي جدوجهد جو حصو آهي. بي زميني قدرتي يا خدائي سببن جي ڪري نه آهي. پر هڪ تاريخي سامراجي منصوبو آهي جيڪو ڳوٺاڻن جي آبادي، خاص طور تي ننڍن ۽ بي زمين هارين جي خلاف هدايت ڪئي وئي آهي. پيداوار جي وسيلن تي ڪارپوريٽ ڪنٽرول لاءِ اسان سامراجي طاقتن کي عوام جي حقن ۽ مفادن جي قيمت تي ماحول، آبهوا، خوراڪ ۽ ترقيءَ کي پنهنجن ڪاروباري مفادن لاءِ استعمال ڪرڻ جي اجازت نه ڏينداسين. جيڪڏهن اسان حقيقي پائيدار ترقي چاهيون ٿا، بک کي مڪمل طور تي ختم ڪرڻ لاءِ سنجيده آهيون. ۽ ڌرتيءَ کي موسمي بحران کان بچائڻ لاءِ حقيقي قدم کڻڻ لاءِ پرعزم آهيون. ته اسان کي انهن منافعي جي منصوبن کي بي نقاب ۽ سختيءَ سان مخالفت ڪرڻي پوندي. تنهن ڪري، پي ڪي ايم ٽي عوام ۽ خاص طور تي ڳوٺاڻن برادرين، ننڍن ۽ بي زمين هارين کي سامراجي سرمائي ۽ ان جي نگهيءَ، سامراجي اجارداريءَ ۽ خوداختياريءَ لاءِ حڪمت عملين خلاف متحد ٿيڻ جو مطالبو ڪري ٿي. زمين جي منصفاڻي ۽ منصفاڻي ورڇ واري جدوجهد ۾ پي ڪي ايم ٽي جو ساٿ ڏيو. اسان ڳوٺاڻي ترقي، پائيدار خوراڪ جي نظام ۽ حقيقي پائيدار امن لاءِ ڪوشش جاري رکنداسين.

بقايا سنڌيار 39

اهو عمل سنڌ حڪومت جي بدنيتي تي مشتمل آهي، صوبائي حڪومت آبادگارن جو استحصال ڪري رهي آهي، ڪراچي مان جاري ڪيل پنهنجي بيان ۾ ايس يو پي صدر سيد زين شاه چيو ته ڪڻڪ جو ٽئون فصل اچڻ باوجود سنڌ حڪومت مافيا هٿان ڪڻڪ ذخيرو ڪرڻ لاءِ چاتي واتي خريداري مرڪز قائم نه ڪيا آهن. جڏهن ته آبادگار سستي اگهه تي واپارين کي ڪڻڪ وڪرو ڪرڻ تي مجبور ٿيل آهن. سنڌ حڪومت جي سرپرستي هيٺ هلندڙ خوراڪ کاتي جي مافيا آبادگارن کان انتهائي سستي اگهه 3400 رپيا في مڻ ڪڻڪ خريد ڪرڻ جو ڪاروبار شروع ڪري ڇڏيو آهي ۽ پنهنجي من ماني ڪندي ڪٽوتي پڻ ڪئي پئي وڃي، جنهن سان آبادگارن کي معاشي طور سخت نقصان پهچي رهيو آهي ۽ آبادگار بدحالي جو شڪار ٿي چڪا آهن. هن چيو ته ظالم حڪمرانن جي ناقص زرعي پاليسين سبب آبادگار تباهه ۽ برباد ٿي ويا آهن. آبادگارن جي سڄي سال جي محنت کي ڪجهه ڪروڙن جي عيوض ڪرپشن جي نظر ڪيو پيو وڃي. سنڌ حڪومت خوراڪ کاتي کي نوازڻ لاءِ عيد پيڪيج ڏنو آهي. هن مطالبو ڪيو آهي ته سنڌ حڪومت فوري طور تي ڪڻڪ جا خريداري سينٽر قائم ڪري آبادگارن ۾ پيدا ٿيل بيچيني ختم ڪري ٻي صورت ۾ سخت احتجاج ڪيو ويندو. ٻئي طرف سنڌ يونائيٽيڊ پارٽي جي مرڪزي صدر سيد زين شاه بجليءَ جي اگهن ۾ 2 رپيا 75 پئسا في يونٽ واڌ جي منظوري جي مذمت ڪندي چيو آهي ته ڌانڌلي واري اليڪشن جي پيداوار نااهل ۽ ظالم حڪمرانن آءِ ايم ايف جي ايجنڊا تي عمل ڪندي مهانگائي جي ستايل عوام مٿان بجلي بم ڪيرائي عوام دشمني جو واضح ثبوت ڏنو آهي. ڪرپٽ ۽ نااهل حڪمرانن جي شاهي خرچن جو بار عوام تي وڌو پيو وڃي، حڪومت ملڪ مان غريبن کي ختم ڪرڻ جي پاليسي تي عمل ڪري رهي آهي، گئس ۽ پيٽرول بم کان پوءِ هاڻي عوام تي بجلي بم اڇلايو ويو آهي.

بقايا سنڌيار 40

وڪري ۽ فحاشي اڏن سبب ٻين ضلعن جي اوباش ۽ موالين شهر ۾ ڊيرا ڄمائي ڇڏيا آهن سماجي برائين جي مسلسل وڌڻ سبب شهر جو امن به متاثر ٿيڻ سان گڏ نوجوان نسل پڻ تيزي سان تباهيءَ جي ڪناري تي پهچي ويٺي آهي جڏهن ته انتظاميا سماجي برائين تي ضابطي آڻڻ بدران اگهور ننڊ ستل آهي. پيرائتي خبرموجب ٺٽي ضلعي جي مختلف اهم ۽ وڏي آباديءَ وارو شهر گهارو جيڪو هن وقت ٺٽي ضلعي ۾ منشيات جو وڏي ۾ وڏو گڙهه بڻجي چڪو آهي. شهر ۾ پوليس جي رٽ نه هجڻ سبب سماجي برائيون تيزيءَ سان وڌي رهيون آهن شهرجي مختلف علائقن ۾ قائم منشيات جي اڏن تي چرس، هيروئين، آئيس، شيشي جو وڏي پيماني تي وڪرو جاري آهي ته ٻئي طرف 10 کان وڌيڪ سرعام فحاشيءَ جا اڏا قائم ٿيل آهن جتي ڏينهن توڙي رات نشي جي عادي ۽ اوباش قسم جي ماڻهن جي وڏي رش لڳل هوندي آهي شهر ۾ سماجي برائيون عام ٿيڻ سان امن امان جي صورتحال خراب ٿيڻ سان گڏ علائقن ۾ ڏوهن جي وارداتن ۾ پڻ ڪافي اضافو ٿيو آهي پر مقامي انتظاميا سماجي برائين تي ضابطي آڻڻ بدران اگهور ننڊ ستل آهي. مقامي انتظاميا جي اهڙي خاموشيءَ تي شهرجي سياسي سماجي ۽ سڄاڻ ڌرين ڳڻتي جو اظهار ڪندي آئي جي سنڌ پوليس، ڊي آءِ جي حيدرآباد، ايس ايس پي ٺٽو ۽ ٻين اعليٰ اختيارين کان نوٽيس وٺڻ ۽ شهر ۾ قائم منشيات ۽ فحاشيءَ جي اڏن خلاف سخت ڪاروائي جي گهر ڪئي آهي.

بقايا سنڌيار 41

عبدالعزيز جوڻيجو جي وفات بعد سندس خالي ٿيل پي ايس 80 ڪي اين شاه تي 21 اپريل تي ٿيندڙ ضمني چونڊن ۾ اميدوارن جي هٿ ڪشڻ جي تاريخ هئي جتي چونڊ وڙهندڙ ٻن آزاد اميدوارن پاران پ پ جي اميدوار زبير احمد جوڻيجو جي حمايت ۾ هٿ کڻڻ ۽ هڪ جمعيت علماءِ اسلام پارٽي جي اميدوار پاران چونڊن ۾ بائيڪاٽ بعد 3 ئي اميدوار ڪي اين شاه آر او آفيس پهتا جن ۾ جي يو آءِ جي اظهار الحق صديقي ۽ آزاد اميدوارن ۾ حاجي اصغر شيخ ۽ غلام قادر چانڊيو شامل آهن ۽ هڪ جي يو آءِ جماعت جي اميدوار جو بائيڪاٽ ڪرڻ ۽ ٻه آزاد جي حيثيت چونڊ وڙهندڙ حاجي اصغر شيخ ۽ غلام قادر چانڊيو پاران پ پ اميدوار زبير احمد جوڻيجو جي حمايت ۾ هٿ کڻي ويا. ٽنهين اميدوار چونڊن ۾ حصو نه وٺڻ بعد پي ايس 80 ضمني چونڊن پ پ اميدوار زبير احمد جوڻيجو بنا مقابلي ڪاميابي ايم پي اي طور ڪاميابي حاصل ڪري ورتي اميد وار جي ڪامياب ٿيل نوٽيفيڪيشن پڻ جاري ڪري ڇڏيو جڏهن ته زبير احمد جوڻيجو جي بنا مقابلي ايم پي اي ٿيڻ جي خوشي جي موقعي تي جوڻيجا هائوس تي ڪڪڙ خانپور جوڻيجو خيرپور ناٿن شاه تعلقي جي پ پ جي جيالن ۽ علائقي جي معزز شخصيتن ۾ خوشي جي لهر ڇانئجي وئي. ٻئي طرف بنا مقابلي ڪامياب ٿيل پ پ ايم پي اي زبير احمد جوڻيجو چيو آهي چاچا عبدالعزيز جوڻيجو جي وفات بعد سندس خالي ٿيل سيٽ تي پ پ جي سامهون چونڊ وڙهندڙن اميدوارن منهنجي پ پ جي حق ۽ مون تي اعتماد ڪندي هٿ کڻي مون کي ڪامياب ڪرايو آهي مان سندن جي اميدن تي پورو لهي انهن جي ڀرپور خدمت ڪندس.

بقايا سنڌيار 42

پريس ڪلب اڳيان عورتن ٻارڙن ۽ مردن جو احتجاجي مظاهرو ، اسان کي پنهنجو حق نه مليو ته نوشهري فيروز ۾ پاڻ کي باهيون ڏينداسين بااثر اسان جي اباڻي زرعي زمين ديهہ راڄو ڪيريو تي 22 ايڪڙ 13 گهنٽا تي زبردستي قبضو ڪري ويٺا آهن موتمار ڌمڪيون ڏئي ڪوڙن ڪيسن ۾ ڦاسائي اسان ڳوٺ مان بيدخل ڪري ڇڏيو اٿن : متاثر ڳوٺاڻا عورتن جي ڏانهن : خبرموجب پرياسٽي تعلقي جي ڳوٺ محمد عثمان ڳاهيجو جي رهواسين مردن ۽ عورتن پنهنجي معصوم ٻارڙن سميت ڳوٺاڻن ڄنيسر ڳاهيجو، عبدالمجيد ڳاهيجو ۽ ٻين پريس ڪلب پرياسٽي اڳيان سخت احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو . ان موقعي متاثرن ميڊيا اڳيان ڏانهنيندي چيو ته سندن ڳوٺ جا بااثر گلڻ عرف چنگل ڳاهيجو، نظير ڳاهيجو ، ڏاتر ڏنو، پريو عرف پريل ، ۽ ٻين هٿيارن جي زور تي اسان زبردستي اسان کي ڳوٺ مان بيدخل ڪري ڇڏيو آهي ، سال 2017 ۾ سنڌ هائي ڪورٽ سکر اسان جي زمين اسان جي ابن ڏاڏن جي هجڻ سبب روينيو رڪارڊ جي فارم 6 تي داخل ڪرڻ جا حڪم جاري ڪيا ، پر روينيو ڪاتي پريا جي اڳوڻا اسسٽنٽ ڪمشنر عبد الستار پيو ۽ مختيار ڪار نياز اڄڻ مخالف ڌر کان ڳري رشوت وٺي غير قانوني نوٽ هٽي هيراڦيري ڪئي آهي . ان لاءِ سيشن سول عدالت نوشهري ۾ ويا آهيون جتي اسان اپيل داخل ڪرائي آهي ، هنن چيو ته بااثرن ڳوٺ مان زبردستي بيدخل ڪري ڇڏيو آهي ، اسان ٻچا فاقہ ڪشي ۾ زندگيون گذاريون بااثرن اسان جي مٿان ڪوڙا ڪيس داخل ڪرايا آهن ۽ اسان جي ويجهن ماڻهن کي موتمار ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن ، هن وقت اسان جي زمين تي قبضو ڪري ويٺا آهن ، هنن متاثرن اعليٰ اختيارين ڊي آءِ جي شهيد بينظير آباد ايس ايس پي ضلع نوشهروفيروز ۽ ٻين کان گهر ڪئي آهي سندن زمين تان قبضوختم ڪرائي واپس ڏياري انصاف فراهم ڪيو وڃي .

بقايا سنڌيار 43

جي ڪري هارين جي حالت زار ۾ ڪا بهتري نه اچي رهي آهي. مجموعي طور تي ڳوٺاڻن جي زندگي جي معيار ۾ ڪا به بهتري نه آئي آهي. ها، پر روزمره جي معاشي بحران، مهانگائي، روزگار جي کوٽ ۽ موسمياتي تبديليءَ سبب اهو ضرور خراب ٿيو آهي. بي زمين هارين جو ڏينهن پاڪستان ۾ هارين سان ٿيندڙ غير انساني، استحصالي ۽ معاوضي واري عمل کي اجاگر ڪرڻ جو ڏينهن آهي. سرڪاري ذريعن مان حاصل ڪيل انگن اکرن مان معلوم ٿئي ٿو ته آزاديءَ جي وقت ۾ 7 سيڪڙو زميندارن وٽ 53 سيڪڙو زرعي زمين هئي. گذريل سال جي انگن اکرن موجب، رڳو 5 سيڪڙو زميندار خاندانن وٽ 64 سيڪڙو زرعي زمين آهي. جڏهن ته 80 سيڪڙو ننڍن هارين وٽ پنج ايڪڙ کان گهٽ زمين آهي. زمين جي مالڪي ۾ عورتن جو حصو ٻه سيڪڙو کان به گهٽ آهي. زمين جي اها غير منصفانہ ورهاست ئي وڌندڙ غربت، بک ۽ ملڪ جي شديد قرضي هجڻ جو اهم سبب آهي. اسان جي ملڪ تي حڪمراني ڪندڙ اشرافيہ جو هڪ ننڍڙو انگ ان کي قرضن جي اونهي کاهيءَ ۾ ڌڪي ڇڏيو آهي. پاڪستان تي هن وقت ڪل 85 ارب آمريڪي ڊالرن جو قرض آهي. جنهن جي نتيجي ۾ سخت معاشي بحران ماڻهن کي خودڪشيون ڪرڻ ۽ پنهنجن پيارن جون حياتيون وٺڻ تي مجبور ڪري ڇڏيو آهي. حڪومت مختلف ذريعن کان مدد جي درخواست ڪري رهي آهي. هاڻ زرعي زمينون پرڏيهي ڪمپنين کي ليز تي ڏنيون پيون وڃن. حڪومت ادارا ٺاهيا آهن جهڙوڪ اسپيشل انويسٽمينٽ فيسليٽيشن ڪائونسل (SIFC) جنهن ۾ هٿياربند فوجن جي اهم موجودگي آهي. SIFC نجڪاري ۽ سيڙپڪاري تي ڌيان ڏئي رهي آهي، خاص طور تي خوراڪ ۽ زراعت جي شعبي ۾. خدشو آهي ته ڪاڻ خوراڪ جي وڏي پيماني تي برآمدات ٿينديون. جنهن سبب ملڪ ۾ خوراڪ جي کوٽ سان گڏوگڏ مهانگائي به ٿيندي. ان کان علاوه، ڪارپوريٽ فارمنگ لاءِ زمين ليز تي ڏني پئي وڃي. سيڙپڪارن کي هارين تي، خاص ڪري ننڍڙن ۽ بي زمين هارين تي ترجيح ڏني پئي وڃي. جنهن جي نتيجي ۾ ڳوٺاڻي آبادين کي وڌيڪ سخت نتيجن ۽ حالاتن کي منهن ڏيڻو پوندو. آءِ ايم ايف جي شرطن جي نتيجي ۾ تيل جي قيمتن ۾ تيزي سان اضافو ٿيو آهي. جنهن ڪري ننڍن هارين لاءِ خوراڪ جي پيداوار جاري رکڻ ڏکيو ٿي ويو آهي. هارين جي وڌندڙ قرضن سبب ملڪ ۾ بي زميني وڌي رهي آهي. حڪومتون ۽ ملڪي ۽ عالمي ادارا هميشہ موسمياتي بحران جي حوالي سان بي زمين ۽ ننڍي پيل هارين جي مدد ڪرڻ جون دعوائون ڪن ٿا. پر موسمياتي بحران جي حل لاءِ سندن دعوائون هميشہ ڪوڙيون ثابت ٿيون آهن. ملڪي ٻارڻ تي سامراجي ملڪن جو انحصار ڏينهون ڏينهن وڌي رهيو آهي. جنهن سبب سڄي دنيا سميت پاڪستان جي ٻهراڙين جي آبادي بدترين موسمي بحران کي منهن ڏئي رهي آهي. جنهن جي نتيجي ۾ لکين ڳوٺاڻن جي روزگار تي سخت اثر پئجي رهيو آهي. پاڪستان ڪسان مزدور تحريڪ (پي ڪي ايم ٽي) واضح ڪري ٿي ته ڳوٺاڻن جي زمين ۽ انهن جي حقن لاءِ جدوجهد سامراج خلاف هڪ وسيع عوامي جدوجهد جو حصو آهي. بي زميني قدرتي يا خدائي سببن جي ڪري نه آهي. پر هڪ تاريخي سامراجي منصوبو آهي جيڪو ڳوٺاڻن جي آبادي، خاص طور تي ننڍن ۽ بي زمين هارين جي خلاف هدايت ڪئي وئي آهي. پيداوار جي وسيلن تي ڪارپوريٽ ڪنٽرول لاءِ اسان سامراجي طاقتن کي عوام جي حقن ۽ مفادن جي قيمت تي ماحول، آبهوا، خوراڪ ۽ ترقيءَ کي پنهنجن ڪاروباري مفادن لاءِ استعمال ڪرڻ جي اجازت نه ڏينداسين. جيڪڏهن اسان حقيقي پائيدار ترقي چاهيون ٿا، بک کي مڪمل طور تي ختم ڪرڻ لاءِ سنجيده آهيون. ۽ ڌرتيءَ کي موسمي بحران کان بچائڻ لاءِ حقيقي قدم کڻڻ لاءِ پرعزم آهيون. ته اسان کي انهن منافعي جي منصوبن کي بي نقاب ۽ سختيءَ سان مخالفت ڪرڻي پوندي. تنهن ڪري، پي ڪي ايم ٽي عوام ۽ خاص طور تي ڳوٺاڻن برادرين، ننڍن ۽ بي زمين هارين کي سامراجي سرمائي ۽ ان جي نگهيءَ، سامراجي اجارداريءَ ۽ خوداختياريءَ لاءِ حڪمت عملين خلاف متحد ٿيڻ جو مطالبو ڪري ٿي. زمين جي منصفاڻي ۽ منصفاڻي ورڇ واري جدوجهد ۾ پي ڪي ايم ٽي جو ساٿ ڏيو. اسان ڳوٺاڻي ترقي، پائيدار خوراڪ جي نظام ۽ حقيقي پائيدار امن لاءِ ڪوشش جاري رکنداسين.

بقايا سنڌيار 44

جي سهڪار سان صوبائي اسٽيڪ هولڊرس الائنس جو سنڌ وومين ايگريڪلچر ايڪٽ 2019 جي موثر نفاذ ۽ ضروري قاعدن ۽ قانونن کي حتمي شڪل ڏيڻ تي زور ڀرڻ لاءِ مهراڻ هوٽل ۾ اجلاس ٿيو اجلاس ۾ سنڌ جي عورت زرعي ڪارڪنن لاءِ قانون تي بحث ڪيو ويو سنڌ هيومن رائٽس ڪميشن جي چيئرپرسن اقبال ڏيٿو سيني صوبائي پورهيتي قانونن کي آئيني دفعن ۽ انٽرنيشنل ليبر آرگنائيزيشن جي ڪنونشن مطابق نافذ ڪرڻ تي زور ڀريو هن اهم آئيني موضوعن ۽ ڪنونشنز کي اجاگر ڪندي ڪم جي جاءِ تي تنظيم ٺاهڻ جي آزادي، اجتماعي سوديبازي، صنفي برابري ۽ سماجي تحفظ تي زور ڀريو ليبر آفيسر ريجو مل سنڌ وومين ايگريڪلچرورڪرز ايڪٽ 2019 جي قاعدن ۽ قانونن تي روشني وجهندي ان کي ڏکڻ ايشيا جي اهم قانونسازي جو سنگ ميل قرار ڏنو هن چيو ته قانونن کي نظرثانيءَ لاءِ آءِ ايل او کي موڪليو ويو آهي ۽ ان بعد ان کي چڪاس لاءِ قانون واري کاتي کي پڻ موڪليو ويندو هي ايڪٽ زرعي شعبي ۾ عورت ڪارڪنن جي ڀلائي، بهتري، تحفظ ۽ حقن کي قانوني بڻائڻ لاءِ لازمي انتظام ڪري ٿو اجلاس ۾ موجوده ليبر قانونن ۾ ترميم، ترقي پسند قدمن، عورت ورڪرز لاءِ ٽرانسپورٽ جي الڳ فراهمي ۽ سنڌ بانڊ ليبر سسٽم ختم ڪرڻ واري قانون 2015 جي نفاذ لاءِ ڊسٽرڪٽ وجيلنس ڪميٽي (ڊي وي سي ايس) قائم ڪرڻ تي به ڳالهه ٻولهه ٿي. سنڌ ميٽرنٽي بينيفٽس ايڪٽ 2018 ۽ سنڌ هوم بيسڊ ورڪرز ايڪٽ 2018 وسيلي صنفي فرق ختم ڪرڻ جو عزم پڻ ڪيو ويو اجلاس ۾ شفقت لاڙڪ، فرحت پروين، بئريسٽر ردا، اڪرم خواجه، عبدالحميد شيخ، حيدر علي ۽ ناري فائونڊيشن جي ايگزيڪٽو ڊائريڪٽر انور علي مهر به خيالن جو اظهار ڪيو

بقايا سنڌيار 45

پريس ڪلب اڳيان عورتن ٻارڙن ۽ مردن جو احتجاجي مظاهرو ، اسان کي پنهنجو حق نه مليو ته نوشهري فيروز ۾ پاڻ کي باهيون ڏينداسين بااثر اسان جي اباڻي زرعي زمين ديهہ راڄو ڪيريو تي 22 ايڪڙ 13 گهنٽا تي زبردستي قبضو ڪري ويٺا آهن موتمار ڌمڪيون ڏئي ڪوڙن ڪيسن ۾ ڦاسائي اسان ڳوٺ مان بيدخل ڪري ڇڏيو اٿن : متاثر ڳوٺاڻا عورتن جي ڏانهن : خبرموجب پرياسٽي تعلقي جي ڳوٺ محمد عثمان ڳاهيجو جي رهواسين مردن ۽ عورتن پنهنجي معصوم ٻارڙن سميت ڳوٺاڻن ڄنيسر ڳاهيجو، عبدالمجيد ڳاهيجو ۽ ٻين پريس ڪلب پرياسٽي اڳيان سخت احتجاجي مظاهرو ڪري ڌرڻو هنيو . ان موقعي متاثرن ميڊيا اڳيان ڏانهنيندي چيو ته سندن ڳوٺ جا بااثر گلڻ عرف چنگل ڳاهيجو، نظير ڳاهيجو ، ڏاتر ڏنو، پريو عرف پريل ، ۽ ٻين هٿيارن جي زور تي اسان زبردستي اسان کي ڳوٺ مان بيدخل ڪري ڇڏيو آهي ، سال 2017 ۾ سنڌ هائي ڪورٽ سکر اسان جي زمين اسان جي ابن ڏاڏن جي هجڻ سبب روينيو رڪارڊ جي فارم 6 تي داخل ڪرڻ جا حڪم جاري ڪيا ، پر روينيو ڪاتي پريا جي اڳوڻا اسسٽنٽ ڪمشنر عبد الستار پيو ۽ مختيار ڪار نياز اڄڻ مخالف ڌر کان ڳري رشوت وٺي غير قانوني نوٽ هٽي هيراڦيري ڪئي آهي . ان لاءِ سيشن سول عدالت نوشهري ۾ ويا آهيون جتي اسان اپيل داخل ڪرائي آهي ، هنن چيو ته بااثرن ڳوٺ مان زبردستي بيدخل ڪري ڇڏيو آهي ، اسان ٻچا فاقہ ڪشي ۾ زندگيون گذاريون بااثرن اسان جي مٿان ڪوڙا ڪيس داخل ڪرايا آهن ۽ اسان جي ويجهن ماڻهن کي موتمار ڌمڪيون ڏئي رهيا آهن ، هن وقت اسان جي زمين تي قبضو ڪري ويٺا آهن ، هنن متاثرن اعليٰ اختيارين ڊي آءِ جي شهيد بينظير آباد ايس ايس پي ضلع نوشهروفيروز ۽ ٻين کان گهر ڪئي آهي سندن زمين تان قبضوختم ڪرائي واپس ڏياري انصاف فراهم ڪيو وڃي .

بقايا سنڌيار 46

مليرجي رپورٽر مير ذوالفقار فياض چانڊيو - سيد احمد علي شاهه . شاه حسين بخش ناريجي رحمان سڪندر ملڪ وير ٽائمس جي غلام مصطفا ملاح سنگر طفيل سنجراڻي . عبداللطيف پتافي ويلفيئر جي روشن جسڪاڻي تعليمي ماهر لياقت برهماڻي علي محمد ٻهراڻي صحافين ۾ گڏاپ پريس ڪلب جي سرپرست اعلي مير علي گوهر بلوچ . فاروق بنگوار . باغي ساگر ڀنور . زين بلوچ . سهيل ابڙو . زوسر عبدالجبار چانڊيو ۽ ٻين شرڪت ڪئي ۽ مرحوم جا درجات بلند ڪرڻ لاءِ دعا پڻ گهري وئي جنهن بعد افطاري جو بندوبست ڪيو ويو اڳواڻن چيو ته هو ڏک جي گهڙي ۾ بشير سنجراڻي محمد علي ادريس محمد عابد جت ۽ ان جي خاندان سان ڏک ۾ برابر جا شريڪ آهن

روزاني سنڌيار کي نمائندا گهرجن

روزاني سنڌيار ڪراچي
Reg No 2677
ABC Certified
ايڊيٽر اعجاز مهر
Daily SINDHYAR Karachi
www.dailysindhyar.com
NTN 4129440-8

سنڌ جي ننڍن وڏن شهرن لاءِ روزاني سنڌيار کي پڙهيل لکيل ٽيڪنالوجي فرينڊلي نمائندن جي ضرورت آهي. روزاني سنڌيار ڪراچي سان گڏوگڏ روزاني سنڌيار سکر به شروع ٿي وئي آهي. روزاني سنڌيار واحد سنڌي اخبار آهي، جنهن جي ويب سائيٽ 24 ڪلاڪ اپڊيٽ ٿيندي آهي. پوري دنيا ۾ جتي به سنڌي رهن ٿا، اسانجي آن لائن اخبار پڙهن ٿا. رڳو شام جو خبرون موڪلڻ جا هيراڪ نمائندا نه گهرجن، پر جنهن وقت به ڪو حادثو يا واقعو ٿئي فوري طور خبر ۽ تصوير موڪلين. اسان وقت بوقت نمائندن کي جديد ٽيڪنالوجي بابت ٽريننگ به ڏياريندا سين. دلچسپي رکندڙ اميدوار اداري سان رابطو ڪن ۽ سي وي موڪلين.

واٽس ايپ 0332-2605671

sindhyarnews@gmail.com